

KIRKKO & KOTI

**Ahneus on tämän
ajan synneistä
suurin**
➤ 8-9

**Omaishoitaja
pärsjää sisulla ja
sinnikkyydellä**
➤ 16

**Hilma on
innokas
kaverikoira**
2-3

kirkkojakoti.fi

**Alava
juhlii**
➤ 11

Luther

Laskiainen aloittaa paastonajan

Paastonaika antaa mahdollisuuden tehdä tilaa elämässään myös hiljentymiselle ja oman jumalasuhteen pohdinnalle.

Laskiaista vietetään paastonajan alkaessa. Laskiainen-nimen alkuperä on epävarma. Monet kielentutkijat kannattavat tulkintaa, jonka mukaan sana juontuu laskea-verbistä; laskiasta alkaa paastopäivien laskeminen. Toinen suosittu selitys on ollut, että laskiaisena "laskeudutaan" paastoon.

Mahdollisuus luopumiseen

Laskiaissunnuntain evankeliumitekstissä palautetaan mieliin se, että Jeesuksen julkinen

toiminta päättyy ristinkuolemaan. Kuolema ei kuitenkaan kristityille merkitse loppua. Jeesus ei jää ristille, vaan yhä tänäänkin, yli 2000 vuotta Jerusalemin tapahtumien jälkeen, puhumme tyhjistä haudasta ja kuoleman voittamisesta. Paastonaikana on mahdollisuus oman luopumisen kautta samaistua tähän.

Laskiaistiistaina monessa kulttuurissa vietetään iloisia karnevaalijuhlia. Sana karnevaali (carne vale) merkitsee suomeksi "hyvästi liha." Kotimainen vastine karnevaaleille on pulkkamäki ja hernekeitto. Se on perua siitä, ettei katolisena aikana laskiaisen jälkeen syöty lihaa ennen kuin pääsiäisenä. Ennen paaston alkua syötiin mahdollisimman vahvasti. Laskiaispullat sopivat siis myös tähän perinteeseen.

Tuhkamerkki otsaan

Laskiaissunnuntaita seuraavana keskiviikkona vietetään tuhakeskiviikkoa, josta alkava paastonaika kestää pääsiäissunnuntaihin. Vi-

TUJIA-HYTTINEN

me vuosina on yleistynyt tapa, jossa seurakuntalainen voi ottaa vastaan otsaansa tuhkamerkin katumuksen ilmauksena. Tuhka muistuttaa katoavaisuudestamme, mutta entisaikaan tuhka tehtiin saippuaa, joten tuhka symboloi myös puhdistautumista.

Paastonaika kestää 40 arkipäivää ja sillä on useita sisältöjä. Luterilaiseenkin perinteeseen kuuluu paasto, mutta se ei välttämättä tarkoita tietystä ruoasta pidättäytymistä. Paastonaika antaa mahdollisuuden tehdä tilaa elämässään myös hiljentymiselle, oman jumalasuhteen pohdinnalle, ja sen miettimiselle onko elämässä asioita, joita voisi tehdä toisin. Laskiaissunnuntaita vietetään tänä vuonna 26.2. Laskiaistiistai on 28.2. ja tuhakeskiviikko 1.3.

Tuhkamerkki ilmaisee katumusta.

PYSÄKILLÄ

Kaverikoiria tuo hyvän mielen

Koiran rapsuttelu on oivaa terapiaa kaiken ikäisille. Kaverikoirat ovatkin odotettuja vieraita monissa sairaaloissa, palvelutaloissa, hoivapaikoissa ja lastentarhoissa.

Kun kuopiolainen **Pirjo Kärki** ottaa kotonaan esiin oranssinvärisen huivin, alkaa Hilma-koiran häntä heilua innokkaasti. Se tietää, että nyt ollaan lähdössä emännän kanssa kaverikoiravierailulle.

"Kennelliiton kaverikoiratoiminta on vapaaehtoistyötä, joka tuo paljon iloa niin koiran omistajalle, koiralle kuin vierailukohteiden asukkaillekin", Pohjois-Savon kennelpiirin kaverikoiravastaavana toimiva Kärki kertoo.

Toiminnassa mukana olevat koirien omistajat eli kaverikoirahojaajat vierailevat koiriensa kanssa esimerkiksi lasten, kehitysvammaisten ja vanhusten luona erilaisissa laitoksissa, kouluissa, päiväkodeissa ja tapahtumissa. Vierailuilla on kerrallaan mukana kahdesta viiteen kaverikoiraa. Toiminnan tavoitteena on ihmisten ilahduttaminen ja piristäminen.

Kysyntä kasvussa

Suomen Kennelliitto on rekisteröinyt kaverikoiratavaramerkin. Siksi kaverikoiranimeä voivat käyttää ainoastaan Kennelliiton ryhmissä toimivat koirakot. Ne on helppo tunnistaa työasustaan eli oranssista huivista ja kaverikoirahojaajan nimikyltistä.

Toiminta pyörii samoilla periaatteilla ja säännöillä kaikkialla Suomessa. Kärki itse

kiinnostui kaverikoiratoiminnasta luettuaan aikoinaan lehdestä jutun aiheesta.

"Olin heti innolla mukana, kun Kuopiossa käynnistettiin koulutukset vuonna 2005. Samalla perustettiin Kuopioon ja Siilinjärvelle kaverikoiraryhmät."

Ennen Hilmaa Kärjellä on ehtinyt olla kolme aikaisempaa kaverikoiraa.

"Kun toiminta Kuopiossa alkoi, meillä oli vain yksi kohde, jossa kävimme vierailuilla. Nykyään kohteita on viitisentoista."

Sana on kiirinyt ja koiria toivottaisiin vierailulle moniinkin paikkaan.

"Juuri nyt meillä ei kuitenkaan ole mahdollisuutta ottaa uusia vierailukohteita. Tarvittaisiin lisää kaverikoiranohjaajia. Yksittäisiin tapahtumiin meitä toki voi kysellä. Kaverikoirat ovat olleet rapsuteltavina muun muassa Kuopion seurakuntien järjestämällä Riemu-festareilla."

Tällä hetkellä Kuopiossa toimii noin viisikymmentä kaverikoirahojaajaa.

Muistot heräävät

Vuosien varrella Kärki on nähnyt kaverikoiravierailuilla monia liikuttavia kohtauksia. "Esimerkiksi sellainen muistisairas, joka ei enää ole vähään aikaan puhunut, on ruvennut juttelemaan silitellessään koiraa."

Jos kyseessä on petipotilas, voidaan pienikokoinen koiran nostaa jopa hänen sänkyynsä vähäksi aikaa.

"Niissä tilanteissa olen useasti nähnyt, kuinka ihmisellä oikein kyyneleet valuvat li-

kutuksesta. Samalla hän saattaa muistella omaa, edesmennyt koiransa."

Kärjen mukaan erityisesti vierailukohtien miehet saattavat intoutua kertoilemaan tarinoita metsästyskoiristaan.

"Kaipaammekin toimintaan mukaan enemmän metsästyksen harrastajia metsästyskoirineen, heille olisi kysyntää."

Kaverikoiratoiminnan vaikutuksista on tehty useita tutkimuksia ja opinnäytetöitä niin meillä kuin maailmalla. Niiden mukaan kaverikoirakontaktit tuovat positiivisia kokemuksia ja antavat virikkeitä vierailukohteiden ihmisille.

Koirapelko pois

Ennen vierailujen alkamista koirat tekevät pihassa tuttavuutta toistensa kanssa. Vasta sen jälkeen siirrytään sisätiloihin ja tervehtimään ihmisiä.

"Pääsääntöisesti meitä on kokoonnuttu odottamaan yleisiin tiloihin. Koirat saavat siten itse ohjautua ihmisten luo, niitä ei käsketä tai pakoteta."

"Allergiset ja astmaatikat eivät tapaamisiin yleensä tule, mikäli he kokevat saavansa oireita koirista."

Kärki painottaa, että vierailukohteissa on aina oltava henkilökuntaa paikalla, muuten sinne ei mennä.

"Myöskään asuinhuoneissa emme käy ilman henkilökunnan edustajaa."

Vierailut kestävät noin puoli tuntia, sillä koirat väsyvät pidemmistä visiiteistä.

"Koirat ovat mestareita aistimaan käyttäytymissääntöjä, ne eivät esimerkiksi hauku ollekaan vierailuilla."

Kärki tietää, että monet varmasti mielellään antaisivat herkkupaloja koirille.

"Meillä on kuitenkin sellainen sääntö, ettei niitä saa ruokkia kohteissa."

Osa ihmisistä pelkää koiria ja arastelee ottaa kontaktia.

Koirat eivät hauku vierailuilla

"Joidenkin kohdalla pelko on hälvennyt, kun on oltu tekemisissä kaverikoirien kanssa."

Mukaan toimintaan

Kärki kertoo, että kiinnostusta kaverikoiratoimintaa kohtaan on Pohjois-Savossa ollut ihan mukavasti.

"Kyselyitä tulee paljon. Koulutuksia pyritään järjestämään pari kertaa vuodessa."

"Ryhmään otetaan noin 10–15 henkilöä koirineen ja koulutus kestää yhden arkipäivän. Sen lisäksi on parin tunnin mittainen arviointi, jossa katsotaan koiran soveltuvuus toimintaan."

Kaverikoirat ovat tavallisia aikuisia kotikoiria, joille on kertynyt elämäkokemusta erilaisista ihmisistä, paikoista, hajuista ja tilanteista. Kaverikoiran tulee olla terve, vähintään 2-vuotias, ihmisystävällinen koiran, jolla on hyvä ja luottavainen suhde ohjaajaansa. Sen pitää pystyä myös työskentelemään toisten koirien läheisyydessä. Ohjaajalta puolestaan edellytetään täysi-ikäisyyttä ja ryhmätyötaitoja.

"Seuraava koulutus on 25.3. Suonenjoella ja sinne mahtuu vielä mukaan."

HELI HARING

Lisätietoja: www.kennelliitto.fi ja pirjo.karki@pohjois-savonkennelpiiri.fi

KUUKAUDEN VALINNAT

92 %

Vuonna 2016 Kuopion ev.lut. seurakuntien jäsenistä 15-vuotiaiden ikäluokasta rippikoulun käyneitä oli 92 prosenttia.

1.5.

Juuri käynnistynyt yhteisvastuukeräys jatkuu toukokuun ensimmäiseen päivään saakka. Keräyslupa on voimassa koko vuoden.

5000

Suomen evankelis-luterilaiset seurakunnat palkkaavat vuosittain noin viisi tuhatta kesätyöntekijää.

”Kirkkokonsertit, Kotimaanapu-verkkokeräys ja muut lahjoitukset tuottivat joulukuisessa Toivalan rivitalopalossa kotinsa menettäneille liki 12 000 euron avustussumman. Avun vie perille Siilinjärven seurakunnan diakoniatyö.

”Kirkon kulttuuripalkinto 2016 on myönnetty kahdelle kirkkodraamaa edistäneelle teatterinohjaajalle **Arto Mylärille** ja **Jouni Laineelle**. Molemmat ovat pohjakoulutukseltaan kirkon nuorisotyön ohjaajia ja tehneet viime vuosikymmeninä suuren työn suomalaisen kirkkodraaman hyväksi.

Kirkon kulttuuripalkintoa on jaettu vuodesta 1992 lähtien. Se jaetaan vuosittain tunnustuksena kristillisen sanoman kannalta merkityksellisestä taiteellisesta toiminnasta tai kulttuuriteosta. Palkinto on arvoltaan 6000 euroa.

”Kristillinen medialiitto on valinnut nyt jo 12. kerran Vuoden kristillisen mediateon. Tänä vuonna sen sai 7–10-vuotiaalle suunnattu Fisucraft-peli. Palkintoa perusteltiin lasten oman aktiivisuuden ja ilmiöpohjaisen oppimisen tukemisella kristillisen kasvun ohella. Fisucraft on osa Nuori kirkko ry:n tuottamaa Lastenkirkko-mediaa.

PÄÄKIRJOITUS

Kaikille tilaa riittää

Kirkon vuositilastot ovat valmistuneet. Vuoden 2016 lopussa Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän alueella asuvista kirkkoon kuului arvion mukaan 73,2 prosenttia. Koko Suomen vastaava luku on 71,9 prosenttia.

Kirkosta eroavat eniten nuoret aikuiset ja he myös liittyvät eniten kirkkoon. Kotimaa-lehdessä oli aiheesta hyvä kirjoitus 26.1.2017. ”Kirkkoon ei kuuluta uskon vuoksi, mutta siitä erotaan uskon puutteessa. Kirkkoon kuulutaan hyvin arkisista ja käytännöllisistä syistä: kyselytutkimusten mukaan tärkeintä on se, että kirkko auttaa vanhuksia ja vammaisia, kirkko ylläpitää hautausmaita, kirkko järjestää lapsille ja nuorille toimintaa, tarjoaa mahdollisuuden saada kirkollinen hautaus ja pitää yllä kirkollisten juhlapyhien kristillistä perinnettä.”

”Kun henkilökohtainen yhteys kirkkoon katoaa, muodostuu erityisesti nuorten aikuisten mielikuva kirkosta aikaisempaa voimakkaammin median välityksellä. Mielikuva mediassa on tällä hetkellä ristiriitainen. Mediaan pitäisi saada enemmän näkyviin kirkon perustoimintaa ja työtä. Sillä on tosin vaikeampi ylittää uutiskynnystä.”

Lähetämme Kuopion seurakuntien viestinnästä viikoittain tiedotteita, joissa kerromme ajankohtaisista tapahtumista ja asioista. Kirkon tiedotuskeskuksesta tulee säännöllisesti tiedotteita koko kirkkoa koskevista uutisista sekä vaikkapa kirkkopyhien aiheista.

”**Mielikuva mediassa on ristiriitainen**

Kuopion seurakuntien verkkosivuja avattiin viime vuonna lähes miljoona kertaa. Suurin osa verkkosivujen kävijöistä tulee sivuille hakukoneen kautta. Suosituin sivu on ylivoimaisesti tapahtumat.

Kirkko ja koti -lehden painos on 74 000 ja se jaetaan kaikkiin kotitalouksiin, joissa ei ole ilmaisjakelukieltä. Lehdessä luetuimpia palstoja ovat tapahtumat ja kirkolliset ilmoitukset. Verkko-lehdessä kirkkojakoti.fi sivulatauksia oli viime vuonna yli 65 000 ja eniten siellä luetaan vanhoja juttuja eli arkistoa.

Sosiaalisessa mediassa tavoitimme viime vuonna aiheesta riippuen keskimäärin 700–8 000 ihmistä. Joulukuussa jopa yli 10 000. Lisäksi Kuopion seurakunnilla on viikoittain maksettua ilmoittelua Savon Sanomissa. Syötämme tapahtumia myös erilaisiin tapahtumakalentereihin.

Seurakunnissa on joka viikko useita kymmeniä tapahtumia eri-ikäisille ihmisille. Kirkkoon kannattaa kuulua! Siten ylläpidät kirkon tekemää hyvää työtä ja mahdollistat tapahtumien järjestämisen myös jatkossa.

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

Pirjo Kärki on aktiivisesti mukana kaverikoiratoiminnassa Hilma-corginsa kanssa.

SEIJARITIKÖNEN

Saako olla muikkuja?

Olen miettinyt, kuinka tärkeä aihe uskonnollisuus on ollut kuvissa ja taideteoksissa koko ihmiskunnan historian ajan. Olemme aina tehneet kuvia ja rakentaneet rakennuksia uskonnollisten aiheiden käsittelemiseen ja kunnioitukseen.

Esihistoriallisena aikana vaeltava keräilijäihminen uskoi korkeampaan voimaan, taivaankappaleisiin tai äiti maahan. Siitä kertovat lukuisat eläin-, kasvi- ja ihmisaiheiset maalaukset luolien seinissä. Kuvilla on oletettavasti pyritty vaikuttamaan metsästysonneen, ravinnon saamiseen ja hedelmällisyyteen.

Kauan ennen ajanlaskumme alkua ihminen lopetti vaeltamisen ja asettui aloilleen. Rakennettiin kyliä, kaupunkia ja tietysti uskonnollisia rakennuksia, temppeleitä. Faarao **Ekh-naton** rakennutti temppeleitä auringolle. Hänen taiteilijansa tekivät temppelien seiniiin kuvia auringosta elämän antajana. Faarao Ekh-natonin aurinkolaulussa sanotaan: ”Sinä olet aurinko ja sidot kaikki rakkauteesi. Sinä olet kaukana, mutta säteesi ovat maan päällä. Ihmisten luoja lepää taivaanrannalla”.

Erikoinen aika uskonnollisen kuvan kannalta oli noin 1000 vuotta jKr. Silloisessa Rooman valtakunnan itäisessä pääkaupungissa Konstantinopolissa käytiin kiivasta väittelyä siitä, saako ikoneja kuljettaa mukanaan ja saavatko maalliset henkilöt kuvata pyhiä henkilöitä. Kiista kärjistyi tuolloin siihen, että lännen ja idän kirkot erkaantuivat toisistaan. Saako nykyään pyhistä tehdä kuvia? Toisten mielestä saa ja toisten mielestä ei. Sama kiista jatkuu.

Renessanssin aikana merkittävä aihe maalauksissa oli Neitsyt Marian ilmestys. Siinä enkeli Gabriel saapuu valkoinen liljanoksa kädessään neitsyt Marian luokse ja ilmoittaa, että tämä tulee synnyttämään Vapahtajan. Jokaisen itseään kunnioittavan renessanssitaiteilijan täytyi maalata aiheesta taulu.

Myös nykytaiteessa käsitellään uskonnollisia teemoja. Muutamia vuosia sitten Anti-festivaalilla performanssitaiteilija tutki aihetta Kuopion kalahallissa Kallaveden muikuilla. Taiteilija oli jakanut muikut useaan samanlaiseen astiaan ja laittanut jokaiselle muikkulaatikoille nimikyltit: ortodoksimuikkuja, luterilaisia muikkuja, muslimimuikkuja ja katolilaisia muikkuja. Asiakkaiden täytyi päättää, minkä uskoisia kaloja ostaisi. Toki kaikki olivat niitä samoja, hyviä Kallaveden muikkuja.

Tämä pätee myös meihin ihmisiin. Olemme kaikki samanlaisia, Luojan luomia ihmisiä, mutta meillä jokaisella on vähän erilainen kyltti.

EIJA TANNINEN-KOMULAINEN

”Meillä kaikilla on erilainen kyltti

Uskonnon ja tieteen vuoro

Voivatko tiede ja uskonto elää rauhanomaista rinnakkaiseloa? Tätä pohdittiin Itä-Suomen yliopistolla järjestetyssä symposiumissa.

Kautta vuosisatojen tiede ja uskonto ovat kalistelleet sapeleita keskenään – tai näin meidän on annettu ymmärtää. ”Uskonto on nähty taikauksena, joka pyrkii jarruttamaan tieteen kehitystä”, piispa **Jari Jolkkonen** totesi omassa alustuksessaan.

”Nykytutkimuksen mukaan tiede ja uskonto eivät kuitenkaan ole olleet loputtomalla törmäyskursilla historian saatossa. Tämä katsantokanta on pikemminkin osoittautunut myyiksi.”

Helmikuun alussa pidetyssä symposiumissa tarkasteltiin kolmen uskonnon, kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin, suhdetta tieteeseen.

Evoluutioteoria vai luomisoppi?

Tieteen ja uskontojen ristiriita kilpistyy hyvin usein **Darwinin** evoluutioteoriaan. On katsottu, että sen ja luomisopin välinen kiila on ylittämätön.

”Varsinkin Yhdysvalloissa nousee aika ajoin kiista kreationismin ja evoluu-

tioteorian kannattajien välille”, Jolkkonen kertoi.

Tämä kiista on ollut omiaan ylläpitämään mielikuvaa siitä, että tiede ja uskonnot eivät voi katsoa samaan suuntaan.

Jolkkosen mukaan monille kirkkokunnille ei tuota minkäänlaista ongelmaa tunnustaa Darwinin evoluutioteorian paikkansapitävyyttä.

”Evoluutioteoria kertoo, miten lajit ovat syntyneet. Uskonto puolestaan selittää sen, mitä ei voi mikroskooppilla todeta, eli että jokainen elämä on hyvää ja arvokasta.”

Jolkkonen myös huomautti, että darwinismillakin on omat pimeät puolensa.

”Sitä on erinäisissä yhteyksissä käytetty poliittisiin tarkoituksiin. Sosiaalidarwinistisen käsityksen mukaan vahvimmilla on oikeus alistaa heikompia yksilöitä. Yhteiskunnan vähäosaisimmilla ei tällöin ole minkäänlaista arvoa.”

”Tällainen ajattelu raivasi tietä muun muassa natsi-Saksassa harjoitetulle rotuhygieniapoliitikalle.”

Kirkko rahoitti tiedettä

”Joistakin tilannesidonnaisista jännitteistä huolimatta tieteen suhde kristillisiin kirkkoihin on ollut pääasiassa neutraali tai positiivinen”, Jolkkonen kuvasi.

Itse asiassa kirkko on omalta osaltaan ollut edistämässä tieteen kehitystä.

”Nykyaikainen länsimainen yliopistolaitos syntyi varhaiskeskiajalla oppineiden munkkien toiminnasta.”

”Kirkko ei pyrkinyt estämään tieteellistä tutkimusta, vaan oli päinvastoin vuosisatoja tieteen suurin rahoittaja.”

Jolkkonen kertoi, että valtaosa tieteellisen vallankumouksen pioneereista

”Uskonto on nähty tieteen jarruna

oli kristittyjä tai ainakin jonkinlainen uskonnollinen motivaatio innoitti heidän tieteellistä työskentelyään.

”Esimerkiksi **Galileita** ja **Newtonia** yhdisti käsitys luonnon järjestelmällisyydestä ja järkevyydestä. Tämän käsityksen mukaan luonto ei ole kaoottinen ja sattumanvarainen, vaan järkvy ja säännönmukainen, koska ihminen ja luonto ovat kaikkietävän ja järkvy Jumalan luomuksia.”

Jolkkonen korosti, että tieteen kehitystä ja edistämistä ei toki voi laittaa pelkästään kristillisen kirkon piikkiin.

”Muun muassa islamilaisessa maailmassa uskonnollisten auktoriteettien tukema ja ylläpitämä tieteellinen kulttuuri kukoisti jo varhaiskeskiajalla.”

Ajattelukyky – Jumalan lahja

Suomen juutalaisten ylläraibiini **Simon Livson** kertoi, että juutalaisuudessa arvostetaan tiedettä ja tutkimusta.

”Itse asiassa tieteen Nobel-palkittujen joukossa on huomattavan paljon juutalaisia. Toorakouluissa harjaannutaan tietynlaiseen opiskelutapaan, joka antaa hyvän pohjan tieteelliselle tutkimukselle. Tämä varmasti osaltaan selittää juutalaisten nobelistien suurta joukkoa.”

TIESITKÖ?

Mistä pappi saarnaa?

Sketsien ja median – tai silkan tietämättömyyden – mielikuvissa saarnat voivat yhä jylhistä tulikiveä ja tuomiota. Mistä oikeassa jumalanpalvelusten todellisuudessa saarnataan, kirkkoherra **Jaana Marjanen**?

”Tuomion ja kärsimyksen kuvailun sijaan halutaan rohkaista ihmisiä elämään kristittyinä.”

Saarna on jumalanpalveluksen vapaamuotoisin osa, jossa pappi saa sanoa sanottavansa parhaan taitonsa mukaan. Kiellettyjä aiheita ei ole, kunhan pysytään normaalin sananvapauden rajoissa.

Kuulijakunta pitää ottaa huomioon. Perhe- ja rippikouluissa saarnataan toisella otteella kuin vanhusten kirkkopyhinä.

”Kuulijoissa on myös aina niitä, joilla on isoja ongelmia ja niitä, jotka surevat.”

Suurissa kaupunkiseurakunnissa papin on mahdotonta tuntea kaikkien elämäntilannetta. Hyvä on kuitenkin tuntea se elämänpääpiiri, josta seurakuntalaiset tulevat.

Koko elämänsäkirjo ei voi kuulua papin omaan elämänpääpiiriin. Siksi Marjasen mielestä on tärkeää lukea hyvää kirjallisuutta ja seurata kulttuuria siinä missä mediaakin.

Saarnan on kuitenkin otettava lähtökohdansa päivän evankeliumista. Muistakin lukukappaleista voi saarnata, mutta evankeliumia ei voi kokonaan sivuuttaa.

Päivän evankeliumit ja lukukappaleet, siis suoraan Raamatusta luettavat Vanhan ja Uuden testamentin tekstit, löytyvät puolestaan kirkkokäsikirjasta. Se on kirkolliskokouksen hyväksymä perinpohjaisen komiteatyöskentelyn tulos, monisatasivuinen opus. Jokainen pappi on sitoutunut sen ohjeisiin jo pappislupauksessaan.

Kirkkokäsikirja pitää sisällään kolme vuosikertaa eli kolmen kirkkovuoden tekstit. Niistä löytyy kristillisen julistuksen punainen lanka.

Kirkkovuosi on syntynyt vaihteittain, kun kristityt alkoivat kokoontua viikon ensimmäisenä päivänä rukoilemaan, murtamaan leipää ja muistelemaan Jeesusta. Kun kokoon-tumisiin liittyi ensin pääsiäinen, sitten vuosisatojen mittaan muita toistuvia suuria juhlia, sai kirkkovuosi muotonsa.

Saarnan aineksia ovat siis kolmen vuoden välein toistuva

päivän teksti. Saarnaajan pitää olla selvillä tekstistä ja sen kontekstista, Raamatun ajan historiasta, kieleen ja käännöksiin liittyvistä vaihteista ja merkityksistä, tulkita tämä kaikki nykyajan ihmiselle ja ottaa huomioon päivänkohtainenkin ajankohtaisuus.

”Jos tällaista tekstien vaihtelua ei olisi, papin saarnaisivat Raamatun lempikohdistaan kerta toisensa jälkeen.”

KAIJA VUORIO

Kysymykseen vastasi Puijon seurakunnan kirkkoherra Jaana Marjanen.

puhelu

TUJJA HYTTINEN

Ylärivissä professorit Olli-Pekka Rynänen, Jussi Kauhanen ja Jukka Korpela. Alarivissä piispa Jari Jolkkonen, imaami Anas Hajjar ja ylläkirjuri Simon Livson.

”Tooraa tulkitaan kirjaimellisesti kaikkein vanhoillisimpien juutalaisten keskuudessa. Heidän maailmankatsomuksensa ei ole tilaa tieteellisille selityksille. Valtaosa juutalaisista kuitenkin edustaa sitä näkemystä, ettei uskonnon ja tieteen välillä ole mitään ristiriitaa.”
Hyvin samoilla linjoilla oli myös Suomen islamilaisen yhdyskunnan

imaami **Anas Hajjar**.
”Islam kehottaa tutkimaan universumia ja me katsomme, että tiedot ovat syntyneet ihmiskunnan palvelemiseksi.”
”Islamissa jopa mielletään, että ajattelukyky on Jumalan suurin lahja ihmiselle.”
Symposiumissa puhuivat myös professorit **Olli-Pekka Rynänen**

ja **Jukka Korpela**.
Tilaisuuden järjestivät yhteistyössä Itä-Suomen yliopisto, Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli, Kuopion evankelis-luterilaisten seurakuntien oppilaitostyö ja Euroopan tiede- ja taideakatemia.

HELI HARING

MITÄ MIELESSÄ?

Suomi 100 -mollamaijat vauvoille

Kun itsenäinen Suomi täyttää 100 vuotta, Siilinjärvellä jokainen juhluvuoden aikana syntynyt saa uniikin mollamaijan. Idean äiti **Eila Niskanen Terveys ry:n** Siilinjärven paikallisyhdistyksestä on muiden vapaaehtoisten kanssa tehnyt jo 150 mollaa.

Mistä nousi idea?

”Äitini syntyi Suomen itsenäisyyspäivänä 6.12.1917. Hän jäi 8-vuotiaana äidistään orvoksi ja muutti mollamaija ja sylissään mummolaan. Tuo mollamaija jäi äidin ja koko sukumme mieleen pysyvästi. Mietin, voisiko mollamaija olla muistona nykyajan lapsille. Siilinjärvellä ideastani innostuttiin heti.”

Miten mollamaija syntyy?

”Ensin pesen ja silitän kankaan. Sitten valmistan painoseulat ja painan nukkekuvat, joita on viittä eri mallia. Kaa-voitan ja leikkaan kankaan ja ompelen nukken. Lopuksi täytän nukken ja numeroin sen. Yhteen molla-vaan menee 2,5 tuntia.
Mollamaijat tehdään vauvojen käyttöön, ei vain koristeeksi. Ne ovat hyvää

Mollamaijakampanja syntyy mm. Terveys ry:n ja MLL Siilinjärven yhteistyönä ja on osa Siilinjärven Yhdessä hyvää! 100 lahjaa lähimmäiselle -hanketta. Kuvassa vasemmalla Eila Niskanen Terveys ry ja Kaisa Raninen MLL Siilinjärvi.

puuvillaa, niissä ei ole irtoavia osia, ja ne kestävät pesun. Nukkeja jaetaan Siilinjärvellä syntyneille lapsille myös Tarinan vastaanottokeskuksessa. Mahdolliset ylimääräiset nukket annetaan päiväkodeihin.”

Mitä pidätte tärkeänä kampanjassa?

”Mollamaijat ovat paikallisia ja käsitettyä. Kaavat on tehnyt paikallinen yrittäjä ja painokuvat suunnitellut Kuvataideyhdistyksen puheenjohtaja. Me nukketekijät olemme Terveys ry:n vapaaehtoisia. Kansalaisopiston kuvataidekerholaiset tekevät jokaiseen mollaan kortin, jossa on paikallisen runoilijan runo. Kortteja tekee 100 koululaista, joista tulee vauvoille korttikummeja. MLL:n paikallisosasto on järjestänyt jakelun neuvoloitten kautta.”

Mitä viestiä mollamaija vie perheisiin?

”Mollamaijat ovat sini-vaaleita, Suomen värejä, ja muistuttavat perheissä Suomen itsenäisyydestä. Toivon, että nukkesta tulisi lapselle tärkeä muisto koko elämäksi. Me Terveys ry:n toiminnalla tuemme päihteetöntä elämäntapaa, siksi kannustan perheitä myös hoitamaan lasta ja perheasioita ilman päihteitä.”

teksti ja kuvat:
SINI-MARJA KUUSIPALO

TERVETULOA KESKUSTELEMAAN VANHUSPALVELUISTA KUNTAVAALIEHDOKKAIDEMME KANSSA

torstaina 23.2.2017 klo 18.00

Kauppakeskus Sektori, 2. krs
Puijonkatu 23, Kuopio
Kahvitarjoilu klo 17.30.

**KUOPION
SOSIALIDEMOKRAATTINEN
TYÖVÄENYHDISTYS**

Pitkäaikaissairaat, vanhukset ja vammaiset
– kunnan vastuut ja velvollisuudet sote-uudistuksen jälkeen?

Vaalipaneeli

14.3.2017 klo 14–16, Valtuustotalossa, Suokatu 41, Kuopio

Miten käy Kuopiossa:

- Terveyden edistämisen?
- Liikkumisen maaseutualueilta palvelujen ja kulttuurin piiriin?
- Esteettömyyden ja syrjäytymisen ehkäisyn?
- Mahdollisuuden, esteistä huolimatta, hoitaa omia asioitaan sähköistyvässä yhteiskunnassa?

HAE TUETULLE LAPSIPERHELOMALLE

Lomakoti Tuomiranta on hyväntekeväisyysjärjestö, joka järjestää Hyvinvointilomien kanssa yhteistyössä kaksi lapsiperhelomaa kesällä 2017.

Tuettu loma myönnetään taloudellisin, sosiaalisin ja terveydellisin perustein. Lomien kesto on 5 pv ja sisältää majoituksen, lomaohjelman ja täysihoidon.

Lomat ovat: Lomakoti Lomapirtissä Pieksämäellä 11.6.–16.6.2017

Hakuaika on 14.1.–14.3.2017. Omavastuu aikuisilta 90,00 €.

Kylpylähotelli Rauhalahdessa Kuopiossa 2.7.–7.7.2017.

Hakuaika 4.2.–3.4.2017. Omavastuu aikuisilta 125,00 €.

Lomille voi hakea netin kautta sähköisesti tai paperilomakkeella www.hyvinvointilomat.fi. Puhelinpalvelu auttaa hakemuksissa ja lomien liittyvissä kysymyksissä arkisin klo 9–12 nro **010 830 3400**.

Lisätietoja: Tarja Lång 050 526 0107.

Parasta paikallista palvelua

Pyydä tarjous täydenpalvelun
hautajaisjärjestelyistä
Kuopion tai Siilinjärven alueella.

**KOIVUMÄEN
KARTANO**

Koivumäenkuja 18
017 361 4291
www.koivumaenkartano.com

**KUOPION HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN**

vuodesta 1953

Savonkatu 24
017 261 3686
www.hautauστοimistonniiranen.fi

Puhdista usko armolla

Seurakunnissa sattuu ja tapahtuu.
Pysy ajan tasalla. Tilaa **K24 + Pro +**
kotimaan näköislehti yhdessä
digipaketina.

Tilaa osoitteessa kotimaa24.fi/tilaa
Käytä kampanjakoodia: tarjous

Vain
19,90
(norm. 26,70)
/3 kk

Uskon voi löytää uudelleen

Uusi globaali uskonpuhdistus haastaa meitä pohdintoihin.

Tuomasmessun perustajajäsen, rovasti ja Helsinki Mission toiminnanjohtaja **Olli Valtonen** luennoi viime kuussa Alavassa aiheesta *Kristinuskon sydän – Uskon voi löytää uudelleen*. Hän myös saarnasi Tuomasmessussa.

Valtosen mukaan uusi globaali uskonpuhdistus haastaa meitä miettimään kristinuskon perustotuuksia uudelleen.

”Uskon uudistaminen on aina vaikeaa, eikä Lutherkaan aikoinaan päässyt helpolla. Uudistuminen pelottaa, mutta se vain tapahtuu, sitä ei voi tilata. Teologisesti taistelu on erityisesti kahden paradigman välillä. Nykyään ajatellaan enemmän, että usko on luotamusta Jumalaan, ei niinkään kirkon oppien kirjaimellisesti totena pitämistä.”

Hengellinen herääminen

Valtonen muistuttaa, että usko, toivo, rakkaus, myötätunto, kiitollisuus, anteeksiantavuus, ilo ja kunnioitus ovat kaikkien uskontojen yhteistä pääomaa.

”Tulevaisuudessa on tärkeää se, millä tavalla rakastamme ja palvelemme toisiamme. Jumala rakastaa luomaansa maailmaa ja ihmistä. Hän haluaa ihmiselle hyvää. Elämässä ja kuolemassa”, Valtonen painottaa.

Valtonen pohjasi sanomansa **Marcus J. Borgin** kirjaan *Kristinuskon sydän*, jonka **Kari Kuula** on kääntänyt. Kuulan mukaan Borg haluaa tuoda ajatukset enemmän tämänpuoleiseen ja konkreettisiin asioihin.

”Kaikki puhe Jumalasta on aina vertauskuvallista. Jeesus on kuva, joka näyttää minkälainen Jumala on. Yhteiskunnallinen uudistaminen ja eettisyys ovat tärkeitä. Meidän on havahduttava yhä uudestaan ja uudestaan tarkastelemaan omaa elämäämme. Joudumme heräämään hengellisesti.”

ESKO JÄMSÄ

Olli Valtonen kävi Kuopiossa luennoimassa ja saarnaamassa Tuomasmessussa.

Älä pelkää

Kirkkopyhän saarnan aiheena oli Jeesus auttaa häädässä.

”Jokainen meistä on kokenut elämässään myrskyn. Tilanteen, jossa taistelemme henkemme edestä. Se voi olla mitä vaan. Kuolettava sairaus. Tai avioero. Jotain sellaista, josta emme vaan tunnu selviävän”, Olli Val-

tonen aloitti saarnansa.

”Evankeliumeissa on ainakin kolme kertomusta siitä, miten Jeesus auttaa, kun myrsky nousee”, Valtonen jatkoi.

”Ensimmäinen on Matteukselta. Tuttu kertomus opetuslapsista, jotka joutuvat keskelle myrskyä. Jeesus on heidän kanssaan samassa veneessä ja nukkuu. Opetuslapset ovat

Jumala rakastaa luomaansa maailmaa ja ihmistä. Hän haluaa ihmiselle hyvää. Elämässä ja kuolemassa

kauhuissaan ja he päättivät herättää nukkuvan Jeesuksen. Hän nuhteli tuulta ja myrsky lakkasi. Se on kertomuksista onnellisin. Sitä hän me Jeesukselta toivomme. Nuhtele tuulta, anna myrskyn lakata.”

”Päivän evankeliumi kertoo myös opetuslapsista myrskyssä. Jeesus ei ole heidän kanssaan veneessä. Opetuslapset ovat yksin ja omillaan. Tässä on yksinkertainen totuus. Vaikka meillä on Jumala turvanamme, meidän on pakko tehdä elämän myrskyissä oma osuutemme. Soutaa henkemme edestä ja tuntee myös pelkoa.”

”Ajattelen niitä myrskyjä, joihin elämä meidät heittää. Kriisejä, jotka tulevat suunnittelematta ja tilaamatta. Niissä jokainen tuntee olevansa yksin. Ja se voi tuntua pelotavalta.”

”Tärkeimmät asiat jokaisen on tehtävä itse. Kun sinulla on vaikeaa, Jeesus näkee. Mutta Jeesus haluaa antaa sinun taistella omat taistelusi. Hän ei välttämättä tee asioita sinulle helpoksi. Siinä, että joku näkee, on suurempi siunaus kuin ensin tulee ajatelleeksi.”

”Rukous on sitä, että keskitymme Jumalan läsnäoloon. Rukous on sitä, että odotamme hänen tulevan vierelle ja sanovan: Älä pelkää. Minä se vain olen.”

”Kolme asiaa omien kamppailuidemme keskelle: Jeesus näkee. Jeesus tulee. Jeesus auttaa.”

MINNA SIIKANIVA

KIRJASTA LÖYDETTYÄ

Harhaan langenneet

Reformaation vuosisata (1500-luku) esittelee masentavan määrän uskonsa tähden kuolleita marttyyreita. Kukin kirkkokunta kun ajoi asiaansa myös väkivalloin. Jokainen piti omaa oppiaan ainoana oikeana, joten muut olivat harhaoppisia.

Harhaoppi taas on pahinta syntiä, koska se estää ihmisiä pelastumasta ja vie lopulta helvettiin. Niinpä toisinajattelevia kristittyjä poltettiin ja hukutettiin. Etteivät enää levittäisi kuolettavaa oppiaan.

Väkivaltainen pakkousko himmentää reformaattoreiden valon loistetta. Kenen asiaa palvelee sellainen usko, joka lähettää toisinajattelijoita vankilaan ja hautaan?

Kuunnellaan Jakob Acontiuksen, italialaisen juristin ja filosofin vastausta.

Vuonna 1565 hän julkaisi nerokkaasti nimetyn teoksen *Stratagemata Satanae*, Saatanan strategiat. Nerokas on kirjan ideakin.

Suurin osa kirkkokuntien opeista on aivan samanlaisia, Acontius toteaa. Samaa kristinuskooahan ne tunnustavat. Erot ovat lopulta aika pieniä.

Saatanana on kuitenkin huijannut kunkin kirkkokunnan luulemaan spesiaallikoroituksiaan kristinuskon tärkeimmiksi opeiksi.

Esimerkiksi luterilaiset kuvittelevat kirkon seisovan tai kaatuvan juuri heidän vanhurskauttamisoppinsa varassa. He pitävät kalleimpana aarteenaan sitä, mikä erottaa heidät muista kristityistä, ei sitä, mikä yhdistää heitä muihin.

Samaan harhaan ovat langenneet muutkin kirkkokunnat. Siksi kukin pitää pyhänä velvollisuutenaan vainota toisin-

ajattelijoita. Nämä kun ovat muka luopuneet autuuttavan uskon sydänäänistä.

Acontius vaati uskontopakon ja väkivallan lopettamista. Kuviteltujen harhaoppisten vainoaminen on Saatanan palvomista, ei Kristuksen.

Kristityt voivat aivan hyvin ajatella monista asioista eri tavalla. Meillä on joka tapauksessa yhteinen Jumala ja sama tuleva taivaan koti.

Mikä terve ja raikas näky!

Suurin osa Acontiuksen lukijoista piti kirjaa vaarallisena eksytyksenä. Näkijä itse kuoli vuosi kirjan jälkeen.

Hänen viestinsä kuultiin kunnolla vasta yli kahden vuosisadan jälkeen. Valistuksen viisaus lakkautti vähitellen uskonvainot ja toi uskonnonvapauden kristikuntaan.

Kristityt eivät silti ole löytäneet

täyttää uskonyhteyttä toistensa kanssa. Vaalimme edelleen hartaimmin sitä, mikä erottaa meidät veljistämme ja sisaristamme.

Vaikka Saatanan juonet on paljastettu, hän jatkaa silti työtään.

KARI KUULA

Hiljaisuus hyväksyy

Suomalaiset arvostavat hiljaisuutta. Monet haluavat hiljentyä ryhmässä, ja he ovat löytäneet seurakuntien retriitit.

Tutkija **Outi Ampuja** on selvittänyt, mitä hiljaisuus merkitsee suomalaisille. Ampujan kyselytutkimuksessa suomalaiset kertoivat, että hiljaisuus on vastapaino työlle ja opiskelulle.

”Monelle on luovuuden ennakkoehto, että saa miettiä rauhassa omia asioitaan.”

Suomalainen menee metsään tyhjentyään huolista ja elpymään. Luonnonhiljaisuus auttaa suruissa ja murheissa ja antaa asioille selkeämmät mittasuhteet.

Monelle hiljaisuus on elämänvoima, joka on hoitanut eri tilanteissa.

”Ne jotka ovat työssään paljon tekemisissä ihmisten kanssa, hakeutuvat vapaa-ajalla hiljaisuuteen. Luovuus ja henkinen työ vaativat vastapainoksi rauhaa ja hiljaisuutta. Monelle kotiäidille on juhlaa, kun lapsi nukahtaa ja kodissa vallitsee hiljaisuus.”

Melu on terveysriski

Kaupungistuminen vaikeuttaa hiljaisuuden vaalimista. Ampuja toivoo, että kaupungeista löytyy jatkossakin hiljaisuuden paikkoja, joihin ihmisillä on vapaa pääsy.

”Suomalaiset arvostavat kaupunkipuistoja. Hiljaisuutta haetaan myös hautausmailta, kirkoista, kirjastoista ja taidenäyttelyistä. Hiljaisuus voi merkitä myös sisäistä kokemusta – esimerkiksi taideteoksen äärelle hiljentymistä.”

Kaupunkihiljaisuutta voi ylläpitää hyvin

suunnitellulla meluntorjunnalla. Esimerkiksi puistot pitäisi säilyttää hiljaisina paikkoina, ja umpikortteleissa rakennusmassat suojaavat melulta.

”Asunnot pitäisi suunnitella niin, että huoneistoissa olisi edes yksi huone sisäpihan puolella.”

Jatkuvalla riskirajat ylittävällä ympäristömelulla on Ampujan mukaan terveysvaikutuksia. Se heikentää kuuloa, nostaa verenpainetta, vaikeuttaa keskittymistä, huonontaa muistia ja heikentää immuniteettijärjestelmää. Sillä voi olla jopa yhteys diabetekseen. Melu voi esimerkiksi hidastaa lukemaan oppimista.

Elvyttävä ympäristö, joka on kohtuullisen hiljainen, rauhoittaa. Stressihormonin erityys vähenee, syke laskee, stressin ja väsymyksen tunne väistyy.

Hiljaisuutta pitää vaalia

Ampuja toteaa, että väistämättömistä kaupunkiaänistä ja hiljaisuuden tarpeesta on puhuttu aina.

”Muinaisessa Mesopotamiassa ihmiset tuottivat melua, joka ”häiritsi jumalia”. Antiikin Roomassa lait säätelivät, milloin sai ajaa hevoskäyttöisillä ajoneuvoilla. Joissain Keski-Euroopan maissa on koodi siitä, että viikonlopuksi rauhoitutaan eikä pihalla käytetä moottorikäyttöisiä työvälineitä. Siellä on pitkäaikainen kokemus kaupunkimaisesta asumisesta.”

Melu ja hiljaisuuden tasapainoa on siis aina etsitty. Joka tapauksessa: hiljaisuutta pitää vaalia.

”Hiljaisuudella on mahtava potentiaali. Se ei vaadi eikä odota ihmiseltä mitään.”

Retriitillä pitkä perinne

Kirkko tarjoaa hiljentymistä ikiaikaisin opein ja maustein. Retriittiohjaajaksi koulutautunut kanttori **Sirpa Lampinen** uskoo, että ihmisen keho ja mieli kertovat, milloin retriitin kaltainen pysähtyminen on tarpeen.

”Stressaava elämä ja työuupumus saavat etsimään lepoa. Melun keskellä elävät nauttivat hiljaisuudesta ja luonnosta. Metsä on monelle kirkko, mutta yhdessä hiljaa oleminen on vielä jotain enemmän.”

Rovasti **Jorma Vilkon** mukaan retriitti käynnistää mielessä prosesseja, ja hiljaisessa viikonlopussa voi kysyä, mitä minulle kuuluu.

Retriitillä on pitkä perinne. Hiljaisuuden löytöjä voi tehdä erämaaisien ajatuksista 300-luvulta. Myös Jeesus vetäytyi hiljaisuuteen.

Lampisen oma löytö on se, että joka päivä kannattaa viettää aikaa hiljaisesti oman itsensä kanssa. Hiljentymisen voi olla sanaton rukous, tai avuksi voi ottaa rukoussanan, jota

”Myös Jeesus vetäytyi hiljaisuuteen

toistetaan noin 20–30 minuutin ajan.

Vilkko suosittelee yhteistä hiljentymisviikonloppua myös miehille, jotka yleensä hakevat hiljaisuutta mökkilaiturilta.

”Retriiteissä ei kysellä uskon mittaa ja laatua. Siellä ei tarvitse välttämättä sanoa kuin etunimensä. Sanaa ei selitetä vaan annetaan Sanan puhua.”

Kaikki vaatimukset hiljenevät

Hiljaisuuden löytäminen voi viedä aikansa. Sirpa Lampinen kannustaa harjoittelemaan mielen hallintaa. Harhaileva mieli estää rentoutumasta ja nukkumasta. Hän muistuttaa, että esimerkiksi intiaanikulttuureissa lapsia opetetaan istumaan hiljaa, ja pikkulapsille tarjotaan mindfulnessia mielen lihaksen harjoittamiseksi.

Lampisen mukaan uskonnon säilyttäminen

hiljentymisen menee rentoutustekniikoita syvemmälle.

”Niissä opastetaan havainnoimaan, miltä rusina maistuu suussa tai miltä tuntuu tuolin paine jalkoja vasten. Retriiteissä syntyy yhteys Jumalaan, persoonaan.”

Vilkko neuvoo, että ei kannata huolestua, jos ajatukset laukkaavat ja poukkoilevat.

”Kyllä ajatukset sieltä palaavat. Hiljaisuudessa kaikki vaatimukset hiljenevät ja suoritukset lakkaavat.”

Retriitissä ajatukset rauhoittuvat

Kun **Maiju Seppä** meni ensimmäiseen retriittiinsä viime kesänä, ajatus hiljaisesta viikonlopusta oli kypsytynyt jo kymmen vuoden ajan. Kolmen pienen lapsen äidin irrottautuminen arjesta ei ole helppoa. Ennen retriittikokemusta Seppä mietti, tuottaako joukossa hiljentymisen vaivaantuneen olon. Kynnys lähtöön oli korkea.

”Että osaako olla oikein, tällaisena sosiaalisena ihmisenä?”

Maiju Seppä on oppinut hakemaan hiljaisuutta omasta arjestaan, pieninä palasina. Hiljaisuus löytyy muun muassa hautausmaalla kävellessä. Iltaisin, kun päivän ajatukset kiertävät päässä, hänellä on tapana sytyttää tuli takkaan tai kynttilöihin ja rauhoittua liekkien lepatusta katsellen.

Joskus hiljaisuus löytyy etsien, joskus se tulee vastaan tiedostamatta.

”Hiljaisuus voimauttaa ja antaa asioille oikeat mittasuhteet”, Seppä on huomannut.

Viikonlopun retriitti ylitti odotukset, ja hiljaisuus yhdessä yhdentoista muun osallistujan kanssa oli ensikertalaiselle luonteva ja hyvä kokemus.

”Mietin etukäteen, millaiseksi viikonloppu lähtee kääntymään, mutta luotin kuitenkin, että rauha siellä tulee. Perjantaina vielä päässä surrasi, mutta lauantaina ajatukset rauhoittuivat.”

KAARINA HEISKANEN

Synti saa talleamaan ih

Evoluutiobiologi ja kuvataiteilija arvioivat, että ahneus on tämän ajan synneistä suurin. Pastori puolestaan sanoo, että synti sokaisee meidät niin, että näemme kaiken väärässä valossa, rakkaudenkin.

Lemmikin omistaja väittää tietävän-
sä, että eläin kokee syyllisyyttä.
"Eläin ei tee syntiä, vaikka näyt-
täisikin ihmisen silmissä syylliseltä
ja tietäisi toimineensa vastoin isän-
nän asettamia rajoja", sanoo eko-
logian ja evoluutiobiologian pro-
fessori **Anneli Hoikkala** Jyväskylän
yliopistosta.
Eläin toimii viettiensä ja vaisto-
jensa varassa. Ihminen tiedostaa hy-
vän ja pahan, eläimelle ei ole pahaa
mikään. Ei edes itsekkyyks, kuten oman ja jälkeläisten vatsan
täyttäminen syömällä toisia eläimiä.

"Koko eliökunnassa on itsekkyyttä, elämä on itsensä ja
omien jälkeläisten puolesta taistelua. Ihmisen ja muun eläin-
kunnan välinen raja kulkee siinä, että ihmisen tietoisuus on
voimakkaampi. Sen vuoksi myös vastuun ja vääristä teoista
aiheutuvan syyllisyyden tulisi vaikuttaa toimintaamme voi-
makkaammin", Hoikkala sanoo.

Synti, ja varsinkin perisynti, ovat Hoikkalan korvissa ko-
via sanoja.

"Puhuisin mieluummin siitä, että ihminen tuntee teh-
neensä pahaa ja tuntee siitä syyllisyyttä. Perisynti on hirveä
sana, se kuulostaa joltain sellaiselta, jota kukaan ei voi kos-
kaan antaa anteeksi."

Ahneuden tuhoava voima

Katolinen kirkko listasi keskiajalla seitsemän kuolemansyn-
tiä. Ne ovat ylpeys, kateus, viha, laiskuus, ahneus, ylensyönti
ja himo. Tämän hetken vaarallisimpana syntinä Anneli Hoik-
kala pitää ahneutta.

"Ahneus voi vaikuttaa koko eliökunnan tulevaisuuteen ja
ihmiskunnan tulevaisuuteen siinä samassa".

Silloin kun ihminen taisteli ruoasta muiden eläinten lailla,
itsekkyyks on säilyttänyt elämää.

"Nyt me keräämme enemmän ja enemmän turhaa tava-
raa, joka ei ylläpidä elämää. Monet kuolemansynneistä ovat
pieninä määrinä positiivisia. Kun ne kasvavat suuriin mittoi-
hin, ne ovat tuhoisia."

Oman suvun ja yhteisön suojeleminen on selkäytimessä
sekä ihmisillä että eläimillä. Monet eläinlajit tunnistavat su-
kulaisensa ja suosivat sekä hoivaavat niitä ja tulevat näin suo-
sineeksi omia geenejään. Ihmisen pitäisi pystyä toimimaan
toisin.

"Ihminen voi tuntea syyllisyyttä siitä, että kahmii itselleen
liikaa samalla, kun toiset näkevät nälkää. Eläin ei tunne näin.
Ihmiselle tyypillinen tietoisuus tuo mukanaan myös vastuun-
tuntoa lajitovereista, jotka eivät ole omaa heimoa."

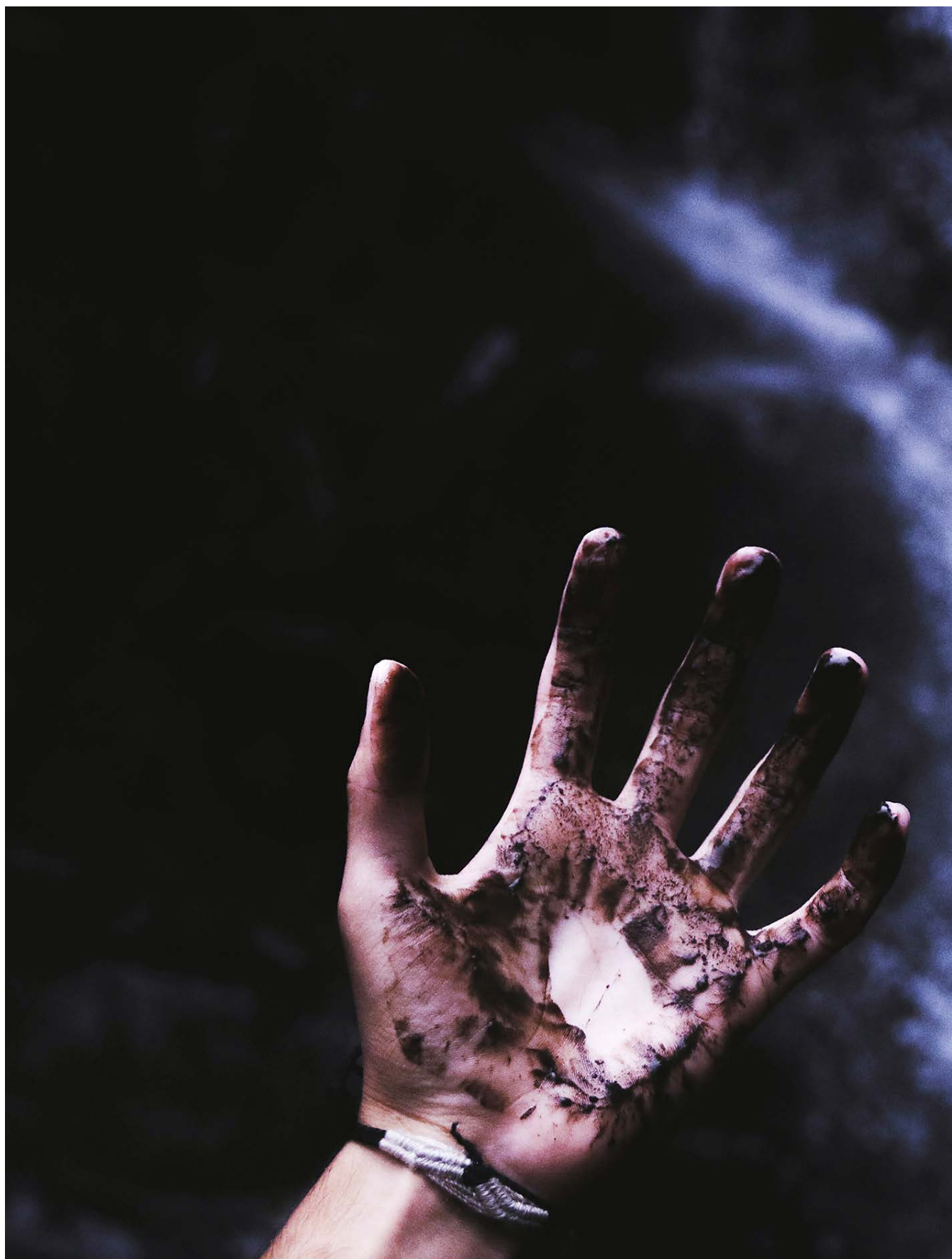
Ihmisen pitäisi siis olla kuulematta itsekkään geeninsä
kuiskintaa ja auttaa hätää kärsiviä yli sukulaisuus- ja heimo-
rajojen.

Synti johdattaa Jumalan luo

Anneli Hoikkalan mielestä toisen ihmisen loukkaaminen on
synnillinen teko, jos tätä termiä haluaa käyttää.

"Se että tekee toiselle pahoja asioita, vie toiselta pois jo-
tain – itsekkyyttä hän se on."

Synnintunto on Hoikkalan mielestä hyvä silloin, kun se es-

**Synnintunto
voi myös
lamaannuttaa**

tää tekemästä huonoja ja vääriä asioita. Toisaalta se voi myös
lamaannuttaa ja masentaa herkkää ihmistä.

Luterilainen oppi sanoo, että synti erottaa ihmisen Juma-
lasta. Runoilija **Pentti Saarikoski** murjaisi, että päinvastoin:
synti yhdistää ihmisen Jumalaan. Jos ei syntiä ja synnintuntoa
ole, ei ole tarvetta anteeksiannolle eikä armolle.

"Tuohan kuulostaakin aika hyvältä. Moni kääntyy uskonnolli-
suuteen, jos tuntee tehneensä pahaa ja tarvitsee anteeksiantoa."

Luonto ei tee syntiä

Jyväskyläläinen kuvataiteilija **Jussi Heikkilä** kuvaa teoksissaan
usein luontoa ja sitä, miten ihmisen toiminta vaikuttaa luon-
toon. Heikkilä näkee luonnossa synnin jäljet.

"Runoilija **Dantea** lainaten: pahan luontoa kohtaan tehty
synti on ahneus, josta rönsyävät muut tuhoiset synnit. Luon-
nonvarojen riistäminen on ahneuden syntiä: merien saastut-
taminen, mineraalien louhiminen, joka aiheuttaa ympäristön
saastumista, ihmisten riistäminen ja alipalkkaus."

Synnin seuraukset näkyvät yleisenä huonovointisuute-
na, niin luonnon kuin ihmisen. Myös ilmastomuutos on
Heikkilän mukaan seurausta ahneudesta. Siitä puhuttiin jo
1950–60-luvuilla, mutta varoituksia ei otettu vakavasti.

"Nyt näemme, miten nopeasti ikävä kehitys kulkee."

Kun ilmastomuutosta ei otettu vakavissaan, niin ehkä

Ihmisten ja luonnon yli

”
**Synti on
vahvuuden
illuusiota**

Synti erottaa ja eristää ihmisen Jumalasta, toisista ihmisistä ja jopa omasta itsestään. Synti on ilon ja rakkauden vastakohta”, Korhonen sanoo.

Kristinusko puhuu perisyntistä ja tekosynteistä. Perisynti on ihmisen olemuksessa. Se kattaa kaikki ihmiset ja ihmisen teot, hyvätkin teot.

”Vaikka ihminen tehtiin Jumalan kuvaksi, perisynti vääristää meidät alkuperäisen tarkoituksen irvikuvaksi. Ihminen tosin kykenee hyvään, mutta suhteessa Jumalaan se hyvyys on vajavaista.”

Pahuus kumpuaa perisyntistä

Katolinen kirkko päivitti perisyntien listan vuonna 2008. Listaan kuuluvat ympäristön saastuttaminen, geenimanipulaatio, ylenpalttisen vaurauden kerääminen, köyhyyden aiheuttaminen, huumekauppa ja huumeiden käyttö, moraalisesti kyseenalaiset kokeilut ja ihmisten perusoikeuksien rikkominen.

Laadimme mielellämme syntilistoja. Samalla unohtamme, että kaikki tekosynnit aiheutuvat yhdestä juuresta – perisyntistä. Synti on vakavampaa kuin ärsyttävä teko.

”Listojen avulla toiset ihmiset voi laittaa blokkeihin ja erotella hyväksytyt hyljeksityistä. Listat vievät harhaan ja unohtavat, mistä väärä teko kumpuaa.”

Korhosen mukaan tämän päivän tuomittavaksi teoksi on nostettu muun muassa se, että ihminen ei huolehdi itsestään vaan ”päästää itsensä” lössähtämään.

”Ehkä emme kestä heikkoutta vaan hypetämme ihmisen voimaa.”

Korhosen mielestä nykyajan suurin synti ei ole heikko lihaskunto vaan rakkauden puute.

”Synnin vuoksi emme tunnista oikeata rakkautta. Rakkaus on pelottomuutta ja lempeyttä yhtä aikaa. Se on voimaa, itsenäisyyttä ja hyvyttä, joka suurimmillaan antaa itsensä.”

Synnintunto kääntää kelkan

Synti vie kauemmas Jumalasta ja saa ihmisen tuntemaan itsensä kaikkivoipaiseksi. Synnintunto kääntää kelkan toiseen suuntaan. Onko meillä synnintunnon puute?

”Ei ole. Ihmistä syyllistetään nykyään kaikesta. Emme vain tunnista epämääräistä syyllisyyttä ja ahdistusta synnintunnonksi”, Korhonen selvittää.

Synnintuntoon liittyvät katumus ja epätoivo omista teoista tai elämäntavasta sekä tarve tehdä elämänmuutos.

”Maallistuneessa yhteiskunnassa kukaan ei osaa neuvoa, mitä pitäisi tehdä, jos synnintunto herää. Ei tiedetä, minne synnintunto ajaa: Kristuksen luo. Syntisiä olemme aina, mutta synnintuntoon Kristus tarjoaa armoa, parannusentekoa ja vapautta.”

Synnintunnon herääminen ja syntien anteeksisaaminen on hoitava prosessi. Sen kautta ihminen tajuaa asemansa.

”Tämmöinen olen. Minun ei tarvitse tuijottaa syntisyyteeni vaan Jeesukseen, joka on armollinen. Tarvitsemme Jumalaa, mutta myös toisiamme, ettemme lannistuisi, vaan näkisimme synnistä huolimatta iloa, kauneutta ja rakkautta ympärillämme. Emme ole niin omavaraisia kuin kuvittelemme.”

kyseessä oli välinpitämättömyys ja hengen velttouden synti? Sama, joka on saanut meidät huolettomina kippaamaan jätteitä mereen, syvänteisiin, joista ne eivät vastaan tule. Viime aikoina olemme havahtuneet valtaisaan mikromuovin määrään, joka keräytyy ravintoketjuun.

”On ajateltu, että pois silmistä, pois mielestä. Se on vaarallista ajattelua.”

Luonto ei Heikkilän mukaan tee syntiä. Ei edes se Papua-Uudessa-Guineassa asuva lavastajalintu, joka kerää maanisesti sinisiä esineitä koristellakseen niillä pesänsä.

”En kutsu sitä ahneudeksi. Eikä se ole itsekkyyttä, että leijona raatelee saaliinsa. Jos eläin ei saalista enemmän, kuin mitä tarvitsee elättääkseen itsensä ja poikasensa, se ei ole ahneutta eikä syntiä.”

Kilvoittelu ahneutta vastaan

Heikkilä uskoo, että ihminen voi korjata ahneuden seuraukset.

”Voi korjata, kun on olematta ahne! Se edellyttää oi-

kean ja väärän teon pohtimista ja erottamista toisistaan. Mitä enemmän asiaa pohdiskelee, sitä enemmän asia ihmiselle avautuu.”

Pohdinnan ja mietiskelyn kautta ihminen saa sisäisen varmuuden, joka auttaa kilvoittelussa ahneutta vastaan. Hiljentyminen auttaa ja edistää myötätuntoista asennetta ihmisiä, eläimiä ja luontoa kohtaan.

Taideteoksissaan Heikkilä haluaa tuoda esille sitä, miten väärin ja kohtuuttomasti ihminen käsittelee lajikumppaneita, eläimiä, metsiä ja meriä.

”Haluan herättää ihmiset näkemään väärinkäytön. Olen toki itsekin siihen syyllinen, enkä voi vapauttaa itseäni siitä.”

Ilon ja rakkauden vastakohta

Pastori Minna Korhosen mukaan media ja kielipeli ovat tehneet synnistä kiehtovan ja voittavan voiman. Sanaparsi ”synnisen hyvä” yrittää yhdistää magneettien toisiaan hylkiviä kyllä yhteen.

”Synti on tuhoavaa heikkoutta ja vahvuuden illuusiota.

KAARINA HEISKANEN

Saarnan puhutteleva

**Reformaation merk-
kivuotena juhlitaan
myös luterilaisuuden
ominaispiirteitä. Yksi
niistä on kansankie-
lisyys. 500 vuotta
sitten Luther käänsi
Raamatun saksaksi
tuoden pyhän sanan
lähemmäs ihmistä.**

Luterilaisuutta kutsutaan Sa-
nan kirkoksi. Se pyrkii ih-
misen itsenäisyyteen ja tul-
kinnanvapaus on osa tätä
vapautta. Tulkinnanvapaus
on vuoropuhelua, jolla voi ra-
kentaa suhdetta Jumalaan ja
muihin ihmisiin. Raamattu
antaa puheelle suuren painon, sillä se on väline
toteuttaa lähimmäisenrakkautta. Kolossalaiskir-
jeessä sanotaan: "Olkoon puheenne aina sulois-
ta, suolalla höystettyä, ja tietäkää, kuinka teidän
tulee itse kullekin vastata" (4:6).

Saarna julistaa pyhää sanaa ja haastaa ihmi-
sen itsenäisesti pohtimaan kuulemaansa.

"Saarnan tarkoitus on, että ihminen tulee
Sanan puhuttelemaksi. Luterilainen kansankie-
lisyys ilmenee saarnassa siten, että ihmiset it-
se aktiivisesti pohtivat Raamatun sanaa ja sitä,
mitä se kulloinkin heille tarkoittaa", sanoo Hä-
meenlinna-Vanajan kehityskappalainen **Heik-
ki Toivio**.

Kehittyvä saarna

Kuten ihminen ja koko muu maailma, myös
saarna kehittyy ja muuttuu. Siksi sama saarna ei
välttämättä toimi toisena ajankohtana, vaikka
saarnan viesti sinänsä puhuttelisi kyseisellä het-
kellä.

"Vuosia sitten kirjoitettu saarna ei toimi sel-
laisenaan, koska elämä, tilanne ja kirkko ovat
muuttuneet."

Saarnan kirjoittaminen on prosessi, joka ei ta-
pahdu viimeisenä iltana. Toivoilla kuluu aikaa
saarnan kirjoittamiseen noin viikko. Työ vaatii
perehtymistä ja ajattelua.

"Ensimmäiseksi luen päivän tekstin Raama-
tusta ja perehdyn siihen. Sen jälkeen tutkin mui-
ta kirjoituksia, jotka voisivat avata tekstiä. Ma-
teriaalista etsin sopivaa aloitusta ja lopetusta.
Prosessin aikana mietin ja rukoulen mielessäni,
mitä kaikki lukemani merkitsee. Kaikesta tiedos-
ta etsin punaista lankaa. Sanan pitää puhutella
itseä, jotta se voi puhutella muita."

Virikkeitä tulkittamiseen

Yhtä oikeaa tapaa saarnan kirjoittamiseen ei
kuitenkaan ole. Saarnaaja voi tulkita Raamatun
sanomaa ilman muuta kirjallisuutta ja perus-
taa saarnansa yksin omaan kokemukseensa. Tär-
keintä on, että muuttuvassa maailmassa saarna
antaa ihmiselle virikkeitä Raamatun tulkittami-
seen. Toivio haaveilee voivansa yhdistää useita
eri aisteja kuten maku- ja hajuaistin saarnan ko-
kemukseen, mutta usein pelkät sanat ja läsnäolo
riittävät. Toisinaan Toivio pitää niin sanotun kes-
kustelusaarnan, jossa päivän aihetta papin kans-
sa tai haastattelemana on pohtimassa seurakun-
talaisia.

"Minusta on kivaa saarnata yhdessä seura-

Sauroksien uuvuttama
Luther saarnasi viimeisen
saarnansa Andreaan
kirkossa Eislebenissä 14.2.
Saarnatuoli on edelleen
paikallaan ja lähes
alkuperäisessä asussaan.

Musiikki tukee saarnaa

kuntalaisten kanssa. Yhden, kahden tai kolmen
seurakuntalaisen kanssa saarnatessa kansankie-
lisyys toteutuu parhaiten. Niissä käy ilmi, miten
minä ja he ymmärtävät Raamatun kohdan. Ra-
mattu puhuttelee kaikkia, ei vain pappeja."

Saarna on silta

Saarna on kuitenkin vain osa jumalanpalvelusta,
joka rakentuu Raamatun sanasta, ehtoollisesta,
rukouksesta ja musiikista. Osat tukevat toisiaan,

kuten esimerkiksi uskontunnustus, joka on kuin
vastaus saarnalle.

Musiikin merkitys on luterilaisessa kirkossa
suuri ja se tukee saarnaa. Viimevuotinen uudis-
tus päivitti virsikirjan vastaamaan nykyihmisen
tarpeita. Uusissa virsissä käsitellään niin kaupun-
kilaisuuden, luonnonsuojelun, talven, isänpäivän
kuin paastonajankin aiheita.

Jumalanpalveluksissa pyritään siihen, että
muikin puhuttelee ihmistä kuin saarna.

Saarnan merkitys on kuitenkin korvaamaton.
Se on vuorovaikutusta ihmisen ja Raamatun vä-
lillä. Ihmisen arvot ja miitteet heijastuvat siitä,
kuinka hän pyhää sanaa tulkitsee. Saarna on sil-
ta ihmisen ja Pyhän välillä. Se kutsuu, kehottaa
ja rohkaisee.

LOTTA HEIKKINEN

Sanan kirkko

Martti Luther ajatteli, että
jumalanpalvelus ei saanut ol-
la vieraskielinen näytelmä, jo-
ta seurakunta seuraa sivusta.
Luther ymmärsi, että kansan-
kielisen saarnan kautta Juma-
la on elävästi ja todellisesti
läsnä seurakunnan keskel-
lä. Raamattu on Jumalan sa-
naa nimenomaan kuultuna.
Jumalaa ei pidä etsiä kuullun
sanan takaa, vaan Hän on sa-
nassa. Saarna ei ole vain pu-
hetta armosta, vaan sen vä-
littömänä päämääränä on
ihmisen pelastuminen. Sanat
eivät vain kerro Jeesuksesta,
vaan ne antavat Jeesuksen. Il-
man Pyhän Hengen vaikutus-
ta kuulemme vain inhimil-
listä puhetta, mutta Pyhän
Hengen vaikutuksesta syn-
nin sitoma omatunto vapau-
tetaan ja armo tuodaan kuu-
lijän sisimpään.

Heikki Marila

- Syntynyt Lahdessa 16.5.1966.
- Opiskeli Turun Piirustuskoulussa 1988-1992.
- Lukuisia yksityis- ja yhteisnäyttelyitä Suomessa ja ulkomailla.
- Teoksia muun muassa Helsingin, Sara Hildénin, Tampereen, Porin ja Hyvinkään taidemuseoiden kokoelmissa sekä Turun kaupungin taidekokoelmassa.
- Varsinais-Suomen taidepalkinto (2012), Carnegie Art Award (2012).
- Asuu ja työskentelee Turussa. Naimisissa.

Heikki Marila on maalannut 16-osaisen muotokuvasarjan Martti Lutherista.

Herra Hämmmentäjä

Uskonnollisiakin aiheita maalaava kuvataiteilija Heikki Marila haluaa ravistella taiteellaan. Itsestään hän ei ammenna, sillä maailmassa on hänestä tärkeämpääkin kommentoitavaa.

Voimakkaita siveltimen vetoja, roiskeita, pursotuksia ja maalikerrostumia. Turkulaisen kuvataiteilijan **Heikki Marilan** maalaukset pysäyttävät ja vavisuttavat. Reaktion taiteilija haluaakin.

”Olen aina halunnut sanoa taiteellani jotain: ravistella, tökkiä, tyrkkiä ja hämmmentää”, Marila kertoo.

Hänen rauhallinen olemuksensa, matala, verkkainen puhetapa ja huumorisävytteiset kommentit tuntuvat yllättäviltä hänen maalaustensa intensiteetin rinnalla. Hänen ilmaisunsa ei lähdekään sisäisestä tuskasta vaan yhteiskunnan, politiikan ja taiteen kommentoinnista.

”Maailmassa on paljon tärkeämpiäkin asioita kuin minä itse”, hän perustelee.

Marila valmistui Turun Piirustuskoulusta vuonna 1992 ja on siitä lähtien työskennellyt kuvataiteilijana. Aiheet ovat vaihdelleet valtaistuutuiden symboleista, kerrostaloista ja työvoimatoimistoista lähiökarttoihin, kukka-asetelmiin, kirkkotaiteeseen ja Suomen sisällissotaan.

Kommentoi hän sitten yhteiskuntaa tai taiteen sisäisiä asioita, teosten punaisena lankana on hyljeksittyjen ja vaiettujen asioiden esiin tuominen. Esimerkiksi kukka-aiheet tai uskonnollinen kuvasto ovat hänestä taiteen kentällä väheksyttyjä.

Lutherin monet kasvot

Pian Marilan kädenjälkeä voi tutkailla Alavan kirkon alasalissa. Reformaation 500-vuotisjuh-

lavuoden sekä Alavan seurakunnan 50-vuotisjuhlien kunniaksi esillä on Marilan 16-osainen muotokuvasarja **Martti Lutherista**.

Sarja on Marilalle poikkeuksellinen, sillä hän ei yleensä maalaa muotokuvia. Mikä katolisen kirkon kapinallisessa kiehtoo?

Museoissa ja kirkkoissa Suomessa ja ulkomailla kierrellessään Marila törmäsi aina samaan Lutheriin: kuvien esikuvana oli **Lucas Granachin** maalaus mustapukuisesta, mustarusuisesta Lutherista musta baskeri pässään.

Marila innostui tekemään sarjan, jossa ”pyöritään alkukuvan ympärillä”. Lennokkaalla kädenjäljellä syntyi 16 tunnelmaltaan erilaista, mutta tunnistettavaa Lutheria. Lutherin teesejä kahlatessa Marilalle tuli selväksi, että tällä oli aika paljon hampaankolossa katolista kirkkoa kohtaan.

”Jotain sympaattista siinä on, että hän jaksoi vääntää, kyseenalistaa ja vastustaa niin kovin.”

Marilan Lutherit ovat olleet esillä kuudesti museossa tai galleriassa. Kuopiossa ne ripustetaan ensimmäistä kertaa kirkon yhteyteen. Marila ihailee betonirakennuksia, ja hänes-

Moni arkinen asia tulee Raamatusta

tä karu ja jyhkeä Alavan kirkko alasaleineen on hyvin museomainen tila. Hän näkee, että näyttelyn myötä kuvat palaavat kotiin – siihen kontekstiin, josta hän baskeripäiset Lutherit alun perin löysi.

Alttaritaulu inspiroi

Marila on maalannut uransa aikana monenlaisia, hyvin rajujakin uskonnollisia kuvia. Aiheita hän on ammentanut sekä kirkkotäiteestä että Raamatusta.

Hänelle vaikuttavin kokemus on ollut saksalaisen renessanssimaalarin **Matthias Grünewaldin** tunnettuun alttaritauluun liittyvän maalaussarjan maalaaminen. Marila on poiminut maalauksiinsa vain osia valtavasta alttaritaulusta. Taulu pikkulampaasta risteineen on pysyvästi esillä Alavan kirkon alasalissa.

Marila on huomannut, että uskonnolliset kuvat ja niiden välillä rajukin käsittely hämmmentävät ihmisiä. Häntä tuntuu innostavan juuri tämä hämmennys ja liikehdintä, jonka teokset saavat aikaan.

Marila kuuluu kirkkoon. Häntä kiinnostavat eri kirkkokuntien kommentit yhteiskunnallisiin aiheisiin ja niiden voimakas vaikutusvalta ihmisten arkeen ja politiikkaan. Moni arkinen

asia, kuten moraalikäsitys, tulee Raamatusta, vaikka nykyihminen ei sitä tiedostaisi.

”Se, että me dissataan kirkkoa nykypäivänä niin paljon kuin me tehdään, on lyhytnäköistä.”

Teemasta toiseen

Viime aikoina Marila on pitänyt taukoa uskonnollisista kuvastoista. Viime syksynä hänellä oli Helsingissä Suomen sisällissodan teemoihin keskittyvä näyttely, johon hän haki inspiraatiota vanhoista arkistokuvista.

Nyt hän työstää kevyempää näyttelyä Tukholmaan, mutta aikoo palata vielä uudelleen itsenäistyvän Suomen ja sisällissodan teemoihin, joita on käsitelty kuvataiteessa vain vähän.

”Ajattelen, että vuodet 1917 ja 1918 liittyvät vahvasti toisiinsa, ja itsenäistymisprosessi oli aika raskas. Sitä tuskaista räppimistä kohti itsenäisyyttä tekee mieli vielä käsitellä.”

HEIDI PELANDER

Näyttely avoinna Alavan kirkon alasalissa lauantaisin 25.2.–25.3. klo 12–15 sekä sunnuntaisin 5.–19.3. klo 12.30–16 ja 26.2. ja 26.3. klo 12.30–14.

Tervetuloa päiväkerhoon!

Päiväkerhoon ilmoittaudutaan 1.-31.3.2017 osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi

Päiväkerho tarjoaa monipuolisia lapsen kasvua tukevia virikkeitä 3-5-vuotiaille lapsille. Päiväkerhot alkavat 14.8.2017 lähtien. Kerhopaikoista lähetetään tieto viikolla 21.

Lähempiä tietoja kerhoista ja ilmoittautumisesta saa seurakuntien verkkosivuilta sekä yhteisen lapsityön toimistosta puh. 040 4848 482.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

www.kuopionseurakunnat.fi

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän
Hirvijärven leirikeskukseen haetaan

LEIRIKESKUKSEN ISÄNTÄÄ

Hirvijärven leirikeskus sijaitsee Karttulassa, n. 50 km Kuopiosta.

Hakuaika päättyy 10.3.2017

Tiedusteluihin vastaavat

leirikeskuksen hoitaja Helena Ravolainen puh. 040 4848 488
tai hallintojohtaja Timo Korhonen puh. 040 4848 200.

Hakuilmoitus on kokonaisuudessaan

www.evl.fi/rekrytointi tai www.kuopionseurakunnat.fi

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Kuopion ev.lut seurakuntayhtymän hautaustoimessa
on haettavana

PUUTARHURIN

työsopimussuhteinen määräaikainen (huhti-lokakuu) toimi
sekä

ERITYISAMMATTIMIEHEN

työsopimussuhteinen vakituinen toimi.

Hakuaika päättyy 10.3.2017 klo 16.00

Lisätietoja

puistopäällikkö Aarne Laukkanen puh. 040 4848 237

Hakuilmoitukset kokonaisuudessaan

kirkon rekrytointisivuilla osoitteessa
www.evl.fi/rekrytointi tai www.kuopionseurakunnat.fi

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
HAUTAUSTOIMI

Ilmoitusmarkkinointi

Pirjo Teva **040 680 4057**, pirjo.teva@kotimaa.fi

Minna Canthin usko oli kamppailua epätoivon ja sisäisen rauhan välimaastossa.

Lieneekö Herra minut tykkänään hylännyt?

Kirjailija Minna Canth kritisoi maallista kirkkoa, mutta henkilökohtainen usko oli hänelle kuitenkin tärkeä. Tämä käy ilmi Canthin kirjoittamista kirjeistä.

”Kuinka sinua voinaan kiittää, rakas ystäväni, sinua ja teitä kaikkia, jotka ystävyydelläne olette sulostuttaneet elämäni näinä surun ja murheen aikoina! Kauheata sisällistä sydämen tuskaa olen näinä aikoina kärsinyt. Oi, suuri Jumala minua vastedes senlaisesta varjeltiin, sillä monta kertaa en sitä jaksaisi kestää. Luulin jo järkeni menettäväni. Mutta kun hätä suurimmillaan oli, kun ruumiini voimat tykkänään olivat lamassa, silloin antoi Herra armonsa auringon loistaa ja suloinen rauha vähitellen tuli myrskyn sijaan.”

Usko koetuksella

”Hermot ovat nyt varsin turmeltuneet, ja minulla on aika ajoin hirmuisia levottomuuden kohtauksia. Kuitenkin toivon, että välini Herran kanssa ovat selvät. Jos tämä kuritus minun saattaa Herran omaksi, koen sitä ilolla kärsiä. Jos tällä ajalla vahva usko ja luottamus Herran apuun ikuisiksi ajoiksi syttyisi heikkoon sydämeeni, olen sitä vielä kerran siunaava. Mutta hirmuisesti pelkään, ettei Herra avun kanssa joudu, vaan antaa minun ijäksi vajota pimeyden ja epäilyksen synkkään yöhön. Toden sanoit, innokas rukous, harras kilvoittelu, on parhain lääke tässä kivussa. Mutta lienevätkö muut niin onnettoman heikkoja uskossaan, niin kurjasti epävakaisia luonnoltaan kuin minä!”

”Suokoon Luoja minulle voimia kirjoittaa uusia ja parempia näytelmiä, voidakseni siten parhai-

ten kiitollisuuttani osoittaa. Oi, jos kerran tulisin minäkin niin onnelliseksi, että uskoni olisi oikein elävä, rakkauteeni oikein palava, ettei enää epäusko eikä sydämen kylmyys, koskaan, koskaan vaivaisi. Kuinkahan Herran vielä tarvitsekaan minua kurittaa, ennen kuin hän saa sieluni puhdistetuksi! Niin paljon siinä on itsekkyyttä, niin paljon velttoutta, laimeutta, kylmyyttä ja ennen kaikkea niin heikko on uskoni.”

Puhdistava kärsimys

”Ei ole mikään sielullemme niin terveellistä, niin puhdistavaa kuin kärsimys. Suru on jotakin pyhää, jotakin, joka ehdottomasti vaatii kunnioitusta. Varsinkin näyttää Jumala niin asettaneen, että ne ihmiset, joille hän suurimmat lahjat antaa, niille hän myös suurimmat kärsimykset antaa. Usko Jumalaan, luottamus hänen johdatukseensa, pyrkiminen korkeimpaan siveelliseen täydellisyyteen - siinä pohja, jolle olen koko elämäni, koko olemiseni rakentanut. Minä muuhdoin **Kaarle Brofeldtin** tähden. Hän on elämän perustuksen ka-
dottanut, nimittäin uskon ja luottamuksen iankaikkiseen, itsetie-

”Innokas rukous on parhain lääke

toiseen, jumalalliseen maailman hallitsijaan. Täytyykö hänen olla aikakautensa lapsi?”

Ateismin levittäjä?

”Ajatteles, kun papit ja opettajat ovat Hämeenlinnassa puhuneet meidän ”oras” seuroista: ’Jos rouva Canth ensi vuonna vielä kutsuu lyseolaisia iltaseuroihinsa, niin on opettajiston kieltäminen oppilaita niihin menemästä.’ Ovatko-han nuo hyvät herrat oikein suunnillaan? Tähän elettyyn ikääni en vielä ole moista hassumaisuutta kuullut. Sitten oli myöskin sanottu, kuinka minä villitsen nuorisoa, levitän heissä ateistisia mielipiteitä. Olen ihmetellyt ja nauranut, ja taas ihmetellyt ja taas nauranut - enkä osaa muuta. Minä kun rakastan Jumalaani niin suuresti, etten hetkeäkään epäilisi kieltäytyä mistä hyvänsä hänen tähtensä, oikeuden ja totuuden tähden, minäkö siten yllyttäisin nuorisoa epäuskoon! Mutta eihän ole minun käsitykseni Jumalasta samanlainen kuin heidän, kyllä he siinä oikeassa ovat.”

”Toista on, ja joka panee koko sydämen kuohumaan, tuo juuri tuo tekopyhyys, tuo väärä moraalili, tuo kristillinen verho, jonka alla pahin pakanaus piilee. Kristus oli köyhien työmiesten paras ystävä, mutta kristillismielinen **Agathon Meurman** ivaa ja halveksii piikoja ja työväkeä. Niin sanottu Hihhulilahko on täällä laajalle levinnyt ja sen tunnustajat kuuluvat olevan hiljaisia, vakavamielisiä ja kunnollisia ihmisiä, sekä tosi kristittyjä. Meillä on palvelijatar, joka kuuluu siihen lahkoon ja varmaa on, että jos kaikki palvelijattaret olisivat hänen kaltaisiaan, muodostaisi se kunnioitettavimman yhteiskuntaluokan maassamme.”

TERHI LAITINEN

Koonnut Minna Canthin kirjeistä tämän ajatuksia uskosta.

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Jami Tapio Oskari Linnaranta, Iris Ellen Aurora Selander, Vivian Lilja Amalia Männistö, Jaro Armas Johannes Leväinen, Aino Lotta Emilia Laukkanen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Antti Olavi Pekkarinen ja Riikka Marjut Rusanen.

KUOLLEET

Hanna Elina Konttinen 88, Seppo Vilho Petter Kekäläinen 68, Kaisa Marjatta Korhonen 77, Hilikka Annikki Viik 83, Lauri Kustaa Johansson 90, Maila Talvikki Kortelainen 83, Veijo Ilmari Vilander 77, Kauko Tapio Kinnunen 92.

ALAVA

KASTETUT

Eemi Johannes Mikael Äyräs, Miika Jere Samuel Keskitalo, Malla Emilia Koponen, Enna Karoliina Ylikärppä, Kasper Aulis Tapio Pykäläinen, Hanna Ruby Htoo Shwe, Htoo April, Basogay Aung Shwe, Riina Emilia Parkkinen, Aino Inkeri Heimonen.

KUOLLEET

Martti Olavi Toivanen 80, Kaija Hellin Palviainen 89, Aili Maria Savolainen 82, Kyösti Juhani Kolehmainen 73, Erkki Juhani Turunen 85, Aune Kyllikki Konttinen 89, Vilho Joel Taskinen 79, Kalervo Väinö Antero Karvinen 82, Leena Maija Riekkinen 82.

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Joonas Patrik Jalmari Taskinen, Nilsä; Aarne Vilhelmi Holopainen, Muuruvesi; Urho Veikko Joosef Mustonen, Kaavi; Sebastian Sakari Huhtala, Muuruvesi; Macy Michelle Marchelle Hurtig, Kaavi; Hilma Elvi Vilhelmiina Itkonen, Vehmersalmi; Aatu Tatu Valtteri Holopainen, Nilsä; Aino Olivia Costa, Nilsä; Mandi Martta Mary Puustinen, Nilsä; Erik Akseli Lipponen, Nilsä; Inkeri Pursiainen, Muuruvesi; Janna Elna Anneli Kettunen, Juankoski.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Karri Aleksanteri Piippo ja Titta Katariina Hallikainen, Kaavi.

KUOLLEET

Toini Katri Holopainen 81, Riistavesi; Pertti Veli Antero Kekäläinen 81, Kaavi; Markku Kalevi Tuovinen 72, Tuusniemi; Eila Orvokki Hartikainen 87, Vehmersalmi; Saara Lydia Hämäläinen 90, Nilsä; Tyyne Johanna Tirkkonen 87, Tuusniemi; Anna Elina Jonninen 88, Muuruvesi; Aarne Olavi Leppänen 69, Kaavi; Erkki Viljam Laitinen 82, Säyneinen; Viljo Olavi Voutilainen 63, Kaavi; Ritva Hannele Jonninen 59, Muuruvesi; Hilja Tellervo Rissanen 95, Riistavesi; Jouko Antikainen 77, Kaavi; Hilma Elina Kuosmanen 91, Nilsä; Seppo Tapani Räsänen 74, Nilsä; Sirkka Liisa Leskinen 81, Nilsä; Kauko Ensio Hiltunen 88, Kaavi; Mauri Sakari Pasanen 84, Nilsä; Martti Olavi Tukiainen 74, Kaavi; Esko Olavi Räsänen 76, Tuusniemi; Eero Juhani Hartikainen 73, Kaavi; Timo Tapio Määttä 59, Nilsä.

KALLAVESI

KASTETUT

Hilja Iida Amanda Kärkkäinen, Linnea Aleksandra Sormunen, Viljo Veikko Tapio Hakkarainen, Hilda Olivia Kimari, Iisak Joakim Tuomikoski, Minea Jenny Adele Savolainen, Jasper Nicolas Ollikainen, Aurora Ida Olivia Thurén, Bella Sofie Tirkkonen, Pipsa Linnea Humaloja, Nooa Edvin Jokitalo, Emil Mahir Kasper Çabuk, Eino Kalevi Luukkonen, Clarissa Cecilia Veronica Lowe.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Pertti Olavi Anton Hirvonen ja Satu Sinikka Salminen.

KUOLLEET

Bruuno Olavi Ek 90, Matti Heikki Ahonen 70, Paavo Armas Soininen 73, Tellervo Inkeri Tela 98, Sirkka Liisa Tujamo 79, Mika Kristian Saarelainen 37, Eino Petter Konttinen 94, Ritva Helena Blom 58, Elma Johanna Venäläinen 92, Toini Maria Ojas 88, Alli Inkeri Hynönen 78, Eila Kaarina Mytkäniemi-Ruskola 88, Esa Heikki Antero Reijonen 46, Leena Kaarina Nissinen 74.

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Onni Juhani Kärsämä, Alisa Emma Olivia Myöhänen, Nanna Heleena Laitinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jukka Väinö Johannes Hulkkonen ja Mai-

ju Senni Sanelma Ukkonen, Jari-Matti Kärkiö ja Mandi Marika Myyry.

KUOLLEET

Vieno Ada Antikainen 85, Helvi Sofia Mömmö 95, Anja Kaarina Valta 84, Markku Tapio Parviainen 45, Jouko Kalevi Rytönen 76, Leo Juhani Karjalainen 75, Teuvo Armas Rämä 83, Kimmo Elias Perämäki 85, Anna Liisa Rönkä 83, Simo Johannes Oksman 70, Sinikka Terttu Ilona Vartiainen 75.

PUIJO

KASTETUT

Pauli Pekka Aleksandr Palonen, Emmi Aurora Piippo, Jimi Tapani Rafael Kokkarinen, Lauri Pyry Mikael Mustonen, Niila Johannes Saukko, Omeliina Amalia Josefiina Kari, Eevi Saimi Ottilia Rautiainen, Vilho Lauri Artturi Tiihonen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Petri Juhani Hiltunen ja Katariina Sonja Helena Mustonen.

KUOLLEET

Irja Annikki Jääskeläinen 93, Vesa Juhani Hoffren 62, Otto Virolainen 86, Mee-ri Terttu Tellervo Piisinen 90, Vilho Kallervo Kosunen 88, Ulla Maija Lehvola 61, Veikko Ilmari Malinen 91, Hanna Kyllikki Heikkinen 77, Elsa Maria Keronen 90.

SIILINJÄRVI

KASTETUT

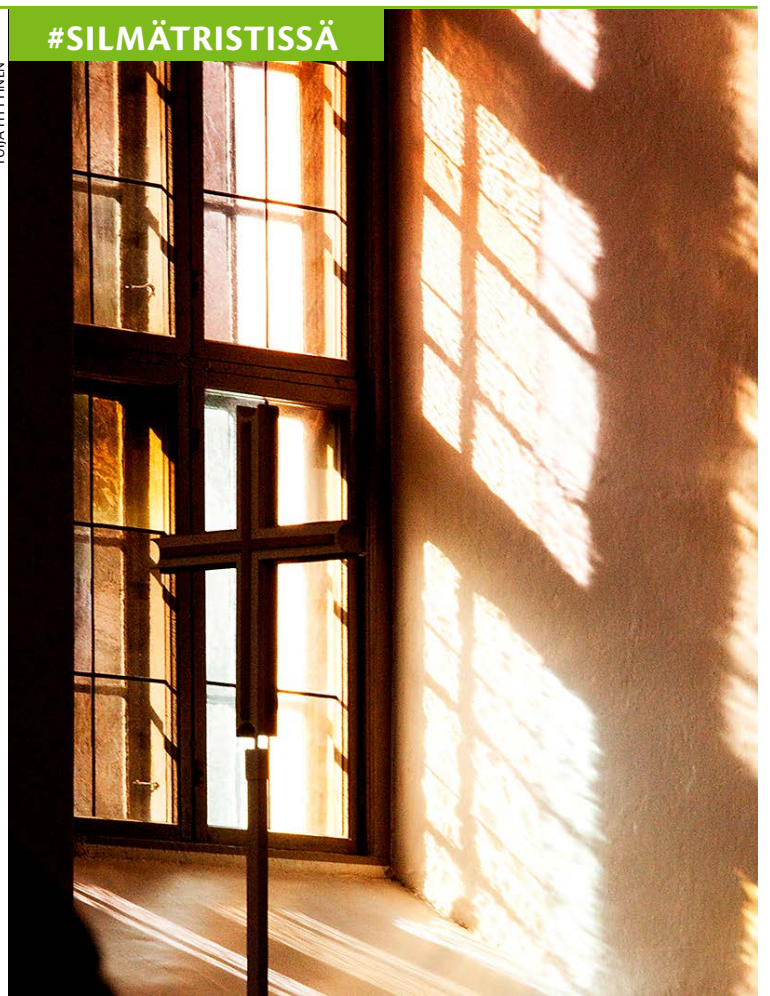
Eevi Johanna Toivanen, Aida Emilia Pitkälä, Enni Veera Randelin, Alva Aurora Häkklä, Janette Annabella Katariina Iskala, Tomas Joel Juhani Vainikainen, Armas Veli Huttunen, Saaga Emilia Kerkola, Alma Olivia Ahtiainen, Tomi Martti Kalevi Toroi, Eero Sakari Kurikkala, Diandra Vera Victoria Liikanen, Walteri Emil Sylvester Vepsäläinen, Severi Valo Herman Vepsäläinen.

KUOLLEET

Timo Leo Korhonen 80, Rauha Annikki Hirvonen 86, Lyyli Maria Julkunen 87, Lahja Kalevi Hartikainen 87, Toivo Räsänen 91, Unto Oskar Piironen 88, Mertsi Juntunen o.

TUJIA HYTTINEN

#SILMÄTRISTISSÄ

SANALLISTA

Laskiaissunnuntai

1. Korinttolaiskirje 13. luku

”Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään.”

Yritetään rakastaa

Piispa Eero Huovinen sanoi aikoinaan luennollaan teologian opiskelijoille: ”Jos te luulette, että rakkaus on sitä, että katsotaan kuin kuolleet mullit toisiaan silmiin, te erehdytte.” Seurasi luento Jumalan täydellisestä rakkaudesta, joka ilmeni erityisesti Vapahtajassamme Jeesuksessa Kristuksessa. Muistan, että hän kehotti lukemaan korinttolaiskirjeen 13. luvun ja laittamaan siihen rakkaussanan kohdalle oman etunimensä ja sitten miettimään, onnistuinko tänään.

Laskiaisena tuo kohta luetaan jumalanpalveluksessa. On lohdullista ajatella, että Jumala on rakkaus ja pystyy kaikkeen tähän, vaikka ihminen ei pystyisikään. Se ei saa estää meitä yrittämästä.

Kun lukee ja kuuntelee kaikkea sitä vihapuhetta ja törkyä, jota julkisesti toista ihmisistä levitetään, ei tule mieleen, että siinäpä toista rakastetaan. Tuntuu, että kaikkea saa sanoa, vaihtoehtoiset totuudet ovat yhtä päteviä kuin alkuperäiset. Pahan puhuminen on muotia – niin koululaisten, aikuisten ja jopa valtioiden johtajien taholta. On helpompi rakentaa muureja kuin suostua vuoropuheluun tai pyytää anteeksi.

Onko peli menetetty? Paastonaikana voisi päättää, että kieltäydyn halveksimasta toista minkään takia. Puhun hyvää, ojennan käteni ja pyydän ja annan anteeksi. Rakkaus ei ole täydellistä, mutta ainakin voi yrittää. Siksi, että Jumala on ensin rakastanut minua ja nyt on minun vuoroni rakastaa toisia ihmisiä.

RAILI PURSIAINEN
Järvi-Kuopion seurakunnan kappalainen

Lukkarin käyttäjätutkimus valmistui

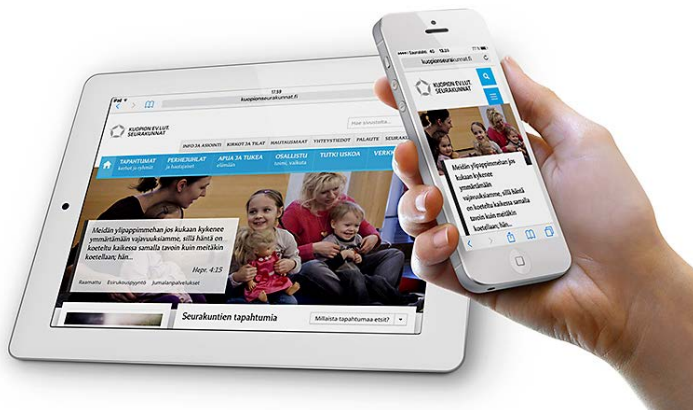
Kuopion ev.lut. seurakuntien verkkosivuja on tutkittu. Tutkimus toteutettiin online-kyselynä 10.10.2016–13.1.2017. Siihen vastasi 826 henkilöä. Kouluarvosanaksi sivuista annettiin 8,24. Suurimmat kehittämiskohteet ovat tapahtumakalenterissa ja seurakuntien omien osien selkiyttämisessä.

Tässä muutamia keskeisiä asioita tutkimuksesta:

- 826 vastaajaa
- 77 % Kuopiosta, 23 % muualta
- 70 % kuului johonkin Kuopion seurakuntaan
- 75 % naisia, 25 % miehiä
- Suurin ikäryhmä vastaajista 45–64 vuotiaita, yhteensä 49 %

- 13 % vastaajista kirkon työntekijöitä
- 44 % vastaajista ilmoitti käyvän sivuilla satunnaisesti, kuukausittain käy 18 %
- Suurin osa tuli sivuille hakupalvelun kautta
- Sivuilta haetaan eniten tietoa: tapahtumista 48 %, seurakun-

- nan toiminnasta 23 %, yhteystietoja 11 %, perustietoa seurakunnasta 10 %
- Lisäksi etsitään vinkkejä perhejuhliin ja apua elämän kriiseihin
- 83 % löysi hakemansa tiedot
- Käyttäjätyytyväisyysindeksi 3,77 (asteikko 1–5)
- Kouluarvosana 8,24

TUJIA HYTTINEN

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN**

Puijonkatu 26, III kerros puh. 050 501 1110
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsia)
Tilisara p. 040 140 3262

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY**

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Lähetä surunvalittelusi.

punaisenristinkauppa.fi
→ Adressien tekstausta
tai puh. 020 701 2211

Punainen Risti

Tietokoneapu
Kotitalous-
vähennys 45%
www.orden.fi
040 5844 045

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

**Sähköasennus
Hannu Tuomainen**

Puh. 050 553 8767
hannu.tuomainen@netti.fi

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**

*terapeuttista sielunhoitoa
perheneuvontaa*
Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

**Puijon Maja
palvelee lämmöllä**

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

**Puijon torni
Hotelli Puijon maja**
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

kotimaa24.fi

SACRUM

LAAJAN
VALIKOIMAN JA
HYVÄN PALVELUN
KRISTILLINEN
KIRJAKAUPPA.

www.sacrum.fi

Kuinka voisin tehdä päivästäsi paremman?

Facebookin uutisvirrassa pyörähti video, joka kertoi tarinan erään miehen oivalluksesta, mitä rakkaus todella on.

Tarinan miehellä oli tukahduttavan riitaisa parisuhde, jossa arjen asiat aiheuttivat toistuvasti konflikteja eikä keskinäistä ymmärrystä löytynyt. Tarinan alkuasetelma ehkä kuulostaa tutulle monien muidenkin parisuntien korvissa.

Video jatkui ja tarinassa mies kysyi itseltään, mitä hän haluaa elämältään ja parisuhteeltaan. Hän halusi onnellisen parisuhteen, ei selasta jossa hän eli. Muutosta ei ollut tullut vikoja tai syyllistä etsimällä, joten oli keksittävä jotain muuta ja muutettava taktiikkaa. Seuraavana aamuna hän lähestyi vaimoaan kysyen: "Kuinka voisin tehdä päivästäsi paremman?"

Vaikka vaimon vastaukset ohjasivat miehen siivoamaan varastoa ja keittiötä, mies toteutti toiveet ja siirsi omat kiirensä syrjään. Ja hän jatkoi, kysyen päivä toisensa jälkeen saman kysymyksen vaimoltaan. Kunnes eräänä aamuna hän sai vaimoltaan vastakysymyksen kyynelten kera: "Miksi kysyt?"

"Koska välitän sinusta. Ja avioliitostamme", mies vastasi.

Tarina etenee ja päättyy siihen, että vaimo lopulta vastaa miehensä kysymykseen toiveella: "Viittäisimkö vähän aikaa kahdestaan?"

Parisuhteen parantaminen tarinan valossa kuulostaa yksinkertaiselta. Usein arki toistaa kuitenkin varsin toisenlaista tarinaa. Miten helposti "kuinka voisin tehdä päivästäsi paremman" kääntyy muuttoon "aina sinä..." tai "mikset sinä koskaan...". Loukkaantumisen alle hukkuu taustalla oleva toive: kunpa huomaisit minun väsymykseni, työstressini tai kosketuksen kaipuun.

On helppoa rakentaa loukkaantumisten ympärille suojamuurin ja yrittää selvitä vaikeiden tunteiden kanssa yksin. Arkinen etäntyminen toisesta ulottuu lopulta tunnetasolle ja alamme pelkäämään syvempi-

Kunpa huomaisit kosketuksen kaipuuni

en tunteiden paljastamista toiselle, koska emme halua tulla torjutuksi tai mitätöidyksi. Pelko yllyttää taistelemaan tai pakenemaan - parisuhteen kannalta tuhoisia vaihtoehtoja molemmat. Jokainen kantaa omaa taakkansa ja jokainen tekee parhaansa suojellakseen sitä kohtaa, johon osuma haavoittaa syvimmälle.

Suojamuurien sisällä, ilman todellista yhteyttä, on mahdollista elää. Mutta onko se tavoiteltava tila onnesta, parisuhteesta tai rakkaudesta? Ellei, tarvitaan uskallusta ja ensimmäinen liikkahdus; kosketus, sana, teko tai joskus myös ulkopuolista apua, että negatiivinen kehä alkaa kierros kerrallaan purkautumaan. Joskus on uskallettava sanoittaa, millaisia pelkoja ja epävarmuuksia pinnan alla piilee. Helpompaa on käskyttää siivoamaan, kuin paljastaa, että oikeasti tarvitsee läheisyyttä. On uskallettava ottaa riski, että rakkaus kantaakin tai uskallettava kohdata se, ettei rakkaus aina kannakaan.

Jos kumppanisi huomenna kysyy, kuinka voisi tehdä päivästäsi paremman, on ehkä hyvä miettiä jo tänään, uskaltaisitko irrottaa katseen kiireellisestä työtehtävästä, viestistä, arkiaskareesta ja kertoa, mitä todella tarvitset. Uskaltaisitko pyytää häneltä sitä, mitä tarvitset tunteaksesi taas yhteyttä, rakkautta ja hyväksyntää.

Entä, mitä sinä aiot sanoa ihmisellesi huomenna?

HENNA JULKUNEN
Kuopion perheasiain
neuvottelukeskukseen perheneuvoja

Hyvä kuntavaaliehdokas. Haluatko näkyvyyttä paikallislehdessä?

Ota yhteyttä:

Pirjo Teva

040 680 4057

pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-17, LA 9-16, SU sulj. • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • linjurinkukka.com • info@linjurinkukka.fi

KIRJALLISTA

Katariina Vuori:
Joulumerkkikodin
lapset.
Like. 2016. 248 s.

Tubitabutaistelutarinoita

Sata vuotta sitten ja vielä paljon myöhemminkin tuberkuloosi, savolaispuheessa tuperkkeli, oli monen kuolemaks. Ensimmäinen joulumerkkikoti perustettiin Tampereelle vuonna 1936, muut kaksi Kuopioon ja Ouluun.

Kotien toiminta rahoitettiin taiteilijoiden suunnittelemissa joulupostimerkeillä. 40 vuoden aikana niissä hoidettiin yli 5000 vauvaa, joiden äideillä oli tarttuva tuberkuloosi. Eri-tyyppisen alttiita tartunnalle olivat vastuskyvyttömät imeväiset. Meidän aikamme ihmettelee lasten eristämistä, mutta Arvo Ylppö oli sitä mieltä, että sijaisperheessä voisi ilmetä syrjintää ja mummon käsissä piltti kuolisi. Ammattitaitoinen hoitajatar oli lämmin ja luotettava.

Joulumerkkikoti, tuo talo Alavan kirkon kupeessa, toimi vuosina 1954–64. Äidin ikävää, lapsen kaipuuta ja salattua häpeää, koska tubiin liitettiin köyhyyden leima. Ja tämä kaikki meidän lähimenneisyyttämme, onhan nuorin Joulumerkkikodissa varttunut sukupolvi vaivoin viisikymmentä täyttänyt.

Näitä joillekin hyvin kipeitä muistoja Katariina Vuori on tietokirjaansa tallentanut. Samalla kirja kertoo taistelusta tuberkuloosia vastaan.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Talouden tiukentuessa

Keskusseurakuntatalolle on tehtävä jotakin: kallis remontti, uudelleen rakentaminen tai purku. Ratkaistava on tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntatilojen ja seurakuntayhtymän toimintatilojen tulevaisuus. Vielä nyt vaihtoehtoja on auki, mutta jo tänä keväänä yhteisen kirkkoneuvoston ja valtuuston on valittava yksi. Käynnistyvässä keskustelussa on syytä muistaa, että valinnan vaikutus tulevien vuosien talouteen on suuruusluokkaa kymmenen miljoonaa euroa – siis näin paljon enemmän tai vähemmän lapsi- ja nuorisotyöhön, diakoniaan ynnä muuhun.

Seurakuntien tiukkenevan talouden vuoksi kahden työntekijän jäädessä eläkkeelle uusia palloja yksi. Niinpä keski-ikä nousee vuosi vuodelta ja samalla työntekijöiden ja työtehtävien yhteensovittaminen vaikeutuu. Suorittava ja kapea-alainen työyhteisön sisäinen työ tekee tilaa työyhteisöjen väliselle, sekä vapaaehtoisia innostavalle ja ohjaavalle työlle. Kasvava osa kirkonkin työsuhteista on ollut patkutoita. Tämä on korjattava kehittämällä vakinaisista työsuhteista joustavampia ja laaja-alaisempia. Onnistunut muutos edellyttää entistä parempaa huolehtimista työntekijöiden työkyvystä, hyvinvoinnista ja jatkuvasta koulutuksesta sekä sitä, että he päättävät

omasta työstään entistä enemmän itse. Pysyvien työsuhteiden vähentyessäkin työntekijöitä on edelleen kaksi kertaa enemmän kuin v. 1970!

Tuhannen kristinuskon vuoden jälkeen maallistunutkin pohjoismaainen hyvinvointiyhteiskunta toteuttaa pitkälle kristillistä ideaalia. Kuopion seurakuntien kolmesataa työntekijää ovat siinä ahkera, mutta kovin pieni joukko. Kristillisen armon ja rakkauden välittämiseen Kuopiossa tarvitaan sadantuhannen kuopiolaisen ajatuksia, sanoja ja tekoja. Kirkon tehtävä on opastaa, rohkaista ja auttaa tätä joukkoa seuraamaan Kristusta.

MATTI JANTUNEN

Yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja

TUJJA HYTTINEN

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirjossa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10. Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.

www.kuopionseurakunnat.fi/virtuaalikirko

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntalehti.
104. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 29.3.2017

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111, www.kuopionseurakunnat.fi
Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Niko Noponen, Marketta Rantama **Painos** 73 670 kpl
Toimitus Kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö**, **Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja** Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Tiedottaja** Merja Tapio, puh. 040 4848 236, merja.tapio@evl.fi **Verkkotoimittaja** Seija Rytönen puh. 040 4848 514, seija.rytonen@evl.fi
Taitto Kotimaa Oy **Ilmoitukset** Pirjo Teva, puh. 020 754 2284, 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta **Jakelu** Suora Lähetys Oy **Jakelupalaute** www.suoralahetys.fi tai jani.lankinen@suoralahetys.fi tai puh. 017 264 7800.

[kirkkojakoti.fi](https://twitter.com/kirkkojakoti) www.facebook.com/kirkkojakoti
 @Kirkkojakoti

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Ilmoitusmarkkinointi

Pirjo Teva

040 680 4057

pirjo.teva@kotimaa.fi

HAUTAKIVET
LISÄKAIVERRUKSET
sekä kaikki kivialan palvelut

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjukuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

Laatukivet kohtuuhintaan				
2425 €	156 €	1195 €	510 €	960 €

Puh: 045 109 1809 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmalli.fi

Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Hautaustoimisto

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Anita Pyykkönen
rentoutuu kodin
keinutuolissa
romaaneeja ja lehtiä
lukemalla.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Sisulla ja sinnikkyydellä

Kotona on lämpöistä ja viihtyisää. Koti on Anita Pyykköselle myös työympäristö, jossa punnitaan omaishoitajan voimavarat. On kotoa poiskin päästävä.

Viisi vuotta sitten mieheni **Erkki** sairastui neurologiseen sairauteen ja halvaantui. Ensimmäiset viisi kuukautta hän oli sairaalahoitossa, ja päivittäin töiden jälkeen ravasin sairaalan ja kodin väliä. Nappasin pienen koiranpentumme kyytiin ja ajoin KYSiin. Kävelin raput sairaalan viidenteen kerrokseen, jotta saisin liikuntaa. Harrastuksiin ei jäänyt aikaa, siilinjärveläinen **Anita Pyykkönen** muistelee.

Valvottuja öitä

Ennen miehen äkillistä sairastumista Anita oli sopinut puolen vuoden vuorotteluvapaasta. Sen alkaessa Erkki kotiutettiin. Oli aika koella kotihoitoarkea pyörätuolia tarvitsevan miehen kanssa. "Hoito henkilökunta kyllä kyseenalaisti ja muistutti, että hoitaminen kotona vaatii koko vuorokauden. Me pärjättiin, miten pärjättiin", Anita kuittaa.

Kun vuorotteluvapaa kaksin kotona oli eletty, Anita palasi toimistosihteerin työhönsä ja Erkki sai avustajan kuudeksi tunniksi päivässä.

"Illalla hoito oli sitten minulla. Erkin sairauden alussa hoito oli vaativampaa kuin nyt. Aamuisin minun oli mentävä töihin, olipa yö ollut millainen."

Oma reumasairauskin verotti Anitan yönä.

Vähitellen hiipi väsymys.

"Oli valittava joko laitoshoido ja palkkatyö tai kotihoito ja omaishoitajuus. Laitos ei ollut meille vaihtoehto." Ratkaisun paikalla tunteet ja järkisyys painivat.

"Uskallanko alkaa omaishoitajaksi? Miten

pärjäämme taloudellisesti ja joka hetki näkökain? Voinko luopua vakituisesta työstä, kun toisilla ei ole edes työtä eikä uutta palkattaisi tilalleni?"

Vastuuta viikosta toiseen

Neljä vuotta Anita on hoitanut miestään. Arjessa riittää joka päiväksi jotain tärkempää. Kotipalvelu käy pesemässä Erkin ja ottaa verikokeita. Erkillä on pari kertaa viikossa kuntoutus ja joka toinen viikko toimintaterapeutti käy kotona. Kahtena päivänä viikosta Anita käy liikuntaryhmässä ja joka toinen viikko omaishoitajaryhmässä. Vastikään pariskunta ajoi invataksilla apuvälinepalveluun testaamaan sähköpyörätuolia.

Aamuisin Anita ajaa Erkin parran ja auttaa pukemisessa. Vaimo valmistelee miehele ruuan ja lääkkeet. Erkki nauttii ne letkun kautta, koska halvaus vei kyvyn niellä. Kun on aikaa, Erkki pystyy kotona liikkumaan ja pukemaan itse.

"Hoitaminen ei nyt enää ole fyysisesti raskasta, koska Erkki on kuntoutunut hyvin."

Työn raskaat puolet ovat henkisiä.

"Kun toinen on noin sairas, vastuu hänestä on ylläni koko ajan. Joudun tekemään kaikki päätökset. Vaikka Erkki puhuu, hän ei juuri ota kantaa, vaan jättää päätöksenteon minulle. Minä sitten suodatan vastaukset muille auttajille."

"Välillä tuntuu, että Erkin ja minun suhde ei ole enää puolisuuhde vaan hoidettavan ja hoitajan suhde."

"Tunteet vaihtelevat laidasta laitaan. Joskus pienetkin asiat ärsyttävät, kuten se ettei

Työn arvostus ei näy palkkiossa

miehen kenkää saa istumaan jalkaan."

Harmittaa, että omaishoitajan työn arvostus ei näy palkkiossa.

"Minä saan nettona noin 470 euroa.

Omaishoito sitoo paljon ja tuo paljon vastuuta toisesta. Siihen nähden palkkio on pieni."

Puoliso ei ole Anitan ainut hoidettava.

"Parhaillaan saattohoidan äitiäni. Hoidan hänen laskujaan ja muita asioita. Olen siten hänenkin omaishoitajansa."

Tärkeitä henkireiät

Vapaa-ajalla ei tule käytyä missään yhdessä, mitä nyt joskus pesä- ja jalkapallopelissä.

"Konserttiin tai teatteriin olisi kiva mennä, mutta sairauden takia Erkki joutuu rykimään kuuluvasti. Ei teatterissa voi sellaista", Anita sanoo.

Sosiaalinen paine rajaa yhteistä tekemistä kodin ulkopuolella.

Anita on aina viihtynyt kotona. Ystävyyssuhteet eivät ole olleet tiiviitä. Toisia omaishoitajia hän kyllä näkee mielellään seurakunnan ja Punaisen Ristin järjestämässä omaishoitajien ryhmässä.

"Ryhmässä käsitellään eri aiheita. Minulle on hyvä tavata toisia, jotka ovat samassa elämäntilanteessa. Me ymmärrämme toisiamme. Tekee hyvää päästä kotoa pois. Mei-

tä on kyllä melko vähän. Mikseivät kaikki omaishoitajat käy ryhmässä?"

Omat aikuiset pojat ja heidän pienet lapsensa tuovat virkeyttä myös hoitotyöhön. Kodin ilopillerinä kipittää Ida-koira.

"Päivittäin käyn koiran kanssa lyhyen ja pitkän lenkin. Se on minulle tärkeä hengähdystauko. Tuuletan ajatuksia ja haaveilen."

Eniten haaveissa elävät matkat.

"Kun minulla on syksyllä viikko täysin omaa aikaa, lennän lämpimään. Pääsen irti arjesta, ja pää nollautuu. Viimeksi olin poikien perheiden kanssa Kreetalla."

Omaishoitajan kuukausittaiset kolmen vuorokauden vapaat Anita usein niputtaa reilun viikon jaksoiksi. Sen pidempiä lomia ei ole.

On mentävä näin

Mikä omaishoitajan tehtävässä on Anitalle tärkeintä?

"Se että jaksaisin pitää Erkin kotona. Että itse jaksaisin ja että hän pysyisi nykyisen kuntoisena."

"Ihailen seurasin julkisuudesta **Nina Mikosen** elämää. Hänen miehensä sairasti samaa sairautta kuin Erkki, ja heillä oli vielä kouluikäiset pojatkin. Hän jaksoi hoitaa puolisonsa loppuun asti. Pitää minunkin jaksaa", Anita sanoo päättäväisesti.

"Menen eteenpäin sisulla ja sinnikkyydellä. Ei ole vaihtoehtoja, on vain mentävä näin."

SINI-MARJA KUUSIPALO

Omaishoitajien ja läheistään hoitavien vertaisryhmä Siilinjärven seurakuntatalolla joka toinen torstai klo 13. Järjestäjinä Siilinjärven seurakunta ja SPR.

KIRKKO & KOTI

Tapahhtumat

Kuopion ja Siilinjärven seurakunnissa tapahtuu 22.2.–29.3.2017

Ota
talteen!

Pekka Simojoki & trio

Konsertti
Alavan kirkossa
22.3. klo 18

➤ 7

Eero Huovinen luennoi

➤ 7

Tulossa kirkko-ooppera

➤ 6

Monenlaista musiikkia

➤ 8

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248, ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

KUOPION TUOMIOKIRKKO
Vuorikatu

040 4848 256. Avoinnä talvikaudella
ma–pe klo 10–15 sekä lisäksi vapaaeh-
toisten Kirkonvartioiden toimesta per-
jantaisin klo 18–22.

Virtuaalikirjossa voit seura-
ta Kuopion tuomiokirkon
sunnuntaimessuja netin
kautta reaaliaikaisesti
joka sunnuntai klo 10.
Lähetykset tallenne-
taan ja niitä voi katsoa
myöhemminkin. www.virtuaalikirjossa.fi

■ **Lounaskonsertti** ke
22.2. klo 12. Anssi Pyykkö-
nen, urut. Järj. Sibelius-Aka-
temia ja Tuomiokirkkosrk.

■ **Viikkomessu** ke 22.2. klo 18. Satu Karja-
lainen, Anu Pulkkinen. Talviaikaan keski-
viikkoisin Tuomiokirkossa. Kuopion tuo-
miokirkon viikkomessussa rukoillaan
tuomiokirkkoseurakuntalaisten pyytä-
mien esirukousten puolesta.

■ **Messu** su 26.2. klo 10. Kirsi Perämaa, Ilpo
Rannankari, Pekka Leskelä, Anu Pulk-
kinen.

■ **Laskiaisen kirkkopyhis** su 26.2. klo 15.
Kirsi Perämaa. Paula Raatikainen. Kirkko-
hetki n. 20 min, sen jälkeen mehut ja ul-
koilua kirkonmäellä.

■ **Viikkomessu** ke 1.3. klo 18. Ilpo Rannan-
kari, Anu Pulkkinen.

■ **Paastonajan päivärukous** alkaa to
2.3. klo 12. Arkipäivisin ma–pe klo 12–
12.15, 2.3.–6.4.2017.

■ **Messu** su 5.3. klo 10. Liisa Penttinen, Kir-
si Perämaa, Pekka Leskelä, Valtteri Tuo-
mikoski.

■ **Viikkomessu** ke 8.3. klo 18. Liisa Pentti-
nen, Pekka Leskelä. Aina keskiviikkoisin.

■ **Kirkkokonsertti Friikoolin messu** la
11.3. klo 17.30. Jaakko Frigård-Rautanen
eli Friikooli oli pelimanni ja seppä, jon-
ka omalmeisiin ja ainutlaatuisiin sävel-
miin Friikoolin messu perustuu. Friikoo-
lin messu ja sen melodiat ovat tulleet
tunnetuiksi lukuisissa esityksissä eri puo-
lilla Suomea. Nyt messu esitetään Kuopio-
piossa. Esiintyjinä Ylä-Savon pelimannit
sekä Varpaisjärven, Rautavaaran ja Nil-
siän kirkkokuorot. Kuorojen ohjaus: An-
na-Kaisa Tolvanen. Musiikin ohjaus: Riit-
ta Väisänen. Järj. Kansanmusiikkiliitto.

■ **Kansanlaulukirkko-messu** su 12.3.
klo 10. Lauri Kastarinen, Liisa Penttinen,
Pekka Leskelä, Valtteri Tuomikoski, kirk-
kokuoro. Anna-Mari Kaskisen hengelliset
sanoitukset suomalaisiin kansansäveliin
pelimannien säestyksellä. Yhteistyössä
Kuopion tuomiokirkkoseurakunta.

■ **Talvisodan päättymisen muisto-**
konsertti su 12.3. klo 18. Anna Antikai-
nen, Pekka Leskelä. Tapahtuma on osa

Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaa. Kuopion Sotaveteraanien Mieskuoron ja Ral-
jalan koulun lapsikuoro esittävät *Vete-
raanin lltahuodon*. Tuomiorovasti Ilpo
Rannankari laulaa urkusäestyksellä. Kuorot
lahjoittavat konsertin tuoton Sotave-
teraanipiirille käytettäväksi veteraanien
auttamis- ja tukityöhön. Konserttiohjel-
mia saatavana Tuomiokirkon ovilta klo
17 alkaen. Ohjelma 10 €.

■ **Studia Generalia luentokonsertti** ti
14.3. klo 19. Jan Lehtola avaa myöhäisro-
mantiikan suuren mestarin Max Regerin
sinfonisten urkuteosten maailmaa puhuen
ja soittaen. Konsertin kesto on puoli-
toista tuntia. Järj. Sib. Akatemia ja Tuo-
miokirkkosrk.

■ **Hiljaisuudenmessu** ke 15.3. klo 18.
Lauri Kastarinen, Valtteri Tuo-
mikoski.

■ **Messu** su 19.3. klo 10. Satu Karjalainen, Hanna
Vasiljev, Anu Pulkkinen, Valtteri Tuomikoski.

■ **Viikkomessu** ke 22.3.
klo 18. Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen.

■ **Messu, Kuurojen lä-
hetksen vuosijuhla** su
26.3. klo 10. Kirsi Perämaa,
Ilpo Rannankari, Pekka Leske-
lä, Anu Pulkkinen. Jumalan kämmenelä.
Messu toimitetaan kaksikielisesti. Li-
sätietoja: Anna-Sofia Olkkola, 040 4848
467.

■ **Konsertti** su 26.3. klo 18. Seeli Toi-
vio, sopraano & sello, Heikki Sassi, bas-
so ja Kalevi Kiviniemi, urut. Ohjelma 20
€. Yhteistyössä Sib. Akatemia ja Tuomio-
kirkkosrk.

■ **Konsertti Viernen Fantasiakappa-
leet** ti 28.3. klo 19. Jaana Ikonen, urut.
■ **Viikkomessu** ke 29.3. klo 18. Lauri Kasta-
rinen, Anu Pulkkinen.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22

040 4848 256

■ **Keskikaupungin palvelupiiri** ke 22.2.
klo 13 kerhohuone Etussa, Suokatu 22
C. Joka toinen keskiviikko. Maaliskuun
piirit 8.3. ja 22.3.

■ **Perheilta** ke 22.2. klo 18. Kirsi Perämaa.
Paula Raatikainen, Kaisa Pajarinen. Tak-
kahuoneella Suokatu 22 E. Tervetuloa
mukaan leikkimään, pelailemaan ja puu-
hailemaan yhdessä. Tarjolla myös iltapa-
laa ja hetki hiljaisuudelle. Seuraava Per-
he-ilta 22.3.

■ **Reformaation tarina-lukupiiri** su
26.2. klo 15 kerhohuone Samulissa, Suo-
katu 22 C. Ilpo Rannankari. Tuomiokirk-
koseurakunnan papit luotsaavat lukupiiriä,
jossa tutustutaan reformaation sisäl-
töihin piispa Jari Jolkkosen *Reformaation
tarina* -kirjan kautta.

■ **Näpertäjät** ma 27.2. klo 13 kerhohuone
Aaronissa. Liisa Penttinen. Kokoon-
tumi-
set 27.2., 13.3. ja 27.3.

■ **Lähimmäiset** ma 27.2. klo 16. Kuukausi-
kokoon-
tuminen kerhohuone Samulissa, Suo-
katu 22 C. Varpu Ylhäinen. Maalis-
kuun kokoon-
tuminen 20.3.

■ **Perhekerho** ti 28.2. klo 9.30. Kirsi Perä-
maa. Paula Raatikainen.

■ **Pariskuntien ilta** ti 28.2. klo 17. Kirsi Perä-
maa. Paula Raatikainen. Ilta koos-

tuu ruokailusta, ohjelmasta ja hetkes-
tä oman rakkaan kanssa. Iltaan on jär-
jestetty lastenhoito itsenäisesti pärjäävil-
le lapsille. Lapsille myös ruokailumahdol-
lisuus ja mukavaa puuhaa aikuisten illan
ajan. Ilmoittautuminen pariskuntien il-
taan sekä lastenhoitoon viimeistään viik-
koa ennen kokoon-
tumista: paula.raati-
kainen@evl.fi, 040 4848 266.

■ **Yhteisvastuu-lounas** ke 1.3. klo 11 Elä-
keläisten virkistyspäivän yhteydessä.
Lounaan hinta 10 €/hlö Yhteisvastuun
hyväksi. Pastori Tarja Säynevirta Suo-
men Lähetysseurasta kertoo kokemuksi-
aan lähetyksentiltä Thaimaasta. Arpajai-
set. Hernekeittoa ja yhteisvastuutuottei-
ta myytävänä.

■ **Maanantain lähetyspiiri** ma 6.3. klo 16.
Liisa Penttinen. kerhohuone Aaron.

■ **Siioninvirteet** su 12.3. klo 18.

■ **Raamattutunti ja Eläkeläisten virkis-
tyspäivät** ke 15.3. klo 11. Satu Karjalainen.

■ **Raamattutunti** Iltpäivän ohjelma avoin.
Ruokailun hinta 7 €.

■ **Kuopion Virsikuoron 60-vuotisjuhla**
su 19.3. klo 14. Kahvikonsertti.

■ **Kotien lähetyspiiri** ke 22.3. klo 12.30 ker-
hohuone Samulissa.

■ **Raamattutunti ja Eläkeläisten virkis-
tyspäivät** ke 29.3. klo 11. Raamattutun-
ti kirkkoherra Ilpo Rannankari. Iltpäivälä
yhteislaulua Anu Pulkkinen johdolla.
Ruokailun hinta 7 €.

MUUT

■ **Kotien lähetyspiiri** ke 22.2. klo 12.30
Maija Väättäisellä, Minna Canthin katu
29 A 11.

■ **Perhekahvila Tätilässä** to 23.2. klo 10.
Lapsiperheiden kohtaamispaikka. Diako-
ni Varpu Ylhäinen.

■ **Inkilänmäen seurakuntakerho** to
23.2. klo 13 Tätilässä, Inkiläntie 7 B. Alku-
hartaus, kahvit, Yhteisvastuu-asiaa. Dia-
koni Varpu Ylhäinen.

■ **Kuorokorot** to 23.2. klo 14. 1.–3.-luok-
kalaisille tytöille ja pojille torstaisin Snell-
manin koululla klo 14–14.45 ja Steiner-
koululla klo 15.30–16. Laulua, leikkiä ja
liikkumista! Ohjaa kanttori Valtteri Tuo-
mikoski.

■ **Mummon mökki** ti 28.2. klo 13. Papin
päivä, Liisa Penttinen.

■ **Kotien lähetyspiiri** ke 8.3. klo 12.30 Mai-
ja Erosella, Tulliportinkatu 26 B 26.

■ **Inkilänmäen seurakuntakerho** ke
8.3. klo 13 Tätilässä, Inkiläntie 7 B. Alku-
hartaus ja yhteisvastuulounas 8 €. Varpu
Ylhäinen.

■ **Perhekahvila Tätilässä** to 9.3. klo 10.
Lapsiperheiden kohtaamispaikka. Diako-
ni Varpu Ylhäinen. Maaliskuussa perhe-
kahvila 9.3. ja pääsiäiskoristeita askarte-
lemme 23.3.

■ **Varhaisnuorten leiri** pe 17.3. klo 17.
Kuopion tuomiokirkkoseurakunnan lei-
ri Rytkyn leirikeskuksessa 17.–19.3.2017. Il-
moittautumiset verkossa 10.2.–2.3.2017
linkistä: www.kuopionseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/kouluikäiset. Lisätietoja Jarkko Voutilainen 040 4848 285.

■ **Sanajalanpalvelus Tätilässä** su 19.3.
klo 12. Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen. In-
kiläntie 7 B.

■ **Inkilänmäen seurakuntakerho** to
23.3. klo 13 Tätilässä, Inkiläntie 7 B. Tais-

telu Suomen itsenäisyydestä, osa I. Risto
Lappalainen, Varpu Ylhäinen.

■ **Mummon mökki** ti 28.3. klo 13. Papin
päivä.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5 B

040 4848 300

■ **Kohti pääsiäistä! Laskiaissunnun-
tain perhemessu** su 26.2. klo 11. Anu Ki-
viranta, Hannu Koskelainen, Leila Sa-
volainen. Lapsikuoro ja nuorten bän-
di ARMO, Alavan ja Lehtoniemen päivä-
kerholaiset ohjaajineen. Messun jälkeen
ruokailu (3 €/5 €) seurakuntasalissa ja
lapsille laskiaistouhuja.

■ **Heikki Marilan Luther-näyttely** su
26.2. klo 12.30. Alasalissa ja kirkkosalissa
su 26.2. alkaen. Ks. tarkemmat aukiolo-
ajat Alavan seurakunnan verkkosivuilta.

■ **Tuomasmessu** su 26.2. klo 18. Saarna
Jukka Helle ja Chiraporn Phuakluang.
■ **Messu** su 5.3. klo 11. Anu Kiviranta, Pirjo
Kuula, Ossi Jauhiainen. Lapsille pyhäkou-
lu alasalissa.

■ **Messu** su 12.3. klo 11. Pirjo Kuula, Juha
Välimäki, Ossi Jauhiainen. Seniorikuoro.
Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

■ **Gospelmessu** su 12.3. klo 18. Pirjo Kuu-
la, Juha Välimäki, Ossi Jauhiainen. Lapsil-
le pyhäkoulu alasalissa.

■ **Messu** su 19.3. klo 11. Juha Välimä-
ki, Anna Väätäinen, Ossi Jauhiainen,
Simo Korkalainen. Kirkkokuoro.
Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

■ **Herättäjänpäivä.**

■ **Neljän torven tiellä
-konsertti** su 19.3. klo
16. Ohjelma 15 €, eläke-
läiset, työttömät, opis-
kelijat 10 €, jäsenet 2
€. Järj. Kuopion kama-
rimusiikkiseura ja Ala-
van srk.

■ **Pekka Simojoki Trio** ke
22.3. klo 18. Matti Kallio, Sami
Asp ja Sami Koskela.

■ **Messu** su 26.3. klo 11. Anu Kiviranta, Pir-
jo Kuula, Leila Savolainen. Lapsille pyhä-
koulu alasalissa.

■ **Tuomasmessu** su 26.3. klo 18. Anna
Väätäinen, Leila Savolainen, Marja-Lee-
na Virolainen, Zipporim ja nuorten bän-
di ARMO.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B

040 4848 300

■ **Kirjallisuuspiiri** to 23.2. klo 14. Nuorten
kerhohuone. Yhteyshenkilö Aino Mik-
konen 040 707 1499. Kirjana Tommi Kin-
nunen: *Lopotti*. 30.3. kirjana Tiina Laitila-
Kälvemark: *Kadonnut ranta* ja 27.4. kirja-
na Ilari Aalto, Elna Helkala: *Matkaopas
keskijän Suomeen*.

■ **Voiko ihminen olla kaupan?** su 26.2.

klo 16.30. Chiraporn Phuakluang, Pro-
tukipiste ry; Leena Helle, SLS ja Piia Jääs-
keläinen.

■ **Reformaation lahja Euroopalle. Re-
formaation haasteita tämän päivän
yhteiskunnalle ja kirkolle** su 5.3. klo 14.
Emerituspiispa John Vikström. Luento
aloittaa reformaation merkkivuoden ja
Alavan seurakunnan 50-vuotisjuhlavuod-
en kevään luontosarjan.

■ **Reformaatio katolisin silmin** su 12.3.
klo 14. Piispa Teemu Sippo SCJ.

■ **Mistä Martti Luther neuvoisi tä-
nään saarnaamaan?** su 19.3. klo 14.
Emerituspiispa Eero Huovinen.

■ **Pehmeä lasku reformaatioon** su
26.3. klo 14. Dosentti Pauli Annala.

NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4

040 4848 300

■ **Lyhtymessu** su 5.3. klo 16. Pirjo Kuula.
Kansanlähetykset.

■ **Messu** su 19.3. klo 16. Juha Välimäki,
Anna Väätäinen, Ossi Jauhiainen.

■ **Lähetystilaisuus** su 19.3. klo 17.30. Anna
Väätäinen. Tarjoilua ja nimikkolähet-
tiemme tulouhuja. Tuoreita terveisiä Itä-
Afrikasta.

MUUT

■ **Lehtotupa** ma 27.2. klo 13 Lehtoniemen
kerhotilassa. Kuopion kaupungin kaa-
voitusarkkitehti Ulla Korhonen kerto-
massa Lehtoniemen kaavoituksesta. Tule
kuulemaan ja keskustelemaan aiheesta.
Tarjolla kahvia ja kahvileipää.

■ **Kotipyhäkoulu 3–6-vuotiaille** su 5.3.
klo 12 Lehtoniemessä, os. Eila Tirkkonen,
Helmiäiskatu 2 C 11. Pyhäkoulu kestää
½–1 h, vanhemmat ovat myös tervetul-
leita tutustumaan. Pyhäkoulussa on hil-
jentymishetki Raamatun kertomuksen
äärellä, askartelua ja mehutuokio. Mukana ovat myös py-
häkoulukissa ja -koira. Li-
sätietoja Pirjo Kuula 040
4848 318.

■ **Minun sieluni ylis-
tää Herran suuruut-
ta Marianpäivän hil-
jaisuuden rettiitti**
24.3.–26.3. Rytkyn lei-
rikeskuksessa. Ohjel-
ma rakentuu rukoushiljai-
suuden keskellä toteutuvis-
ta messuista, rukoushetkistä ja

yhteisistä aterioista. Retriitinohjaajina
Ulla Turunen ja Anna Väätäinen. Hinta:
Kuopion seurakuntayhtymän alueella
asuvilta 80 € / eläkeläisiltä, työttömiltä
ja opiskelijoilta 60 €; muilta 100/80 €.
Ilmoittautuminen 22.2.–13.3. [www.kuopionseurakunnat.fi/alavan-seurakunta/
ilmoittautumiset](http://www.kuopionseurakunnat.fi/alavan-seurakunta/ilmoittautumiset).

Gospelmessu
Alavan kirkossa
su 12.3. klo 18

JÄRVI-KUOPIO

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602 ja 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

TAPAHTUU

Laskiaisena

■ **Kohti pääsiäistä! Laskiaissunnuntain
perhemessu** Alavan kirkossa su 26.2. klo 11.
Lapsikuoro ja nuorten bändi ARMO. Alavan
ja Lehtoniemen päiväkerholaiset ohjaajineen.
Messun jälkeen ruokailu (3 €/5 €)
seurakuntasalissa ja lapsille laskiaistouhuja
jumbasalissa.

■ **Laskiaistapahtuma Vehmersalmen
Majakalla** su 26.2. klo 12. Seurakunta, MLL ja
partiolaiset. Kirkossa ei jumalanpalvelusta.
Juhlimme 100-vuotiaasta Suomea yhteistyössä
Mannerheimin lastensuojeluliiton,
partiolaisten ja alue seurakunnan kanssa.
Hiihtokissat, perheviesti, mäenlaskua,
poniratsastusta, hartaus, hernekeittoa,
pannaria ja kahvit. Tapahtuma on maksuton.

■ **Perheiden laskiaistapahtuma Poukamassa**
su 26.2. klo 14. On aika viettää koko

perheen voimin laskiaista Poukamassa.
Poukaman leirikeskuksen lähialueella
ohjattua ponijalua, pulkkamäki tai perehtyä
suksenvoiteluun. Aloitamme yhteisellä
hartaushetkellä nuotiokatoksessa. Sen

jälkeen on tarjolla makkaraa ja mehua.
Jos on suojasää, rakennetaan myös
lumiukkoja. Laskiaistapahtumassa kerrotaan
yhteisvastuukeräyksestä ja sen tämän
vuoden teemasta ihmiskaupan torjumisesta.

Mukana perheiden talvitapahtumassa Teemu
Voutilainen, Riitta Murtorinne, Joona Saraste,
Päivärannan asukasyhdistys ja pohjoisen
alueen toimintaryhmä.

■ **Laskiaisen kirkkopyhis** Tuomiokirkossa su
26.2. klo 15. Kirkkohetki n. 20 min, sen jälkeen
mehut ja ulkoilua kirkonmäellä.

■ **Yhteisvastuutapahtuma** Nilsin
seurakuntatalossa ti 28.2. klo 10.
Laskiaistiainen Yhteisvastuutapahtuma
Nilsin seurakuntakodilla. Mäenlaskua,
hernekeittoa, laskiaispullaa, yhdessäoloa.
Työntekijöitä tavattavissa sekä
seurakuntakodilla että kauppojen edessä,
missä lipaskeräys. Ruokailusta vapaaehtoinen
maksu Yhteisvastuulle. Klo 10.30 Ladidaa-
kisatanssi, vetäjänä Lempi Petäjä.

Laskiaisesta lisää lehdessä sivulla 2.

Juankosken toimisto on suljettu 27.2.–3.3. talvilioman vuoksi.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Seurakuntamatka Tveriin 24.–28.8. Tverin luostarit ja karjalaiset kylät. Osallistumismaksu n. 700 €. sis. matkat bussilla Vainikkalaan ja Tolstoi-junalla 4 h maakuuhytissä Tveriin, hotellimajoitus, osa aterioista, kuljetukset ja opastukset Tverissä. Lisäksi tulee olla oma vakuutus ja viisumi Venäjälle n. 80 €. Ilm. ja tied. 5.7. mennessä: Mikko Huhtala 040 4888 625, mikko.huhtala@evl.fi.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO Tehtaankirkontie 5

Messu su 26.2. klo 10. Miia Gabel, Matti Saarela. Pystykahvit.
Tuhkamessu ke 1.3. klo 18. Ville Hassinen, Matti Saarela.
Ei jumalanpalvelusta su 5.3. klo 10. Yhteiskyyti klo 9 Muuruvedeltä ja Juankoskelta klo 9.15 Särneisen jumalanpalvelukseen ja Särneisen seurakunnan 100-vuotisjuhlaan. Ilmoittautumiset kyytiin pappi Miia Gabel 040 4888 601 tai pappi Ville Hassinen 040 4888 609 to 23.2. mennessä.

Messu su 12.3. klo 10. Miia Gabel, Matti Saarela. Saarna Jouko Kauhanen. Suomen Raamattuopiston kirkkopyhä. Kirkkokahvit ja seurat srk-talossa messun jälkeen.
Messu su 19.3. klo 10. Miia Gabel, Matti Saarela.
Messu su 26.3. klo 10. Miia Gabel, Taru Parviainen. Marianpäivän tapahtuma. Perhekerkko, jonka jälkeen ohjelmaa sisällä ja ulkona. Mukana Leila, Atte ja Mervi sekä yhteistyötahoja.
Hanna Ekolan hengellisten laulujen kirkkokonsertti su 26.3. klo 18.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Tehtaankirkontie 5

Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä pe 24.2. klo 12.
Seurakuntakerho ke 8.3. klo 11. Miia Gabel. Lähetyskuulumisia, mukana Ulla Bucht.
Perhekerho ma 13.3. klo 9.30. Miia Gabel. Sini Pakarinen. Ulkoilua ja makkaranpaistoa, kerho tarjoaa makkarat.
Hyvän sanoman ilta ke 15.3. klo 18.30. Miia Gabel. Puhujana Jouko Kauhanen Suomen Raamattuopistolta: Joh.6, *Jeesus Ruokamme*.
Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä pe 17.3. klo 12.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu su 26.2. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.
Messu su 5.3. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.
Messu su 12.3. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Pauliina Vuorinen.
Soi kunniaksi Luojan -konsertti ke 22.3. klo 18. Annette Kärppä-Leskinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi, Taru Parviainen, Riikka Tuura. Yksinlauluja, urkusoo-

loja ja yhteismusisointia Järvi-Kuopion kanttoreiden esittämänä. Ohjelma 10 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.
Messu su 26.3. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä.

KAAVIN SEURAKUNTATALO Kirkkorannantie 1

Sanan ja yhteyden ilta ke 22.2. klo 18.30. Yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa.
Elsan kerho to 23.2. klo 11.
Mielenterveysryhmä ti 28.2. klo 13.
Raamattupiiri ma 13.3. klo 13. Mikko Huhtala.
Naisten päivä – olennainen! la 18.3. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Anni Tanninen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Koko Järvi-Kuopion naisille tarkoitettu naisten päivä. Ilmoittautuminen 1.3.–14.3. linkistä www.kuopionseurakunnat.fi/jarvi-kuopion-seurakunta/ilmoittautumiset.
Nallekerkko su 19.3. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Perhekerkko, nallekerkon jälkeen seurakuntatalossa ruokailu.
Mielenterveyskuntoutujien omaisryhmä ma 20.3. klo 14. Mikko Huhtala.
Elsan kerho to 23.3. klo 11.
Rauhanyhdistyksen seurat su 26.3. klo 14.30. Alkaa kahvitarjoilulla.

KAAVIN SEUTU – MUUT

Kaikille avoin vanhemman väen lauluhetki ke 22.2. klo 13. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Palvelukeskuksen aulassa.
Laskiaisseurat ti 28.2. klo 13. Mikko Huhtala. Tirkkosella Kaartotie 15, Kaavi.
Kaikille avoin vanhemman väen lauluhetki ke 22.3. klo 13. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Palvelukeskuksen aulassa.

MUURUVEDEN KIRKKO Kustilankuja 1

Soi kunniaksi Luojan -konsertti ke 22.2. klo 19. Annette Kärppä-Leskinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi, Taru Parviainen, Riikka Tuura. Yksinlauluja, urkusooloja ja yhteismusisointia Järvi-Kuopion kanttoreiden esittämänä. Ohjelma 10 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.
Messu su 26.2. klo 13. Ville Hassinen, Matti Saarela.
Ei jumalanpalvelusta su 5.3. klo 13. Yhteiskyyti klo 9 Muuruvedeltä ja Juankoskelta klo 9.15 Särneisen jumalanpalvelukseen ja Särneisen seurakunnan 100-vuotisjuhlaan. Ilmoittautumiset kyytiin pappi Miia Gabel 040 4888 601 tai pappi Ville Hassinen 040 4888 609 to 23.2. mennessä.
Sanajumalanpalvelus su 12.3. klo 13. Miia Gabel, Matti Saarela.
Messu su 19.3. klo 13. Miia Gabel, Matti Saarela.
Messu su 26.3. klo 13. Ville Hassinen, Taru Parviainen. Vastuuryhmän suunnittelema jumalanpalvelus. Naistenpäivät. Kirkkokahvit seurakuntatalolla miesten tarjoilemana.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kustilankuja 2

Puuhailta kaikenikäisille ti 14.3. klo 18.
Seurakuntakerho to 16.3. klo 13.

NILSIÄN KIRKKO Kirkonmäentie 1

Laulaja-lauluntekijä-musiikkievan- kelista Jipun konsertti pe 24.2. klo 18. Ohjelma 10 €.
Messu su 26.2. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. Pystykahvit. Ikäihmisten lauluryhmä.
Messu su 5.3. klo 10. Eino Keihänen, Matti Saarela.
Suomi 100 -juhla- jumalanpalvelus su 12.3. klo 10. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen. Saarna evl. luutn. evp Niilo Hakala. Kirkkokoulu.
Majataloilta su 12.3. klo 16. Annette Kärppä-Leskinen. Matalan kynnyksen illanviettoa kirkossa. Lämmentä yhdessäoloa, koskettavia sanoja, musiikkia sekä yhteistä rukousta. Musiikissa mukana Nilsin pussihousukerho ja Maria Kärkäinen.
Sanajumalanpalvelus su 19.3. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.
Kirkkokonsertti Kun olin lapsi su 19.3. klo 18. Markku Uhlbäck, laulu ja Ari Satomaa, säestys. Hengellistä musiikkia, lapsuuden rakastetuimpia virsiä ja riparilauluja ym. Ohjelma 10 €, osa tuotosta Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.
Messu su 26.3. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. Yksinlaulua Roosa Kinnunen. Pystykahvit.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI Nilsiantie 59

Kolme puheenvuoroa herännäisydestä. Ukko-Paavon kammarissa. to 23.2. klo 18. Kohti herättäjäjuhlia. Rovasti Pentti Simojoki kertoo Paavo Ruotsalaisesta.
Yhteisvastuutapahtuma ti 28.2. klo 10. Mäenlaskua, hernekeittoa, laskiaispullaa, yhdessäoloa. Vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuulle. Klo 10.30 Ladiadaa-kisatanssi, vetäjänä Lempi Petäjä.
Majataloillan suunnittelupalaveri ke 8.3. klo 15. Annette Kärppä-Leskinen. Suunnitellaan yhdessä tulevaa Majataloita.
Näkö- ja kuulokerho ma 13.3. klo 13.
Kolme puheenvuoroa herännäisydestä. Uudistetut Siionin virret. ke 22.3. klo 18. Kohti herättäjäjuhlia. Muusikko Jaakko Löytty veisuuttaa ja kertoo uudistetuista Siionin virsistä.

NILSIÄN SEUTU – MUUT

Viikkomessu ke 22.2. klo 18. Emmi Haring. Tahkon kappelissa.
Pisantiin kerho pe 24.2. klo 13. Pisantie 20, kerhuhuone.
Raatin, Siikajärven ja Saarimäen kinkerit su 26.2. klo 18 Oras ja Rauni Taskisella, Raatintie 319. Eino Keihänen. Aihe: reformaatio.
Viikkomessu ke 1.3. klo 18 Tahkon kappelissa. Emmi Haring.
Viikkomessu ke 8.3. klo 18 Tahkon kappelissa. Ville Hassinen.
Sankarihautausmaa, seppeleen lasku su 12.3. klo 11.15. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen. Jumalanpalve-

luksen jälkeen seppeleenlaskut sankarihautausmaalla ja Petäjäsaaren muistokivellä.
Suomi 100 -juhla su 12.3. klo 12. Pääjuhla liikuntatalolla. Kahvitarjoilu koululla ennen juhlaa. Juhlapuhujana Mirja Ryyänen, Juantehtaan soittajat.
Siioninvirsiseurat ke 15.3. klo 18 Aho-lansaareissa.

Pajulahti-Ranta-Sänkimmäen kinkerit. Aiheena Luther ja reformaatio su 19.3. klo 13 Raija ja Kallervo Penttisellä, Kortteisenmäentie 210. Eino Keihänen.
Sänkimmäki-Konttimäki kinkerit to 23.3. klo 18 Leskisellä, Annamartintie 386. Emmi Haring.
Pisantiin kerho pe 24.3. klo 13. Pisantie 20, kerhuhuone.
Yhdessä jäällä -perhetapahtuma la 25.3. klo 14 Nilsin satama-alueella. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Huomio! Riistaveden seurakuntatalon remontin vuoksi jumalanpalvelukset, siioninvirsiseurat, kirkkomuskari ja kirkkokouro pidetään Riistaveden kirkossa kevätkauden 2017 ajan.
Sanajumalanpalvelus ja Kalevalais- ten naisten kirkkopyhä su 26.2. klo 10. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Pystykahvit.
Sanajumalanpalvelus su 5.3. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.
Konsertti su 5.3. klo 18. Seinäjoen Tangomarkkinoiden tangoprinsi 2016 Markku Uhlbäck, ja pianisti Ari Satomaa. Konsertti kantaa nimeä *Kun olin lapsi* ja sisältää lapsuuden rakastetuimpia virsiä ja riparilauluja, sekä muuta hengellistä musiikkia, esim. *Herra kädelläsi* tai *Savi-ruukku*. Ohjelmamaksu 10 €, osa tuotosta menee yhteisvastuukeräyksen hyväksi.
Messu su 12.3. klo 10. Uwe Mäkinen, Taru Parviainen.
Messu su 19.3. klo 10. Marjaana Mäkinen. Kanttori Marjatta Piironen.
Siioninvirsi seurat ma 20.3. klo 18. Osmo Korkalainen.
Marianpäivän perhekerkko su 26.3. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.
Marianpäivän konsertti Mari-Anni Hilander, laulu ja Markku Laakso, kitara su 26.3. klo 18. Riikka Tuura. Mari-Anni Hilander on kuopiolainen musiikinmaisteri (MuM), laulaja sekä laulunpedagogi ja sopraano.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Arkinen ateria ti 7.3. klo 11.30. Lounas 5 € / aikuinen.
Neulepiiri ti 14.3. klo 12. Seuraavan keran 28.3.
Miesten ruokapiiri ke 15.3. klo 17.
Raamattupiiri ti 21.3. klo 12. Marjaana Mäkinen.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 26.2. klo 13. Eino Keihänen, An-

nette Kärppä-Leskinen. Herättäjän kirkkopyhä. Seurat seurakuntakodilla messun jälkeen.
Messu su 5.3. klo 10. Emmi Haring, Reijo Leino, Taru Parviainen. Särneisen seurakunnan 100-vuotisjuhla ja ruokailu messun jälkeen seurakuntatalolla.
Messu su 12.3. klo 13. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen.
Sanajumalanpalvelus su 19.3. klo 13. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen.
Messu su 26.3. klo 13. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI Koivukuja 2

Palvelupäivä ke 22.2. klo 10.
Kuukausisseurat to 23.2. klo 11.
Naisten piiri pe 24.2. klo 18.
Laskiaismessu su 26.2. klo 10. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit. Tuustytöt.
Rukouspiiri ma 27.2. klo 10.
Brief case englannin kerho ti 28.2. klo 18.
Kun olin lapsi -konsertti ke 1.3. klo 18. Markku Uhlbäck, laulu; Ari Satomaa, piano. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
Messu su 5.3. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit.
Majataloilta ke 8.3. klo 18. Paula Hagman-Puustinen. Aiheena rukous. Musiikissa Annika ja Janne Pehkonen.
Messu su 12.3. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Pauliina Vuorinen. Kirkkokahvit.
Rukouspiiri ma 13.3. klo 10.
Brief case englannin kerho ti 14.3. klo 18.
Lähetyspiiri pe 17.3. klo 12.
Nallekerkko su 19.3. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Sirpa-Liisa Pelkonen. Minna Puustinen. Perhekerkon jälkeen ruokailu ja yhteisvastuutapahtuma, arvontaa ja lapsille ongintaa.
Rukouspiiri ma 20.3. klo 10.
Palvelupäivä ke 22.3. klo 10.
Kuukausisseurat to 23.3. klo 11.
Messu su 26.3. klo 10. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit.
Brief case englannin kerho ti 28.3. klo 18.
Kevätlaulajaiset ja myyjäiset yhteisvastuukeräyksen hyväksi ke 29.3. klo 13. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

TUUSNIEMEN SEUTU – MUUT

Lapinjärven kotisseurat to 16.3. klo 13 Pirjo ja Veli Leskisellä.
Naisten päivä – olennainen! la 18.3. klo 10 Kaavin seurakuntatalossa. Paula Hagman-Puustinen. Ilmoittautuminen 1.3.–14.3. linkistä www.kuopionseurakunnat.fi/jarvi-kuopion-seurakunta/ilmoittautumiset.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Hartaus ke 1.3. klo 18.
Messu su 5.3. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.
Messu su 12.3. klo 13. Uwe Mäkinen, Taru Parviainen. Viittomakielen tulkkaus.

TAPAHTUU

Iloinen perhekerkko

Maaningan kirkossa iloitaan laskiaissunnuntaina 26.2. klo 12 alkaen. Tervetuloa perhekerkkoon koko perheen voimin – lapset vauvasta teiniin ovat tervetulleita. Sanajumalanpalveluksessa lauletaan lasten virsikirjan lauluja ja päiväkerholaiset esiintyvät. Mukana valmisteluissa ovat olleet isot ja perhekerholaiset. Jumalanpalveluksen aikana saa liikkua omalla paikallaan tai kirkon käytävillä. Tilaisuuteen on kutsuttu myös kesän 2017 Poukama 1 -rippikoululaiset vanhempineen. Jumalanpalveluksen jälkeen on Maaninkatalolla tarjolla laskiaispullakahvit sekä askartelua perheen pienimmille. Askartelemme heijastimen tuomaan turvaa pimeällä liikkumiseen. Rippikoululaisten vanhemmille on infotilaisuus ja nuorille kirkkomusiikin oppitunti kirkossa.

Perhekerkko Maaningan kirkossa su 26.2. klo 12.

Perheille ja vanhemmille

Pariskuntien ilta Keskusseurakuntatalossa ti 28.2. klo 17. Kirsi Perämaa. Paula Raatikainen. Keskusseurakuntatalolla. Ilta koostuu ruokailusta, ohjelmasta ja hetkestä oman rakkaan kanssa. Iltaan on järjestetty lastenhoito itseenäisesti pärjääville lapsille. Lapsille myös ruokailumahdollisuus ja mukavaa puuhaa aikuisten illan ajan. Ilmoittautuminen pariskuntien iltaan sekä lastenhoitoon viimeistään viikkoa ennen kokoon- tumista paula.raatikainen@evl.fi tai puh. 040 4848 266.

Moninaisten perheiden messu Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa su 19.3. klo 10. Mukana lapsikuoro. Messun jälkeen perhetapahtuma Yhteisvastuun hyväksi.

Nallekerkko Puijon kirkossa su 19.3. klo 16. Ota mukaan oma nalle tai muu pehmolelusi ja tule kirkkoon yhdessä laulamaan ja rukoilemaan.

Perhekerkko Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa su 26.3. klo 10. Messun jälkeen Marianpäivän tapahtuma – ohjelmaa sisällä ja ulkona.

Vanhempien TietoTaito -tapahtuma Maaninkatalossa ke 29.3. klo 9.30. Tule ja tuo käsityösi, mummon pullaresepti tai kädentöitä näytille. Tilaisuudessa voit jakaa omaa osaamistasi ja saat vastalahjaksi muilta vinkkejä. Lapset voivat tulla mukaan, kerhuhuoneessa voi leikkiä valvotusti.

Löydä lisää tapahtumia

SEURAKUNNAT 22.2.–29.3.2017

Messu su 19.3. klo 13. Uwe Mäkinen. Kanttori Marjatta Piironen.
Messu su 26.3. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Puurokammari to 23.2. klo 10 väistötillassa seurakuntakodin vieressä.
Maailmanilta Syyria kutsuu to 23.2. klo 18. Uwe Mäkinen. Tule tutustumaan Syyrian ihmisiin, ääniin ja makuihin. Vieraana lähetysseurasta Jenni Shakyä.
Varttuneen väen virkistyspäivä to 9.3. klo 10. Ruokamaksu 5 €.
Puikko-Piiat ja Vasara-Vesat to 9.3. klo 12. Uwe Mäkinen.
Kokki-ukot ti 21.3. klo 17.

VEHMERSALMEN SEUTU – MUUT

Laskiaistapahtuma Majakalla su 26.2. klo 12. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Seurakunta, MLL ja partiolaiset. Kirkossa ei jumalanpalvelusta.

Kallaveden seurakunnan toimisto
 040 4848 327, ma–pe klo 9–15
 kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

040 4848 336
Nuorten ja nuorten aikuisten (n. 15–25 v) liikuntavuoro to 23.2. klo 16.30 kirkon pallosalissa. Petteri Hämäläinen. Seuraavan kerran 23.3. Lisätietoja Petteri Hämäläinen 040 4848 364 tai petteri.hamalainen@evl.fi.
Messu su 26.2. klo 10. Veli Mäntynen, Sirpa Nummenheimo, Anna-Mari Linna.
Perheitten raamattupiiri su 26.2. klo 16.30. Kirkon alakerran takkahuoneessa. Seuraavat kerrat: 12.3. ja 26.3.
Arkinen ateria ke 1.3. klo 11. Aterian hinta: Aikuiset 5 €, lapset yli 4 v. 3 € ja alle 4 v. ilmaiseksi. 15.3. alkaen ruokailun jälkeen voit jäädä rupattelemaan ja juomaan ”jatkokahvit” koulutussalissa klo 13 saakka.
Tuhkakeskiviikon messu ke 1.3. klo 18. Veli Mäntynen, Anni Tanninen, Anna-Mari Linna. Kirkkokuoro.
Messu su 5.3. klo 10. Veli Mäntynen, Anni Tanninen, Anna-Mari Linna.
Kirkon Raamattupiiri ma 6.3. klo 18. Seuraavan kerran 20.3.
Messu su 12.3. klo 10. Juha Määttä, Matti Pentikäinen, Richard Nicholls, Dolce.
Messu ja Hiihtolomarippikoulun konfirmaatio su 19.3. klo 10. Sirpa Nummenheimo, Matti Pentikäinen, Mari Vuola-Tanila.
Lastenvirsirieha koko perheelle su 19.3. klo 17. Talvikki Attila-Pekonen, Anne Keränen, Mari Vuola-Tanila. Mari Pingviini juontaa ja laulattaa, Lähde-bändi säestää, mukana lapsityöntekijät Tuula

ja Marita, Kallaveden lapsikuoro, tyttöjen lauluryhmä Karttulasta ja lapsikuoron Ilon Säteet Maaningalta. Tilaisuuden jälkeen jäätelötarjoilu.
Messu su 26.3. klo 10. Petteri Hämäläinen, Veli Mäntynen, Anna-Mari Linna.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

Petosien messu su 5.3. klo 17. Anni Tanninen.
Varikko-ilta su 5.3. klo 17. Kunnioitus, vapaus ja avoin ilmapiiiri perheessä Sini-Marja ja Henrik Kuusipalo.
Kutsu yhteyteen -messu su 19.3. klo 17. Anni Tanninen. Vierailijana pastori ja lähetystyöntekijä Tarja Säynevirta. Musiikista vastaa Gospeliako.
Nainen – Jumalan unelma -naisten päivä la 25.3. klo 10. Anni Tanninen. Raamattuopetusta, rukousta, musiikkia, tanssia, hemmottelua yms. Lastenhoidon järjestetty aamupäiväksi. Ilmoittautu ruokailun ja lastenhoidon takia 23.3. mennessä anna.tanninen@evl.fi.

KALLAVEDEN SEUTU – MUUT

Haminalahden kinkerit to 23.2. klo 18.30 Helvi ja Erkki Sutisella Savolanmäentie 71. Sanna Alanen, Anna-Mari Linna.
Miesten rukouspiiri to 23.2. klo 18.30 Jynkänvuoren kerhohuoneella, Isännäntie 22. Tiedustelut Veijo Olli 0408275304 tai Kyösti Kurkinen 044 569 6775. Seuraavan kerran 23.3.
Hirvilahden, Niemisjärven ja Lamperilan kinkerit su 26.2. klo 15 Niemisjärven kylätalolla, Niemisjärventie 773. Sirpa Nummenheimo, Anna-Mari Linna. Kinkereiden aiheena uskonpuhdistus 500 v.
Rytlyn kylän lähetyspiiri to 2.3. klo 13 Pirkko ja Pentti Hyttisellä, Metsäpelto 1. Sanna Alanen.
Haminalahden työseurat ma 13.3. klo 18.30 Sirkka ja Väinö Savolaisella, Pyörönkaari 22 B 40. Veli Mäntynen.
Rytlyn kylän lähetyspiiri to 16.3. klo 13 Raija ja Esko Väisäsellä, Matomäki 39. Veli Mäntynen.
Olotilatorstai to 23.3. klo 11.30 Niemisjärven kylätalossa, Niemisjärventie 763. Riitta Reima.
Hyvän hoidon päivä ke 29.3. klo 10.30. Rytlyn leirikeskuksessa omaishoitajille, hoidettaville ja kuljetuspalvelun piireissä oleville. Ilmoittautumiset diakoniatomistoon 040 4848 332 ma klo 10–11. Voit jättää myös viestin vastaajaan.
Rytlyn kylän lähetyspiiri to 30.3. klo 13 Anni ja Onni Krögerillä, Siltapuro 2. Sirpa Nummenheimo.

VEHMASMAEN KAPPELI

Sotkanniemi 15, Hiltulanlahti

Esikoislestadiolaisten seurat su 26.2. klo 16. Seurakahvit. Seuraavat kerrat: 12.3., 19.3. ja 26.3. Järj. Esikoislestadiolaiset ry.
Etelä-Kuopion diakonia- ja lähetyspiiri to 16.3. klo 14. Juha Määttä. Arpajai-

set. Yhdistetty Sotkanniemen ja Puutossalmen piiri.
Sanajumalanpalvelus su 19.3. klo 13. Sanna Alanen, Richard Nicholls, käsikellokerholaiset.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

Sanajumalanpalvelus su 5.3. klo 13. Sanna Alanen, Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

Messu ja Janne Suopajärven tehtävään siunaaminen su 26.2. klo 10. Matti Pentikäinen, Anne Keränen. Messun jälkeen kahvit ja juhla seurakuntakodilla.
Messu su 5.3. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen.
Messu su 19.3. klo 10. Juha Määttä, Anne Keränen.
Messu su 26.3. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen.
Mauno Kuusisto 100 v. juhlakonsertti, Tenorissimo su 26.3. klo 14. Anne Keränen. Kahvitarjoilu konsertin jälkeen seurakuntakodilla. Kahvi ja ohjelma 15 €.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

Kids Action Night – toiminnallinen tapahtuma pe 24.2. klo 18. 1.–6.-luokkalaisten (nuoremmat huoltajan kanssa). Luovassa jättinytävät (tuo naposteltavaa), musiikkia ja paljon erilaisia toimintapisteitä. Yhteistyössä Kuopion kaupungin nuorisopalvelujen kanssa.
Markku Huttusen 70-vuotissyntymäpäiväjuhlat ja seurakuntaneuvoskahvit la 4.3. klo 14. Tarjoilu alkaa klo 13. Mahdolliset muistamiset lähetystyölle: saaja P-S:n Kansanlähetys, tili Flo 9 1078 3000 2019 38 ja viite 1973. Muistamiseen voi osallistua myös paikanpäällä.
Palvelupäivä ke 8.3. klo 10. Johanna Porkola. Tuula Makkonen. Ruoka ja kahvit 5 €, tuotto Yhteisvastuukeräykselle.
Mykykeittomyyjäiset pe 10.3. klo 11. Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.
Ilta messu su 12.3. klo 13. Johanna Porkola, Richard Nicholls. Ilta tee.

KARTTULAN SEUTU – MUUT

Airakselan varttuneen väen kerho to 2.3. klo 12.30 Aili Saksmanilla, Airakselan tie 800. Tuula Makkonen.
Lauluhetki Jaakkolassa to 2.3. klo 13.30. Anne Keränen.
Kinkerit Soinlahti–Virmaanpää su 5.3. klo 13 Unto ja Arja Kanniaisella, Kärkkäläntie 1556. Johanna Porkola.
Asukastuvan hartaus to 9.3. klo 13. Tuula Makkonen.
Ehtoollishetki sairaalassa to 16.3. klo 13.30. Johanna Porkola, Anne Keränen.

MAANINGAN KIRKKO Maaningantie 33

Laskiaisen perhekirkko su 26.2. klo 12. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen. Lauetaan lasten virsikirjan lauluja ja päiväkerholaiset esiintyvät. Jumalanpalve-

luksen aikana saa liikkua omalla paikalla tai käytävillä. Maaninkatalolla on tarjolla laskiaispullakahvit ja askartelua perheen pienimmille.

Tuhkakeskiviikon iltakirkko ke 1.3. klo 18. Raija Jokela.

Messu su 5.3. klo 10. Sanna Alanen, Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 12.3. klo 10. Veli Mäntynen, Anna-Mari Linna.

Messu ja kehitysvammaisten kirkkopyhä su 19.3. klo 10. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen. Matti Pehkonen.
Messu su 26.3. klo 10. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen.

MAANINKATALO Maaningantie 32

Hetkinen Raamatun äärellä ke 8.3. klo 16 Vorloksossa. Seuraavan kerran 22.3.
Luentosarja kymmenen käskyä ma 13.3. klo 18.30. Jouko Kauhanen. Käskyt 7–8
Rehellisyys maan perii.
Kirkonkylän seurakuntapiiri ti 14.3. klo 13.
Vanhempien TietoTaito -tapahtuma ke 29.3. klo 9.30. Vinkkejä ja neuvoja arkiaskareisiin, käsitöihin ja toisten tukemiseen. Tuo oma osaamisesi tai mummon vanha pullaresepti, tarkoitus on jakaa osaamista ja vinkkejä.

MAANINGAN SEUTU – MUUT

Crux Cafe nuortenilta to 23.2. klo 18. Satamatie 5. Seuraavan kerran 23.3. klo 18–20.
Pulla-päivä Ilonpisarassa la 25.2. klo 9. Satamatie 5.
Pohjois-Haatalan kinkerit su 26.2. klo 15 Pirjo ja Veli-Matti Koistisella, Pien-Maaninkajärventie 202. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen.
Kirppari Ilonpisara auki ma 27.2. klo 17.
Ystävät Kotikulmassa ma 6.3. klo 10. ja klo 13.30 Viljamissa.
Olkari ma 13.3. klo 17 Päivilässä. Han-Rasa.
Reipas Perhekahvila ke 15.3. klo 9. Käärmelahden kyläkammarissa.
Kinnulanlahti/keskusta kinkerit su 19.3. klo 13 Minna Immosella ja Ari Venäläisellä, Lapinjärventie 99. Raija Jokela.
Ystävänkammari Viljamissa ma 20.3. klo 13.30.
Leppälahden kinkerit su 26.3. klo 13 Mirja ja Erkki Rynäsellä, Hotin niementie 53. Matti Pentikäinen.

MUUT

Poukaman miesten sauna- ja sananilta pe 17.3. klo 17 Poukaman leirikeskuksessa. *Miehen vastuu perheessä*, Lauri Johansson. Huom! Poikkeava aika.
Donkis Big Night pe 24.3. klo 17. Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21. Järjestäjänä Kansanlähetys.
Keväinen perheleiri pe 7.–9.4. Rytlyn leirikeskuksessa. Ulkoilemme, leikimme, puuhastelemme, saunomme ja hiljennymme yhdessä toisten perheiden kanssa. Leirin hinta 40 €/aikuinen ja 16 €/lapsi. Ilmoittautuminen 12.3. mennessä: www.kuopionseurakunnat.fi/kallaveden-seu-

rakunta/ilmoittautumiset. Lisätietoja katri.heikkinen@evl.fi.

Männistön seurakunnan toimisto
 040 4848 379, ma–pe klo 9–15
 mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

040 4848 386
Tulevaisuuden kirkkomuusikot -kuorokonsertti ke 22.2. klo 19. Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin kuoron johdon opiskelijat. Vapaa pääsy.
Elämää etsimässä -kerho to 23.2. klo 14.30. Heikki Hyvärinen.
Laskiaissunnuntain messu su 26.2. klo 10. Oona Huttunen, Heikki Hyvärinen, Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen.
Hyvän Mielen arkinen ateria to 2.3. klo 11. Klo 12–13 lähetysseurasta Jenni Shakyä: Yhteisvastuun kansainvälinen kohde. Linja-autokuljetus: Klo 10.25 Kellonien Sale, 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki), 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki, 10.30 Tellervonkadun pysäkki, 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla), 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla), Killisenkatu, Pohjolankatu, Lönnrotinkatu, 10.40 Saariatan pysäkki, 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu klo 13.30. Päivän hinta 5 €.
Messu ja Herättäjäyhdistyksen kirkkopyhä su 5.3. klo 10. Sanna Mertanen, Heikki Mononen, Reijo Mattila. Lounas ja seurat. Professori Erkki Tuppurainen esittelee uusia Siionin virsiä.
Messu su 12.3. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.
Miesten piiri ke 15.3. klo 18. Heikki Hyvärinen.
Hyvän mielen arkinen ateria to 16.3. klo 11. Klo 12–13 Yhteisötaiteilija Anni Marin ja Pohjantien koululaiset: Elävä kirjasto. Tuo mukanasia valokuvia lapsuudestasi. Diakonian kevätretkelle 17.5. ilmoittautuminen. Linja-autokuljetus: Klo 10.25 Kellonien Sale, 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki), 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki, 10.30 Tellervonkadun pysäkki, 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla), 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla), Killisenkatu, Pohjolankatu, Lönnrotinkatu, 10.40 Saariatan pysäkki, 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu klo 13.30. Päivän hinta 5 €.
Moninaisten perheiden messu su 19.3. klo 10. Heikki Hyvärinen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas. Lapsikuoro. Perhetapahtuma Yhteisvastuun hyväksi.
Marianpäivän messu su 26.3. klo 10.

Laskiaissunnuntain messu Pyhän Johanneksen kirkossa 26.2. klo 10

TAPAHTUU

Arjesta hetkeksi hiljaisuuteen

Hiljaisuuden retriitti 7.–9.4. Ruokoniemessä kutsuu hiljentymään, rukoilemaan ja vetäytymään arjesta. Retriitin ohjaavat pastori **Matti Hoffrén** ja diakoniatyöntekijä **Raija Hallikainen** Siilinjärven seurakunnasta.
 Hinta 44 € siilinjärveläisiltä ja muilta 80 €. Ilmoittautuminen 23.3. mennessä matti.hoffren@evl.fi, 044 728 4603. Katso myös www.siilinjärvenseurakunta.fi.

Hiljaisuuden polulla

Paastonajan rukoushetki Puijon kirkossa ja hiljainen kävely Sammakkolammen rannalla keskiviikkoisin 1.3.–5.4. klo 18. Rukoushetken teemana viikon psalmi ja Taizé-laulu. Sen toimittavat **Piio Lappalainen, Jaana Marjanen** tai **Mari Voutilainen**. Hiljaisen

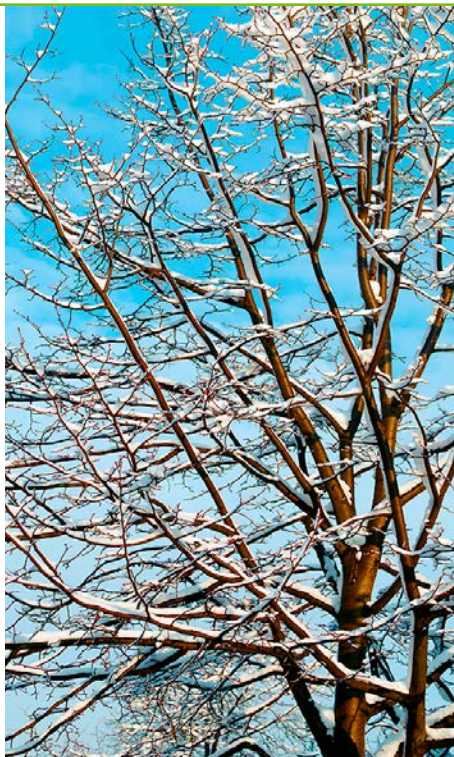
kävelyn saatteena Sammakkolammen maastossa ajatus: *Kun lähdet matkaan, kysy itseltäsi, mitä juuri nyt tahdot ja voit jättää taaksesi. Paluumatkalla kysy itseltäsi, millä toivot Jumalan täyttävän elämäsi juuri nyt. Pyydä sitä häneltä.* Polun kääntöpaikalla on hiljaisuuden teesi paluumatkalla pohdittavaksi. Kävelyt on mahdollisuus palata kirkkoon.

Puijon kirkolla keskiviikkoisin 1.3.–5.4. klo 18

Paastonajan päivärukous

Tänä vuonna paastonajan rukoushetki siirtyy keskusseurakuntatalolta kirkkoon ja arkipäivien päivärukoukseksi. Rukoushetket alkavat torstaina 2.3. klo 12.

Paastonajan päivärukous Tuomiokirkossa 2.3.–6.4.ma–pe klo 12–12.15.

Retriittiin

Minun sieluni ylistää Herran suuruutta Marianpäivän hiljaisuuden retriitti Rytlyn leirikeskuksessa 24.–26.3. Ohjelma rakentuu rukoushiljaisuuden keskellä toteutuvista messuista, rukoushetkistä ja yhteisistä aterioista. Retriitinohjaajina **Ulla Turunen** ja **Anna Väättänen**. Hinta: Kuopion seurakuntayhtymän alueella asuvilta 80 €/eläkeläisiltä, työttömiltä ja opiskelijoilta 60 €, muilta 100/80 €. Ilmoittautuminen 13.3. mennessä osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi/alavan-seurakunta/ilmoittautumiset. Lisätietoja Anna Väättäiseltä: sähköposti anna.vaatainen@evl.fi tai puh.040 4848 316.

Ilmoittaudu hiljaisuuden retriittiin verkossa.

Oona Huttunen, Sanna Mertanen, Heikki Mononen.

MUUT

Messu Mäntylän palvelutalolla su 26.2. klo 13. Heikki Hyvärinen, Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen, Sami Mitsman. **Kirkkohetki** Melankatu 10 toimintakeskuksella su 5.3. klo 13. Oona Huttunen, Heikki Mononen.

Hartaus Mäntylän palvelutalolla to 16.3. klo 13.30. Heikki Hyvärinen.

Männistön Yhteisvastuutoripäivä Kauppatorilla pe 17.3. klo 9. Tarjolla ruispuuroa klo 14 asti.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 26.3. klo 13. Oona Huttunen, Sanna Mertanen, Heikki Mononen, Sami Mitsman.

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

040 4848 419

Messu su 26.2. klo 10. Kari Kuula, Jaana Marjanen, Teemu Voutilainen, Joona Saraste. Jousisoitinopiskelijoiden kvartetti. Lapsille pyhäkoulu.

Puijon Pakertajien uuden lipun naulaus ja rukoushetki su 26.2. klo 16. Jaana Marjanen, Joona Saraste. Niklas Grönholm. Kahvitarjoilu ennen juhlaa.

Suzuki-viulistien konsertti ti 28.2. klo 18. Kati Hilander ja Suzuki-viuluoppilaat.

Paastonajan rukoushetki ja hiljainen kävely ke 1.3. klo 18. Jaana Marjanen.

Maailman naisten rukouspäivä pe 3.3. klo 18. Mari Voutilainen. Kuopion NNKY. Vapaaehtoinen kahvimaksu Yhteisvastuukeräykseen.

Messu su 5.3. klo 10. Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen. Lauluryhmä Verso.

Paastonajan rukoushetki ja hiljainen kävely ke 8.3. klo 18. Jaana Marjanen.

Messu su 12.3. klo 10. Kari Kuula, Jaana Marjanen, Anna Antikainen.

Talvisodan päättymisen muistojumalanpalvelus ma 13.3. klo 10. Jaana Marjanen, Anna Antikainen. Rovasti Lauri Jäntti saarnaa, rovasti Hannu Savinainen lähettää seppelation. Kuopion sotaveteraanien mieskuoro, johtaa Valtteri Tuomikoski. Kirkkokahvit.

Paastonajan rukoushetki ja hiljainen kävely ke 15.3. klo 18. Piio Lappalainen.

Virsikirjan lisälehdillä -konsertti, Gospel Covertajat pe 17.3. klo 19. Kari Kuula, Anna Antikainen. Lisävihkon uusia virsiä. Kolehiti Yhteisvastuulle.

Messu su 19.3. klo 10. Kari Kuula, Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen. Puijon Kamarikuoron lauluryhmä. Lapsille pyhäkoulu.

Nallekirkko su 19.3. klo 16. Mari Voutilainen, Anna Antikainen. Susanna Pakkala-Koskelainen.

Paastonajan rukoushetki ja hiljainen kävely ke 22.3. klo 18. Mari Voutilainen.

Messu su 26.3. klo 10. Kari Kuula, Jaana Marjanen, Teemu Voutilainen, Joona Saraste. Nuorisokuoro Tikva Pielisensuun seurakunnasta Joensuusta, johtaa Mikko Juntunen. Lapsille pyhäkoulu.

Ruotsinkielinen messu su 26.3. klo 14. Jaana Marjanen. Maria Sten saarnaa. Hanna Lavaste. Kirkkokahvit.

Pianomusiikin helmiä, Viktor Pella su 26.3. klo 17. Joona Saraste. Kolehiti Yhteisvastuulle.

Paastonajan rukoushetki ja hiljainen kävely ke 29.3. klo 18. Mari Voutilainen.

PUIJON

SEURAKUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Siioninvirsiseurat ja Herättäjän paikallisosaston vuosikokous su 26.2. klo 18. Jaana Marjanen. Reijo Mattila, Risto Lyytikäinen.

Hymyilevä Matteus ti 28.2. klo 18. *Pöydältä putoilevia*, Matt. 15. Keskustelutarja Matteuksen evankeliumista. Jukka Ordén.

Kutsu yhteyteen -ilta su 5.3. klo 17. Yhdessä rukoillen ja kuunnellen. Puuhjana rovasti Tapio Karjalainen, mukana pastori Tarja Säynevirta. Lastenhoito järjestetty.

Siioninvirsiseurat su 26.3. klo 18. Teemu Voutilainen.

MUUT

Perheiden laskiaistaapahtuma Poukamassa su 26.2. klo 14. Teemu Voutilainen, Joona Saraste. Riitta Murto-rinne. Os. Poukamantie 105.

Toivelauluilta Poukamassa ti 14.3. klo 18. Lasten virsiä. Lisätietoja Heli Nuutinen 040 748 9530.

Ranta-Toivalan seurakuntapiiri ti 21.3. klo 18.30 Pentti ja Seija Rissasen kodissa, Hirvolanniementie 177. Riitta Murtorinne.

Takkailta Poukamassa ke 22.3. klo 19. *Suru ja ilo*. Lisätietoja Heli Nuutinen 040 748 9530.

YHTEINEN NUORISO- JA OPPILAITOSTYÖ

TUOMIOKIRKKO

Vuorikatu

Perjantaimessu perjantaisin klo 19. Tuomiokirkossa pe 24.2., 3.3., 10.3., 17.3. ja 24.3. Järjestää Oppilaitostyö.

Englanninkielinen jumalanpalvelus su 26.2. ja su 26.3. klo 14 Tuomiokirkon kappelissa, käynti Vuorikadun puolelta.

VANHA PAPPILA

Kuninkaankatu 12

Pappilan Perjantai -illat. Tervetuloa perjantaisin klo 20. Kokoonnutaan pe 24.2., 3.3., 10.3., 17.3. ja 24.3.

Meidän Ilta tiistaisin klo 14. Kokoonnutaan ti 28.2., 14.3., 21.3. 28.3. klo 14.

Pappilaklubilla pe 24.2. **Samoaja** ja pe 24.3. **Maksetut viulut** klo 20.30. Noin kerran kuukaudessa Pappilan Perjantai -ilta muuttuu Pappilaklubiksi, tuoloin tarjolla on livemusiikkia. Soitto alkaa noin klo 20.30. Vapaa pääsy.

Hiljaisuuden talo -ilta ma 6.3. klo 18. Anna Väättäinen.

DIAKONIAKESKUS

Vuorikatu 21, Kuopio

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot ilman ajanvarausta maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 10–12.

Diakoniakeskuksen aulatilassa on maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 10–12 luettavissa lehtiä ja asiakkaiden on mahdollista varata aikoja eri viranomaisille asiakastietokoneen kautta. Aulatilassa on avoin WiFi-verkko vierailijoita varten.

Yhteisvastuu-ilta 22.2. klo 18 aiheena ihmiskaupan vastainen työ. Alustamassa Piia Marttila, Rikosuhripäivystyksen keskuksien ihmiskaupan uhrien auttamistyön koordinaattori Helsingistä. Kahvitarjoilu, maksu yhteisvastuulle. Lisätietoja Stina Malinen 040 4848 466.

Katulähetyspiiri ma 27.2. klo 15 Diakoniakeskuksen aulatilassa. Kaikille avoin raamattu- ja keskusteluryhmä.

Kuurojen lähetyspiiri to 2.3. klo 16.30–18.30 Keskusseurakuntatalon Samulissa, vieraina Pirjo Leino ja Ulla Kungas.

Kuurojen lähetyspiiri to 16.3. klo 16.30–18.30 Keskusseurakuntatalon Samulissa, vieraina pappi Heikki Hyvärinen.

Selville vesille -päihdeleiri 20.–23.3. ilmoittautuminen ja lisätiedot 10.3. mennessä Jarmo Tarkkonen 040 4848 465.

Katulähetyspiiri ma 27.3. klo 15 Diakoniakeskuksen aulatilassa. Kaikille avoin raamattu- ja keskusteluryhmä.

MUUT

Kierrätysmyymälä avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 11–13 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22, 8-rapun pohjakerroksessa.

Jumalan kämmenellä – Kuurojen Lähetyskeskuksen vuosijuhla ja -kokous Kuopiossa 25.–26.3. Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22. Lisätiedot Anna-Sofia Olkko-la 040 4848 467.

PERHEASIAIN- NEUVOTTELUKESKUS

Asemakatu 7, Kuopio

Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi. Löydät meidät myös Facebookista: www.facebook.com/PNKkuopio

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.

www.siilinjarseurakunta.fi, www.facebook.com/siilinjarseurakunta, www.vapaaehtoistyö.fi/siilinjärvi

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Haarahongantie 2

Keskipäivän rukoushetki keskiviikkoisin klo 12.

Perjantaimessu pe 24.2. klo 18. Leena Laurinkari, Airi Heiskanen.

Siilin Majataloilta la 25.2. klo 17. Laulaja, evankelista Jippu. Lastenhoito seurakuntatalolla.

Messu su 26.2. klo 10. Leena Laurinkari, Unto Niskanen, Airi Heiskanen. Kirkkokahvit.

Rauhanyhdistyksen seur su 26.2. klo 15.

Pohjois-Savon kanttorit konserttoivat ma 27.2. klo 18. Kuoromusiikkia, yksinlauluja, urkumusiikkia.

Tuhkamessu ke 1.3. klo 19. Matti Hoffrén, Vesa Kajava, Sola Gratia-kuoro.

Messu kirkossa su 5.3. klo 10. Satu Väättäinen, Sanna Marin, Marjaana Kaisto. Siilinjärven Invalidit ry 30 v.

Messu su 12.3. klo 10. Seppo Laitanen, Heikki Kastarinen, Airi Heiskanen.

Konfirmaatiomessu (RK 1) su 19.3. klo 10. Leena Laurinkari, Sanna Marin, Vesa Kajava.

Kirkkokonsertti pe 24.3. klo 19. Seeli Toivio sello ja sopraano, Heikki Sassi basso, Kalevi Kiviniemi urut.

Messu su 26.3. klo 10. Satu Väättäinen, Seppo Laitanen, Marjaana Kaisto. Kirkkokahvit.

Tikva-kuoron konsertti su 26.3. klo 16. Joensuun seurakunnan nuorten ja nuorten aikuisten kuoro ja soitinyhtye. Johtaa kanttori Mikko Juntunen. Ohjelma 5 €.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Kahvila Huili perjantaisin klo 9–12 alakerran kerhotilassa. Tauolla viikot 10 ja 11.

Omaishoitajakerho to 23.2. (Nuoruus), 9.3., 23.3. (Aikuisuus) klo 13. Avoin ryhmä kaikille läheistään hoitaville.

Seurat ti 28.2., 28.3. klo 13 Pienessä salissa. Kristilliset eläkeläiset.

Lähetyskeskuksen sydänpöytä ke 1.3., 29.3. klo 9 Lähetyskellarilla.

Perjantaitakahvila pe 3.3., 17.3., 24.3. klo 18 nuorten kerhotilassa.

Sanan ja yhteyden ilta ma 6.3. klo 18.30 Päätysalissa. Veijo Olli, Matti Hoffrén.

Siioninvirsiseurat to 16.3. klo 14 Pienessä salissa.

Lähimmäispalveluryhmä ma 20.3. klo 12 Perähuoneessa.

Arjen Ateria ti 21.3. klo 11–12 Isossa salissa. Aikuiset 5 €, yli 2 v. lapset 2 €.

Raamattuopiston ilta ti 21.3. klo 18.30 Pienessä salissa. Tunnenko Kristuksen, Fil. 3. Kauhanen.

Hyväntekeväisyystapahtuma su 26.3. klo 11.30 Isossa salissa. Iloa lapsen ja nuoren elämään Ry. Musiikkia ja esiintyjiä. Ohjelma 10 €.

Raamattupiiri to 30.3. klo 18 Kokoushuoneessa.

VOURELAN KIRKKO

Rissalantie 2

Kahvila Kupponen tiistaisin klo 13–16 alakerrassa.

Messu su 26.2. klo 13. Leena Laurinkari, Unto Niskanen, Airi Heiskanen.

Tuhkamessu ke 1.3. klo 19. Satu Väättäinen, Marjaana Kaisto.

Arjen Ateria to 2.3. klo 11–12. Aikuiset 5 €, yli 2-v. lapset 2 €. Tuotto Yhteisvastuuseen.

Ilta-Hessu pe 3.3. klo 18.

Perjantaitakahvila pe 3.3., 17.3. klo 18. **Sanajumalanpalvelus** su 5.3. klo 13. Satu Väättäinen, Marjaana Kaisto.

Messu su 12.3. klo 13. Seppo Laitanen, Heikki Kastarinen, Airi Heiskanen. Kirkkokahvit.

Raamattu- ja rukouspiiri ti 14.3. klo 18.

Naisten hyvän olon ilta to 16.3. klo 18. Pääsiäismunien koristelua. Materiaalit 3 €.

Sanajumalanpalvelus su 19.3. klo 13. Unto Niskanen, Airi Heiskanen.

Tasauspäivä Vuorelan kirkolla ma 20.3. klo 12–14. Lounas ja ohjelmaa.

Afrikkalainen tanssi ma 20.3. klo 18–19.30. Käteismaksu 5 €.

Lukupiiri ti 21.3. klo 18–19.30. Minna Kettunen: Nepalín metsänneito Helena Payne. Ohjaa Ulla Nissi.

Messu su 26.3. klo 13. Satu Väättäinen, Sanna Marin, Vesa Kajava.

MUUT

Palmusunnuntain hiljaisuuden retiriitti Ruokoniemen leirikeskuksessa 7.–9.4. Ohjaajina Matti Hoffrén ja Raija Hallikainen. Tied. ja ilm. viim. 23.3. 044 728 4603, matti.hoffren@evl.fi.

Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri to 23.2. klo 14 Kaisa Tolppasella Lahntie 12. Leena Laurinkari.

Kumpusen-Pettäisenrannan lähetyspiiri to 23.2. klo 17.30 Strömbergillä, Köörtintie 11. Heikki Kastarinen.

Avalanche-rinnetapahtuma la 25.2. klo 12–16 Kasurilan hiihtokeskuksessa. Lumilavalla mm. Jippu. Yhteisvastuutaapahtuma.

Siioninvirsiseurat su 19.3. klo 15 Laitasella, Kaurinpolku 5, Vuorela. Simo Korikalainen.

TAPAHTUU

Jippu tähdittää Avalanchea

Laskiaisen aattona 25.2. yhteiskristillinen Avalanche-päivä kokoaa väkeä Kasurilaan klo 12 alkaen. Lumilavalle nousee laulaja-radiojuontaja **Jippu** klo 12.30. Menossa ovat mukana seurakuntien lapsikuorot Siilinjärveltä ja Maaningalta, King's Kids -ryhmiä ja Missionuorista **Jessie** ja **Bendert**. Rinneväki kajauttaa **Maamme**-laulun klo 13.30.

Ulkoilupäivään mahtuu Suomi 100 -lumiveistoskisa, pulkkamäki, jättihanskanyrkkeilyä ja Yhteisvastuuvohveleita. Riemun ohessa on tila hiljentymiseen. Tapahtuman järjestävät Kasurilan hiihtokeskus, Siilinjärven seurakunta, King's Kids Itä-Suomi ja Missionuoret.

Avalanchen jatkot pidetään Siilinjärven kirkossa Majataloilla klo 17. Rennossa

illassa on mukana myös Jippu. Perheen pienimmille on lastenhoito.

Avalanche 25.2. klo 12–16 Kasurilan hiihtokeskuksessa Siilinjärvellä. Majataloilta klo 17 Siilinjärven kirkossa.

Maailman naisille

Liikettä ja gospelia on luvassa naisille afrikkalaisen tanssin illassa ma 20.3. Vuorelan kirkolla klo 18–19.30.

Tunti alkaa ja loppuu rukoukseen, liikkeessä virtaa ilo, ja lopuksi rentoudutaan.

Mukaan sopii tulla omilla taidoilla ja tyyliä. Ohjaajina **Heta Malinen** ja **Jenni Shakya**.

Ilmoittaudu **www.siilin-jarvenseurakunta.fi**. Tunnin hinta 5 €, maksu käteisellä. Afroilta on osa Gospel-lattarit-toimintaa Siilinjärvellä.

Maailman naisten rukouspäivä Puijon kirkossa pe 3.3. klo 18. Joka vuosi maaliskuun ensimmäisenä perjantaina kristittyjä naisia yli 170 maassa kokoontuu ruokilemaan. Tänä vuonna rukouspäivän ohjelman ovat valmistaneet filippiiniläiset naiset.

TUJIA HYTTINEN

Kahvitarjoilu Yhteisvastuu-keräyksen hyväksi. Mukana pastori **Mari Voutilainen** ja naisia eri kirkkoista ja kristillisistä yhteisöistä. Järjestäjinä NNKY ja Puijon seurakunta.

Hartaus ke 22.3. klo 14. Akuliinassa. Matti Hoffrén.
Aikamiesten päiväretki Ruokoniemeen pe 24.3. klo 9–15.
Kinkerit su 26.3. klo 13 Kolmisopen koululla.

JÄRJESTÖT

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
Kuninkaankatu 22, Kuopio

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana HY:n ja Aholansaaren tuotteita.
Seurat ja vuosikokous su 26.2. klo 18 Puijon kirkolla.
Herättäjän päivä su 5.3. Pyhän Johanneksen kirkossa. Messu klo 10, saarnaa Reijo Mattila, lounas ja seurakuntatalossa. Professori Erkki Tuppurainen kertoo uusista Siionin virsistä. Seurojen yhteydessä arpajaiset Nilsin Herättäjäjuhlien hyväksi. Lahjoituksia arpajaisvoitoksi tarvitaan! Ota yhteyttä Seija Hyväriseen 050 377 6458.
Seurat su 12.3. klo 18 keskusseurakuntatalon kerhohuone Samulissa.
Kuopion virsikuoron 60-vuotisjuhla-konsertti su 19.3. klo 14 keskusseurakuntatalolla.

KUOPION YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22, Kuopio

Seurat su 26.2 klo 15 Siilinjärven Kirkossa, klo 15.30 ja 17 Ry:llä.
Seurat su 5.3 klo 15.30 ja 17 Ry:llä.

Yhteinen pyhäkoulu/Seurat su 12.3 klo 15.30 ja 17 Ry:llä.
Seurat su 19.3 klo 14, 15.30 ja 17 Ry:llä.
Seurat su 26.3 klo 13 Messu (Kaavin kirkossa) ja 14.30 seurakuntatalossa, klo 15.30 ja 17 seurakuntatalolla.

POHJOIS-SAVON EV.LUT.
KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11, Kuopio

044 532 4523, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi
Lyhtymessu Neulamäen kirkossa su 5.3.klo.16, Jari Muta.
Kohtaamispaikka Lippuniemen srk-kodilla su 26.2. klo 16. Juha Heikkilä.
Sanan ja yhteyden ilta Siilinjärven seurakuntatalolla ma 6.3 klo 18.30.
Lyhty-ilta Lähetys-kodilla su 19.3. klo.16.
Donkkis Big Night lisälmen srk-talolla pe 17.3. klo 18–20.

SUOMEN LUTERILAINEN
EVANKELIUMIYHDISTYS

Sanajumalanpalvelus to. 23.2. klo 18 Kansanlähetyksen Lähetyskodilla, Sairaalakatu 11 (osaston vuosikokous klo 17).
Raamattu- ja lähetyspiiri to. 2.3. klo 19 Keskuseurakuntatalolla Aaronissa.
Raamattu- ja lähetyspiiri to. 16.3. klo 19 Keskuseurakuntatalolla Aaronissa.
Sanajumalanpalvelus to. 23.3. klo 18 Kansanlähetyksen Lähetyskodilla, Sairaalakatu 11.
Raamattu- ja lähetyspiiri to. 30.3. klo 19 Keskuseurakuntatalolla Aaronissa.
 SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä

on Olli Olenius, +358 40 192 4447, olli.olenius@sley.fi

NNKY

Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio

044 772 1928, www.ywca.fi/paikallinen toiminta/kuopio
Kirjallisuuskahvila su 26.2. klo 14 kahviossa. Minna Kotisalo: *Lempi*, esittelee Liisa Voutilainen.

MRP – Maailman Rukouspäivän tilaisuus pe 3.3. klo 18 Puijon kirkossa. Aihe: *Filippiinit*.

Käsityö- ja askarteilu-ilta maahanmuuttajien lapsille ja muillekin ke 8.3. klo 15–17 Samulissa.

Kahvihuone Wirvoitus su 12.3. klo 14 kahviossa.

Kirjallisuuskahvila su 26.3. klo 14. Raija Pohjolaisten kirjan *Tyttö Keuruun vanhassa kirkossa* esittelevät kirjailija itse ja Ritva Kolehmainen.
Venäjänkielisten maahanmuuttajanaisten ryhmä ti 21.3. klo 18 Mummon mökissä.

AHOLANSAARI

Tiedustelut 050 4641 000, www.aholansaari.fi tai aholansaari@aholansaari.fi

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Rukous- ja raamattupiiri ma 20.2. klo

16.30 Pelastusarmeijan kokoushuoneessa, Kauppakatu 55.

Sanasta suuntaa -raamattupiiri

to 23.2., 2.3., 9.3. ja 16.3. klo 18 Sammakolammentie 1 B, Merja-Riitta Jaakkonen.

Suomen Raamattuopiston kirkkopyhä Juankosken kirkossa su 12.3. klo 10. Saarna Jouko Kauhanen, lit. Miia Gabel. Klo 11.30 kirkkokahvit ja seurak. Miia Gabel, Jouko Kauhanen, Raimo Myyryläinen.

Hyvän sanoman ilta, käskyt 7 ja 8,

ma 13.2. klo 18.30 Maaninkatalossa Maaningalla. Jouko Kauhanen ja Rauno Riekkö.

Hyvän sanoman ilta, *Jeesus, ruokamme*, ke 15.3. klo 18.30 Juankosken srk-talossa. Kahvitus klo 18 alkaen. Jouko Kauhanen ja Raimo Myyryläinen.

Hyvän sanoman ilta, *Jesaja – Jumalan pyhyyden, armon ja toivon profeetta*, la 19.3. klo 17 Pelastusarmeijan salissa, Kauppakatu 55. Luennoitsijana rovas-ti Pekka Heiskanen.

Hyvän sanoman ilta, *Tunnenko Kristuksen?*, Fil.3', ti 21.3. klo 18.30 Siilinjärven srk-talon pienessä salissa. Jouko Kauhanen.

KUOPION KRISTILLISET
ELÄKELÄISET

Laulutuokio ja kerho keskusseurakuntatalon Samulissa klo 12.30: Ti 7.3. omaa

ohjelmaa ja Raamatun teksti. Ti 21.3. POP-pankki, asiakkuuspäällikkö Jari Korhonen.

Laulun ja Sanan tilaisuus ti 28.2. ja ti 28.3. klo 13.30 Mäntylän palveluskeskuksessa ja pe 3.3. klo 14 Palvelukoti Lepolassa.

Lauluharjoitukset Lähetyskodissa, Sairaalakatu 11, ma 6.3. klo 15 ja 20.3. klo 15.

Yhdistyksen 40-vuotisjuhla ja piirin kevätjuhla ja messu Keskuseurakuntatalossa ke 5.4. klo 11. Tarkempi ohjelma myöhemmin.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma,
Tulliportinkatu 22, Kuopio

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio, krs-kuopio@sana.fi, 020 768 1660
Sanan ilta Sanan Kulma pe 24.2. klo 18 *"Tulevaisuus ja toivo Johanneksen ilmestyksessä"* osa 2. Olli Seppänen.
Majataloilta 25.2. ON PERUTTU.
Iloa ja yhteyttä elämään Sanan Kulma ti 28.2. klo 13 Jumalan siunaamana Lea Tuiremo.

Rukouksen ilta Sanan Kulma pe 3.3. klo 18. Kari ja Mari Valkonen.

Evankeliumia arjessa LiOT – tapa elää -opintopiiri ke 15.3. klo 18. Toivo Halonen.

Sanan ilta Sanan Kulma pe 17.3. klo 18. *Tulevaisuus ja toivo Johanneksen ilme-*tyksessä osa 3. Olli Seppänen, ylistysryhmä Jaspe.

Hetki rakkaudelle Sanan Kulma la 25.3. klo 17.

Muista myös
verkkolehti
kirkkojakoti.fi

Rakkauden ateria

Luterilaisen Kulttuurin Säätiö tuottaa yhteistyössä Suomalaisen Kamarioopperan kanssa kirkko-oopperan *Rakkauden ateria*. Kuopion ev.lut. seurakunnat on mukana rahoittamassa tuotantoa.

Teos juhlistaa Uskonpuhdistuksen merkivuotta sekä Suomen itsenäisyyden juhluvuotta 2017. Samalla se edustaa uutta suomalaista kirkkomusiikkia. Esityksessä on positiivinen rakkauden ja suvaitsevaisuuden teema.

Oopperan libretto perustuu Johanneksen evankeliumin 13–16 lukuun, jotka käsittelevät yhteyden, luopumisen ja palvelevan rakkauden teemoja. Libretto on kirkko-oopperan dramaturgin ja ohjaajan **Veera Airaksen** käsialaa ja sen teologisena asiantuntijana on toiminut piispa **Jari Jolkkonen**.

Rakkauden ateria on säveltänyt Sibelius-Akatemiasta vastavalmistunut säveltäjä **Matti Heininen**, mentorinaan professori **Veli-Matti Puumala**.

Jeesuksen roolin esittää baritoni **Kristian Lindroos**, joka on viime vuoden Lappeenrannan laulukilpailun voittaja. Opetuslasten kuoro koostuu Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Kuopion yksikön opiskelijoista. Heitä on valmentanut lehtori **Heikki Liimola**, joka myös johtaa esityksen. Urkurina kuullaan musiikin tohtori **Jan Lehtolaa**.

Esityksen kertojana, Johanneksen roolissa nähdään produktion taiteellinen johtaja professori **Jorma Hynninen**.

Lavastus ideoidaan **Leonardo da Vincin Viimeinen ehtoollinen** -maalauksen pohjalta.

Teoksen tuottaa Suomalaisen Kamarioopperan toiminnanjohtaja **Risto Hirvonen**.

Ensi-ilta ja maailman kantaesitys Kuopion tuomiokirkossa maanantaina 10.4. klo 19. Toinen Kuopion esitys perjantaina 7.7. klo 19, Nilsin herättäjäjuhlien yhteydessä. Liput ovelta 15 € / 20 €, ennakkoon lippu.fi, alkaen 15,50 € / 22,50 €.

Leonardo da Vincin seinämaalaus *Viimeinen ehtoollinen*.

TAPAHTUU

Kohti herättäjäjuhlita

Luentosarjassa kuullaan kolme puheenvuoroa herännäisyydestä Nilsin seurakuntakodilla.

Ukko-Paavon kammarissa

Torstaina 23.2. klo 18
 Rovasti **Pentti Simojoki** kertoo Paavo Ruotsalaisesta.

Uudistetut Siionin virret

Keskiviikkona 22.3. klo 18
 Muusikko **Jaakko Löytty** veisuuttaa ja kertoo uudistetuista Siionin virsistä.

Reformaatio ja Siionin virret

Maanantaina 17.4. klo 11.30
 Pastori **Kalle Hiltunen** etsii reformationin jälkeä Siionin virsistä.

Herättäjäjuhlille!

Herättäjäjuhlita 2017 ovat Nilsissä 7.–9.7. Juhlita tehdään yhdessä talkoovoimin. Herättäjäjuhlita kaupasta voi ostaa herättäjäjuhlita tuotteita, esimerkiksi Paavon palleja ja muita käsitöitä. Kauppa on avoinna ma–pe klo 9–15 ja se sijaitsee Nilsissä, Dooriksen talossa, Kirkonmäentie 2.

Tila toimii myös juhlien majoitus- ja talokoositeerin Katja Lappalaisen toimistona, puh. 040 4888 642, majoitus@h-y.fi. Sieltä voit tehdä varauksen koti- ja yhteismajoitukseen sekä teltaa- ja karavaanialueelle.

Talkooväkeä tarvitaan edelleen. Neljän tunnin työstä saa palkkioksi ruoka- ja kahvipun sekä paidan. Ilmainen yhteismajoitus on tarjolla koulun lattialla. Seurakunnista saa ilmoittautumislomakkeita tai ilmoittautu-

www.vapaaehtoistyö.fi/herattajajuhlita.

Alavan seurakunta 50 vuotta

Alava juhlii

Reformaation merkkivuoden ja Alavan seurakunnan 50-vuotisjuhlien kunniaksi Alavassa järjestetään huipputapahtumia. Reformaation merkkivuoden luentosarja, Heikki Marilan näyttely 16 variaatiota Lutherista sekä upeita konsertteja.

Luennot

Piispa Teemu Sippo SJ

Luentosarja reformaatiosta

Alavan kirkon seurakuntasalissa

Reformaation lahja Euroopalle

■ sunnuntaina 5.3. klo 14
Reformaation haasteita tämän päivän yhteiskunnalle ja kirkolle. Arkkipiispa emeritus John Vikström.

Reformaatio katolisin silmin

■ sunnuntaina 12.3. klo 14
Piispa Teemu Sippo SJ.

Mistä Martti Luther neuvoisi tänään saarnaamaan?

■ sunnuntaina 19.3. klo 14
Piispa emeritus Eero Huovinen.

Pehmeä lasku reformaatioon

■ sunnuntaina 26.3. klo 14
Dosentti Pauli Annala.

Näyttely

Heikki Marila: 16 variaatiota Lutherista

Näyttely Alavan kirkon ala-aulassa ja -salissa, Keihäskatu 5

Avoimna:

- la 25.2. klo 12–15, su 26.2. klo 12.30–14
- la 4.3. klo 12–15, su 5.3. klo 12.30–16
- la 11.3. klo 12–15, su 12.3. klo 12.30–16
- la 18.3. klo 12–15, su 19.3. klo 12.30–16
- la 25.3. klo 12–15, su 26.3. klo 12.30–14

Vapaa pääsy.

Ryhmät erillinen varaus: Alavan seurakunnan toimisto, Sisko Paulus, puh. 040 4848 286.

Käynti taidenäyttelyyn kirkon alasalin oven kautta Valkeisenkadun puolelta.

Konsertit

Käyrätorvikvartetti
Puijon Torvi

Peter Gospodinov

Anna Immonen

Pekka Simojoki

Neljän torven tiellä

Alavan seurakunta järjestää yhteistyössä Kuopion kamarimusiikkiseuran kanssa konsertin Alavan kirkossa sunnuntaina 19.3. klo 16. Konsertoimassa ovat käyrätorvikvartetti Puijon Torvi, viulisti Soila Häkkinen, sellisti Peter Gospodinov sekä sopraano Anna Immonen. Puijon Torvessa soittavat Tuomas Setälä, Jarna Virtanen, Hannah Miller ja Hannes Kaukoranta, ohjelmassaan Paul Hindemithin sonaatti sekä Nikolai Tchernepnin kuusi kappaletta käyrätorvikvartetille. Soila Häkkinen esittää ensin Peter Gospodinovin kanssa Maurice Ravelin sonaatin viululle ja sellolle ja sitten Anna Immonsen parina Ralph Vaughan Williamsin laulusarjan *Along the Field*.

Konsertti Alavan kirkossa sunnuntaina 19.3. klo 16. Käsiohjelmat 15 € / 10 € eläkeläiset ja työttömät / 2 € opiskelijat – ovelta, vain käteisellä.

Gospel-legenda

Suomalaisen gospelmusiikin konkari Pekka Simojoki julkaisi kesällä 2016 lähes 40-vuotisen uransa neljännen soololevyn *Avara*. Maaliskuussa 2017 Simojoki tekee toisen Avara-kiertueen. Kiertueella Pekka Simojoen kanssa on musisoimassa akustishenkinen trio Matti Kallio, Sami Asp sekä Sami Koskela.

Kappaleet ovat taattua ja tarttuvaa Simojokea pienin yllätyksin höystettynä. Teksteissä on mukana vuosien kokemusta ja näkemystä, joka on löytänyt muotonsa kokeneen lauluntekijän kynästä. Elämä ei ole helppoa, mutta armo kestää ja Jumalan tuulet tulevat ja kutsuvat yhä tielle.

Pekka Simojoki Alavan kirkossa keskiviikkona 22.3. klo 18. Vapaa pääsy

TAPAHTUU

Partiolipun naulaus

Puijon kirkossa on sunnuntaina 26.2. harvinaisen tilaisuus päästä seuraamaan partiolippukunnan uuden lipun naulausta. Puijon Pakertajien uusi lippu otetaan käyttöön juhlaallisina menoin, tilaisuuden rukoushetken toimittaa lääninrovasti Jaana Marjanen. Lippua naulaamaan on kutsuttu yhteensä 30 naulaajan joukko, jossa edustettuna ovat niin vanhat Pakertajat kuin nykyisin toimivat ryhmätkin.

”Uusi lippu symboloi muun muassa Puijoa, Savoa, Kallavettä, kirkkoa, Puijon Pakertajien aatepohjaa sekä Pakertajien yhteistä partiotähtä – eteenpäin, tie on selvä.”, kertoo lipun suunnitellut muotoilija Laura Parkarinen.

Puijon Pakertajien uuden lipun naulaus ja rukoushetki Puijon kirkossa su 26.2. klo 16. Kahvitarjoilu ennen juhlaa.

Löydä lisää
tapahtumia

Seuraava
Kirkko ja koti
ilmestyy 29.3.

Voiko ihminen olla kaupan?

Alavan seurakuntakeskuksessa su 26.2. klo 16.30. Aihetta alustavat Chiraporn Phuakluang, Pro-tukipiste ry, Leena Helle, SLS ja Piia Jääskeläinen. Tilaisuuden jälkeen kirkossa klo 18 Tuomasmessu. Saarna Jukka Helle ja Chiraporn Phuakluang.

Messu Sälneisen kirkossa su 5.3. klo 10. Sälneisen seurakunnan 100-vuotisjuhla ja ruokailu messun jälkeen seurakuntatalolla.

Suomi 100 -juhla jumalanpalvelus Nilsin kirkossa su 12.3. klo 10. Saarna ev.lutn. evp Niilo Hakala. Kirkkokuoro. Jumalanpalveluksen jälkeen seppelienlaskut sankarihautausmaalla ja Petäjäsaaren muistokivellä.

Talvisodan päättymisen muistojumalanpalvelus Puijon kirkossa ma 13.3. klo 10. Rovasti Lauri Jäntti Lapinlahdelta saarna, rovasti Hannu Savinainen lähettää seppelepartiion. Kuopion sotaveteraanien mieskuoro, johtaa Valtteri Tuomikoski. Kirkkokahvit.

Messu, Kuurojen lähetyksen vuosijuhla Tuomiokirkossa su 26.3. klo 10. Messu toimitetaan kaksikielisesti. Lisätietoja Anna-Sofia Olkkolalta, puh. 040 4848 467.

Seurakunnissa soi – musiikkia ajalle 22.2.–29.3.

■ **Lounaskonsertti** Tuomiokirkossa ke 22.2. klo 12. **Anssi Pyykkönen**, urut.

■ **Soi kunniaksi Luojan -konsertti** Muuruveden kirkossa ke 22.2. klo 19 ja Kaavin kirkossa ke 22.3. klo 18. **Annette Kärppä-Leskinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi, Taru Parviainen, Riikka Tuura**. Yksinlauluja, urkusooloja ja yhteismusisointia Järvi-Kuopion kanttoreiden esittämänä. Ohjelma 10 € yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

■ **Pappilaklubilla** pe 24.2. **Samoaja** ja pe 24.3. **Maksetut viulut**. Noin kerran kuukaudessa Pappilan perjantai-illat muuttuvat Pappilaklubiksi. Tuolloin tarjolla on live-musiikkia ja aivan ilmaiseksi! Soitto alkaa noin klo 20.30.

■ **Laulaja-lauluntekijä-musiikkievankelista Jipun konsertti** Nilsin kirkossa pe 24.2. klo 18. Ohjelma 10 €.

■ **Siilin Majataloilla** Siilinjärven kirkossa la 25.2. klo 17 musiikkivieraana Jippu.

■ **Pohjois-Savon kanttorit konsertoivat** Siilinjärven kirkossa ma 27.2. klo 18. Kuoromusiikkia, yksinlauluja, urkumusiikkia.

■ **Suzuki-viulistien konsertti** Puijon kirkossa ti 28.2. klo 18. **Kati Hilander** ja Suzuki-viuluoppilaat.

Markku Uhlbäck

■ **Seinäjoen Tangomarkkinoiden tangoprinsi 2016 Markku Uhlbäck** ja pianisti **Ari Satomaa** konsertoivat Järvi-Kuopiossa kolmessa eri alue seurakunnassa: Tuusniemen seurakuntakodissa ke 1.3. klo 18,

Riistaveden kirkossa su 5.3. klo 18 ja Nilsin kirkossa su 19.3. klo 18. Konsertti kantaa nimeä *Kun olin lapsi* ja sisältää lapsuuden rakastetuimpia virsiä ja riparilauluja sekä muuta hengellistä musiikkia, esim. *Herra kädelläsi* tai *Saviruukku*. Ohjelmamaksu 10 €, osa tuotosta menee Yhteisvastuu-keräyksen hyväksi.

■ **Kuopion tuomiokirkko** täyttyy savolaisista pelimanneista ja kuoroista lauantaina 11.3. klo 17.30 alkavassa *Friikoolin messussa*. **Jaako Frigård-Rautanen** eli Friikooli oli pelimanni ja seppä, jonka omailmeisiin ja ainutlaatuisiin sävelmiin Friikoolin messu perustuu. Friikoolin messu ja sen melodiat ovat tulleet tunnetuiksi lukuisissa esityksissä eri puolilla Suomea. Nyt messu esitetään Kuopiossa. Esiintyjinä **Ylä-Savon pelimannit** sekä **Varpaisjärven, Rautavaaran ja Nilsin kirkkokuorot**. Kuoroja ohjaa **Anna-Kaisa Tolvanen**. Musiikin ohjaus **Riitta Väisänen**. Vapaa pääsy.

■ **Talvisodan päättymisen muistokonsertti** Tuomiokirkossa su 12.3. klo 18. Tapahtuma on osa Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaa. **Kuopion Sotaveteraanien Mieskuoron** ja **Rajalan koulun lapsikuoro** esittävät Veteraanin Il-tahuuden. Tuomiorovasti **Ilpo Rannankari** laulaa urkusäestyksellä. Kuorot lahjoittavat konsertin tuoton Sotaveteraanipiirille käytettäväksi veteraanien auttamis- ja tukityöhön. Konserttiohjelmaa saatavana Tuomiokirkon ovilta klo 17 alkaen. Ohjelma 10 €.

■ **Studia Generalia -luentokonsertti** Tuomiokirkossa ti 14.3. klo 19. **Jan Lehtola** avaa myöhäisromantiikan suuren mestarin **Max Regerin** sinfonisten urkuteosten maailmaa puhuen ja soittaen. Konsertin kesto on puolitoista tuntia.

■ **Virsikirjan lisälehdillä -konsertti, Gospel Covertajat** Puijon kirkossa pe 17.3. klo 19. Virsikirjan lisälehdillä -konsertissa lisävihkon virsiin tutustutaan yhtyeen johdattamana. Jyväskyläläinen Gospel Covertajat esittää virsiä sävelmien luonteiden mukaisesti, omalla tyylillään ja omin sovituksin. Gospel-

ja populaarimusiikin tunnelmien lisäksi yhtye maalailee myös jazzin ja klassisen musiikin sävyillä. Kolehdi Yhteisvastuulle.

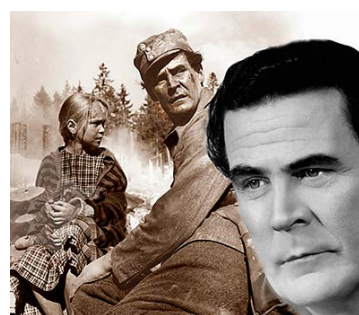
TUJJA HYTTINEN

■ **Lastenvirsirieha koko perheelle** Kallaveden kirkossa su 19.3. klo 17. **Mari Pingviini** juontaa ja laulattaa, **Lähde**-bändi säestää. Mukana kanttorit **Talvikki Attila-Pekonen, Anne Keränen, Mari Vuola-Tanila**; lapsityöntekijät **Tuula** ja **Marita**, **Kallaveden lapsikuoro**, tyttöjen **lauluryhmä Karttulasta** ja lapsikuoro **Ilon Säteet** Maaningalta. Tilaisuuden jälkeen jäätelötarjoilu.

■ **Kirkkokonsertit** Siilinjärven kirkossa pe 24.3. klo 19, ohjelma 15 €. Tuomiokirkossa su 26.3. klo 18, ohjelma 20 €. **Seeli Toivio** sello ja sopraano, **Heikki Sassi** basso ja **Kalevi Kiviniemi** urut.

Gospel Covertajat

■ **Tenorissimo – Mauno Kuusisto 100 vuotta -juhlakonsertti** Karttulan kirkossa su 26.3. klo 14. Kahvitarjoilu konsertin jälkeen seurakuntakodilla. Kahvi ja ohjelma 15 €.

■ **Tikva-kuoron konsertti** Siilinjärven kirkossa su 26.3. klo 16. Joensuun seurakunnan nuorten ja nuorten aikuisten kuoro ja soitinyhtye. Johtaa kanttori **Mikko Juntunen**. Ohjelma 5 €.

■ **Hanna Ekolan hengellisten laulujen kirkkokonsertti** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa su 26.3. klo 18.

Mari-Anni Hilander
Markku Laakso

■ **Marianpäivän konsertti** Riistaveden kirkossa su 26.3. klo 18. **Mari-Anni Hilander**, laulu ja **Markku Laakso**, kitara. Riistaveden konsertissa ohjelmassa on ajan-kohtaan liittyen Marianpäivään liittyviä virsisävelmiä teorbin säestyksellä sekä vuoden 1702 virsikirjan (*Yxi Tarpelinen Nuotti-Kirja*) virsisävelmistä kooste, jossa mukana myös Martti Lutherin virsiä, mm. *Jumala omi linnamme* alkuperäisversiona. Varhaisbarokin aikaan erityisesti laulusäestykseen kehitetty luuttutyypin teorbi sopii kiehtovasti yhteen näiden vanhojen virsisävelmien kanssa. Edelleen teorbin säestyksellä ohjelmassa on italialaisen **Giulio Caccinin** lauluja varhaisbarokin aikakaudelta. Muu ohjelma koostuu mm. **John Dowlandin** ja **Heitor Villa-Lobosin** lauluista. Lisäksi ohjelmassa on soolonumeroita kummaltakin esiintyjältä.

■ **Konsertti Viernen Fantasiakapaleet** Tuomiokirkossa ti 28.3. klo 19. **Jaana Ikonen**, urut.

■ **Urkutyöpajan päätöskonsertti** pe 31.3. klo 18.30 Siilinjärven kirkossa. Musiikkiopiston pianonsoiton opiskelijat urkujen ääressä, aiheena suomalainen musiikki. Järjestäjinä Siilinjärven seurakunta, Konservatorio ja Musiikinystävien yhdistys.

Samoaja
Pappilaklubilla 24.3.

